

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kerepesi-ut 25.

Főszerkesztő: **VÉSI JÓZSEF.**
Felelős szerkesztő: **BRAUN SÁNDOR.**
Kiadja: **A SZERKESZTŐSÉG.**

Egész évre 28 k. (14), 1/2 évre 14 k. (7), 1/4 évre 7 k. (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Távirat a nyaralók címére.

Budapest, június 2.

(K.) Egy pillanatnyi türelmet, tisztelt polgártársak, akik éppen most tanakodtok ebéd fölött, hogy hol kellene az idén nyaralni. Stájerországból ugyanis sürgős távirat érkezett a címekre s minthogy külön-külön nem kereshetnek fel benneteket a jóravaló stájerok, tehát a *Pester Lloyd* utján küldik nektek a sürgős táviratot. Tartunk tőle, hogy nem mindnyájan szoktátok olvasni ezt a tiszteletreméltó német újságot s azért a magunk publicitását is felajánljuk a nektek szülő táviratnak.

Szól pedig az üzenet szövege szerint a következőképpen:

A magyaroknak kedve nótája, hogy: mégis huncut a német! Azt is mondják a magyarok, hogy németül csak a kutyájukkal beszélnek. S gyűlöletük dacára mégis mindig csak átlátogatnak hozzánk a magyarok. Elszórákoznak körünkben, adják a szeretetreméltót, hogy senki rajtuk meg ne torolja, amit odabaza a németek ellen vétenek, minden mulatságunkba betolakodnak s legkedvesebb városainkat és fürdőhelyeinket is megutáltatják velünk. Kímélgének meg a magyarok látogatásuktól s maradjanak csak az ő keleti glóbusukon.

Tisztelt polgártársak, ezt az üzenetet jól eszetekbe vegyétek. Nem mindennap szolgál nektek a német ilyen jó tanácsokkal. Ezt pirospünkösdi napján fogalmazták meg a becsületes stájerok, azért sikerült ilyen jól. S ha eljut ez a sürgős üzenet valamiképpen a magyar fürdőügyi kongresszus bizottságához, az hiszen csak igazán. Száz kongresszusnál többet ér most egy jó ötlet és a föltétlen gyorsaság. Tessék a bizottságnak ezt a táviratot ezer meg ezer példányban kinyomatni, minden hirdető oszlopon kiragasztatni, minden kilincsréákasztani, a vidéki újságok révén ter-

jesztetni, minden faluban kidoboltatni. De gyorsan. Máról-holnapra. Mert először is ajánlatos a gyorsaság a kalendáriumnál fogva, mely már juniust mutat, mikor a nyaralni készülő körülbélül indulófélben vannak, és másodszor a stájeroknak ez a sürgős távirata többet használhat a magyar fürdők ügyének, mint minden eddigi kongresszus. Nem elég tehát, ha mi vállalkozunk a táviratkihordó szerepére, az a bizottság is dolgozzék, kapjon az alkalmon és a nem remélt segítségen. A távirat igazán sürgős, a címekhez el kell jutatni. Hiszen csak nem vehetjük a lelkünkre, hogy — későn kapván meg az üzenetet — kelemetlenségeknek tegye ki magát az a közönség, melynek szolgálatára vagyunk valamennyien. Jó isten, még megeshetnék, hogy valamelyik magyar polgártársunkat kinézik a stájer fürdőkől, ahova pénzét viszi. Nem. Ezt nem szabad megengedni.

Voltaképpen pedig van az üzenetnek olyan része is, melyről érdemes elmélkedni. Mert abban a sürgős táviratnak igaza van, hogy nem imádjuk a németeket s mégis előszere-ttel keressük fel a fürdőhelyeiket. Arról ugyan nem vagyunk meggyőződve, hogy ezt a telegrammot a stájer fürdőhelyek tulajdonosai és részvényesei is aláírták, mert odáig az ő politikai jellemzőségeik aligha megy, hogy a legjobb vendégeiket tessékkeljék ki — de nem is erről van szó. Rólunk van szó, akik csakugyan nem imádjuk a németet s mégis elmegyünk közéjük, fejükhez vágjuk a rendes nyári adónkat, eltűrünk minden szemrehányást, de azért divatból és megszokásból mégis csak odamegyünk nyaralni a köztrák fürdőhelyekre és azoknak aldozunk, akiket nem szeretünk. Hát hozzánk képest a bálványimádók legalább is logikus emberek, mert ők annak aldoznak, akit szeretnek vagy akitől félnek. De mi a németet nem szeretjük,

félni se félünk tőle: a nyaralásra szánt pénzeszkénket mégis neki aldozzuk, mégis az ő feneketlen gyomrába töltjük. Azt az ellenvetést ismerjük, hogy ez nem logikának, nem hazafiságnak és nem érzésnek kérdése. Egyszerűen úgy áll a dolog, hogy a pénz mérleggel jár s ellenértékét keresi. S ha a stájer fürdőkben olcsóbb pénzen több kényelmet talál, akkor odamegy és nem a magyar fürdőkbe. De ez az ellenvetés csak addig igaz, míg a magyar fürdőhelyeket olyan helyzetbe nem hozzuk, hogy nekik se kelljen patikaárakat számítani. A grázler mindig drágább, mint a nagykereskedő. De a grázler bármely pillanatban szívesen vedlenék át nagykereskedővé, ha tehetné. Tessék csak egyszer a magyar közönségnek a magyar fürdőköt megrohanni: mindjárt változik a helyzet. A magyar fürdő is csak élni akar s szívesebben szerzi meg a szükséges nagy forgalomból kicsi haszonnal, mint véletlenül odavetődő vendégekből patikaárakkal. Elvégre a magyar fürdők érdekeltjei nem azért gyűlnek kongresszusokba, hogy kartellt csináljanak a közönség megkopsztására, hanem azon tanácskoznak, hogy miképpen találhatnák meg számításukat: a közönség is, a fürdők is. A közönség azonban nem támogatja a vergődő magyar fürdőköt s ahol maga hibás, az áldozatot hibáztatja.

Nos, ez a stájer üzenet talán több hatással lesz, mint a kongresszusok hazafias, de gyanakvással fogadott beszéde. Akiket nem tudunk magyar fürdőhelyekre édesgetni, talán odahajítja őket a keserűség. Akiket nem tudunk elhódítani, azok a kitessékelés után talán odamenekülnek a magyar fürdőhelyekre. Mert az mégis csak örület volna, hogy magyar ember ilyen üzenet után stájer vagy más német fürdőre menjen. Ha a vendéglős meg a fürdőigazgatóság meg is tagadná a szolida-

TÁRCA

El kell tiporni!

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: *Goda Géza.*

(X tanár ur, aki jóval túl van a halvaon, szobájában ül s egy nagy könyvben forgat, mikor kinyílik az ajtó s egy szemüveges, cilianderes ember lép be, akit ezennel Y tanár urnak nevezek. X tanár ur és Y tanár ur, mindketten tanár urak, a két legklasszikusabb jogot: a római és egyházi jogot tanítják egy kis vidéki akadémián.)

X tanár ur (föáll): Oh! kedves kollégám! Isten hozta!

Y tanár ur (mosolyogva): Oh, Alázatos szolgálja! (kezet fognak, aztán leülnek.)

X: Parancsol egy jó szívat?... Tessék!.. Y (rágyújt): Köszönöm!

X: Hát végre mégis csak rászánta magát. Nagyon szép! Tíz év óta működünk együtt, he, he... Tíz év óta s egyszer sem jött. Most végre... Nagyon örülök.

Y: Nagy ügy hozott önhez. Azt mondhatnám, hogy borzasztó nagy ügy.

X: Nagy ügy? Ugyan? Igazán kíváncsi vagyok.

Y: Ön egyszerűen meg fog borzadni attól, amit elmondok. Ön épp úgy föl fog háborodni rajta, mint ahogy én fölhaborodtam, s ismert józan ítéllete már előre is biztos garancia, hogy velem együtt fogja keresni azokat a módozatokat, melyekkel akadémiánk sujtó szerencsétlenségén segíthetünk.

X (komolyan): Számíthat támogatásomra.

Y: Nos, a dolog a következő. Észreve-

hettem, tisztelt kollégám, hogy bizonyos oldalról milyen támadásoknak van kitéve a tudományosság.

X (nagyon komoly szomorúsággal): Igen. Sajnos.

Y: Hogy bizonyos emberek, akiknek pozitív adatok nem állanak rendelkezésükre, zsenialitással akarják pótolni az ismereteket. A szociológusokat értem.

X (kacagva): Ah! Ah! A szociológusok. Érttem. Érttem. Mondhatom önnek, hogy el kell tipornunk őket mihamarabb. Veszedelem emberek s forradalmi tanokat hirdetnek.

Y: Képzelve csak, ez a fiatal ember, akit a múlt tévében küldtek ide a nyakunkra, a magán-jog leszűrt igazságait röviden így nevezte: a jogszat lábú. Így: lábú! A hallgatók nevettek rajta s aztán tapsoltak.

X: Tapsoltak?

Y: Becsületesemre mondom, hogy tapsoltak.

X: Ez szembetűnő!

(Szünet. Mindketlen szivaroznak egy darabig, aztán egy-szerre megszólalnak.)

X és Y: Itt tenni kell valamit!

X: Remélem, érte, hogy ezek a dolgok mind a római jog tanítása ellen mennek! A tulajdon ellen s evvel a római jog ellen. A családjog ellen s evvel asszonyaink, leányaink ellen és az állam ellen. Szóval a római jog nagyszerű intézményei ellen.

Y: Bozsánat. Én kénytelen vagyok ellentmondani. A szociológiának ezek az apró fenekadjai az én disciplinám ellen küzdenek. Nézzek csak meg ezt a fiatal embert, ha az egyházjogról van szó. Hogy mosolyog! Hogy mer ő mosolyogni, ha az egyházjogról van szó? Mi mosolyogni való van ezen? Talán az izidori gyűjtemény valami vice? Vagy mi az, ami nem komoly ebben a disciplinában?

X: Ne vegye rossz néven, de... Nos igen, elvégre vagy tudománygyal foglalkozik az ember, vagy nem. De ha az izidori gyűjteményről hallok, vagy teszem azokról az örök érvényű jogtételekről, melyeket mindig fikcióval tartanak fenn, meg kell pukkadnom a nevetéstől.

Y: De kérem, el tessék felejtetni, hogy a fikciókat a római jogászok találták föl.

X: (hallgat.)

Y: A római jogom sokszor kacagnom kell. Ha! Ha! Valljuk meg, hogy a római jog gyökere nem a természetben van. Emberi elme születménye.

X (gunyosan nevet): Elismerem. Az egyház-jog Istentől ered. Istentől!

(Szünet. Csöndesen szivaroznak s mindketten arra gondolnak, hogy milyen együgyű ember a másik s hogy miképpen lehetett tanárrá.)

Y: Utóljára is, úgy veszem észre, hogy nagyon eltértünk tulajdonképpen tárgyunktól. Valóban nem az volt látogatásom célja, hogy tudományos vitákban győzzék meg egymást.

X: Kérem, kérem. (Mosolyogva.) Nincs is rá szükség egyébiránt. Nemde?

Y (nevetve): Dehogy. He! He! Szükség? Hisz tökéletesen egyetértünk.

X: Persze, hogy egyetértünk.

Y: Semmi differencia nincs köztünk abban, hogy az ilyen szemtelenséget meg kell torolnunk.

X: Semmi differencia. (Mindketten mosolyognak.)

Y: Meg kell védenünk az államot, a tulajdont és az egyházat.

X: Meg kell védenünk! Okvetlenül!

Y: Ha szabad kérdeznem, miként óhajtja ön a védelmi munkát előkészíteni?

X (nagyon komolyan): Kérem, várjon csak egy percig. Mindjárt kitalálom.

ritást az üzenet küldőivel, azzal csak nem érhetik be tisztelt polgártársaink, akik a fűrdőhelyen a német társaság részéről csak keletlenül bojkottot, az üzenetben megnyilatkozó lenézést volnának kénytelenek eltűrni. Vagy ezekután is van kedvük „minden mulatságukba betolakodni”? Ezek után is drága pénzen kívánják megvásárolni azt a gyönyörűséget, hogy a németekkel „legkedvesebb városaik és fűrdőhelyeiket is megutáltassák”? Akkor a becsületes stájerok csakugyan megfognak rá esküdni, hogy a „keleti glóbus” lakóitól nem lehet szabadulni. S igazuk lesz. A légy, hiába kergetik, csak visszazáll az ember orrára. S a magyar nyaraló, ha ki is tesséklik, csak visszarepül a stájer fűrdőbe. S ahogyan mi gondolkozunk a légyről, úgy fognak gondolkozni a becsületes stájerok a magyar nyaralókról. Pedig hát a légy mégis csak okosabb, mert amit ő a csunya kritikaért cserében látogatása helyén hágy, az — nem pénz. Mi pedig a pénzünket hagyjuk ottan s mégis a „keleti glóbusra való tolakodók” vagyunk. De higgyük a jobbat. Higgyük, hogy a becsületes stájerok sürgős távirata eljut a magyar nyaralók címére s tisztelt polgártársaink megkímélik a stájer fűrdőket látogatástól. Egészen a stájer urak távirati óhajta szerint...

BELFÖLD

A holnapi ülés. A képviselőház holnap tartja első ülését a pünkösdi szünnet után. Az ülés tárgya a miniszterelnök jelentése körül kezdett vita folytatása. Széll Kálmán miniszterelnök, aki a pünkösdi ünnepeket Rátótton töltötte, holnap reggel visszaérkezik a fővárosba, hogy jelen legyen a képviselőház ülésén.

A hercegprímás körlevele. Vassary Kolos bíboros hercegprímás most adta ki XI. számú körlevelét. A körlevél első felében szorosán vett egyházi szerzatási ügyeket közöl, majd tudatja a római congregatio de propaganda fide határozatát, melynél fogva a görög szerzatású katolikus hívek a latin szerzatású katolikusok híre csak a pápa engedélyével térhetnek át. Majd közli a vallás- és közoktatásügyi miniszternek az alkoholizmus ellen kiadott rendeletét és felhívja egyházmegyéje papságát, hogy teljes erővel hasson oda, hogy az alkohol elterjedését meggátolja. Ezután a torinértéki államjegyek és bankjegyek érvényének lejártára hívja fel a papság figyelmét. A lelkészek híveiket figyelmeztessék erre a körülményre, mert igen jelentékeny tőkék vesznek el a miatt, hogy sokan nincsenek tájékozva a forgalomból kivont pap-

pirpénzek érvényessége és értékesítése dolgában. Végül az egyházmegye belső életét illető közlések és utasítások következnek.

Hieronymi küldetése. Brüsszelből telegrafálják nekünk: Közvetlenül a brüsszeli cukor-bizottság összejutása előtt itt időztek Baernreither és Hieronymi Károly, hogy a bizottság külföldi tagjait felvilágosítsák az osztrák és a magyar cukorkontingenciái törvényi rendelkezései felől. A két kormány megbízottai vasárnap érkeztek ide s ma befejezve brüsszeli missziójukat, innen Párisba utaztak.

A miniszterelnök közönete. Ungvárról táviratozzák: A május 29-én tartott megyei közgyűlésből Széll Kálmán miniszterelnökhez bizalmi táviratot intéztek, amelyre a miniszterelnök a következő választ küldte:

A vármegye tisztelt közönségének folyó évi május hónap 29-én tartott törvényhatósági közgyűlésében hozott és velem táviratilag közölt azon hazafias határozatát, melyben az obstrukció eltiltése mellett személyem és a kormány iránt bizalmuknak adtak kifejezést, igaz örömmel vettem. Fogadják nagybecsű megnyilatkozásukért és a mostani küzdelemben nekem igen értékes bizalmukért legmélyebb köszönetemet. Hazafias üdvözléssel

Széll.

Széll Kálmán miniszterelnök a következő táviratban mondott köszönetet Hunyadvármegye közönségének bizalmi nyilatkozatáért:

„A vármegye tisztelt közönségének folyó évi május hó 29-ikén tartott törvényhatósági bizottsági közgyűlésén hozott és velem táviratilag közölt határozatát, melyben az ellenzék által folytatott obstrukciós eljárás eltiltése mellett személyem és a vezetésem alatt álló kormány működése iránti táutoríthatlan bizalmuknak nyilvánították. Örömmel és meglepődéssel vettem. Fogadják hazafias és igen becses megnyilatkozásukért a kormány nevében is legmélyebb köszönetemet. Hazafias üdvözléssel

Széll.”

Andrássy Gyula cikke cseh világitásban. Grécából táviratozzák nekünk: Arról a batásról, amelyet gróf Andrássy Gyulának a N. Fr. Pressében megjelent cikke a cseh nemzeti körkörös gyakorlat, a Grazer Tagespostnak a következőket jelent becsüldőitője:

A cseh képviselők megragadják a gróf Andrássy Gyula részéről elhangzott eszmét a hadsereg nemzetivé tételeit illetően s utalnak arra, hogy gróf Andrássy véleménye teljesen megegyezik a csehek részéről már régóta hangzottakot követelésekkel a cseh ezred beosztására nézve, azokkal a követelésekkel, amelyek egyébként a közös hadsereg elhelyezésének rendszerével is megegyeznek. Gróf Andrássy Gyula lesz ezennel koronatanuja annak, — mondják a cseh képviselők — hogy a csehek aspirációi a hadseregben a nemzeti szellem érvényesülését illetően jogosak.

Áttérések és vegyes házasságok. Beszkről táviratozzák: A pakrácsi szerb egyházkerület választmányára Nikolics Miron püspök elnöksége alatt tartott

tanácsülésén, Bogdanovics nyugalmazott ezredes indítványára elhatározta, hogy a görög nem egyesült vallásra érdekből való áttéréseket és a vegyes házasságokat minden eszközzel megakadályozni törekszik.

Horvátországi események.

Budapest, június 2.

A horvátországi zavargások még mindig nem szűntek meg, sőt a pünkösdi két ünnepnapot arra használták föl a zavargók, hogy erősebb mértékben vonják magukra a figyelmet. A zavargásokról érkezett jelentéseink a következők:

Zágráb, június 2.

Kétségtelen, hogy a tüntetések szervezése vannak s hogy a tüntetők legnagyobb része valamely eddig ismeretlen forrásból pénz is kap. A demonstrációk rendszeren a következőképpen folynak le: Huszonöt-harminc ember csoportba verődve, egy vezető vezényszavait követve, elindul az utcákra. Egy ilyen csoport rendezására teljesen elegendő ahhoz, hogy legott újabb meg újabb csoportok bukkanjának föl a város különböző részeiben. A különböző csoportok rendszeren egyesülni szoktak s ezt épp oly villámgyorsasággal teszik, mint ahogy villámgyorsan oszlanak szét, ha a rendőrség vagy katonaság megjelenik. A tüntetésekkel különben ugyanazt a rendszert követik, mint tavaly, amikor a szerbek ellen folyt az utcai harc. A különbség csak az, hogy a mostani zavargások sokkal huzamosabb idő óta folynak s nem irányulnak a magántulajdon ellen. A Jellasic-téren, ahol a tüntetők ezáltal először követeltek megdölni a katonaságot, a kapitány így figyelmeztette a tömeget: — Dobálni nem szabad! Rögtön lövötek!

Ez a figyelmeztetés hatott. A tömeg a melék-utcákba vonult s meglepődött a kiabálással s a gázlámpások lecsavarásával. Vagy tizenöt helyen bevették az ablakokat is s az Agramer Zeitung előtt nagy lármát csaptak. A Narodne Novini házárt követelték meg. Mindkét ünnepnap délelőttjén nagy tüntetések voltak. Déli tizenkét órakor folhangzott az utcákra a fűtőszó, aztán énekelni kezdtek s végre több képviselő ablakját bevették. Egy kis utcai verekedés támadt, melynek folyamán egy rendőr a fején megsebesítették. Este pedig szétromboltak néhány postaszekrényt. A vidéken szűnőfélben vannak a zavargások.

Zágráb, június 2.

A két pünkösdi ünnepnap alatt Zágráb komoly jelenetek színhelye volt, mely jelenetek nem viselték csöcselék tüntetésének jellegét magukon, hanem rombolási dühtől inspirált eszelekvést mutattak. A zavargásban főképpen azon elemek vettek részt, amelyeket csöcselék névvel szoktak megjelölni, és feltűnő volt, hogy azok az arok tüntek fel a tavoból, amelyek a szeptemberi tüntetéseknek oly közveszélyes fordulót adtak. A tüntetést vasárnap délen kezdte meg egy diákcsoport, mely énekelve vonult végig az utcákon.

Y: Várok. Ha megengedi, én is gondolko-dom rajta.

X: Tessék!

(Mindketten gondolkoznak. Egy perc múltán.)

Y: Nos?

X: Nos?

Y: Semmi sem jut az eszembe.

X: Még nekem sincs meg a kellő gondolatom.

Y (hirtelen fölgyrik): Most megvilágit!

X: Csakugyan?

Y: Meg.

X: Nos?

Y: El kell csapni ezt az embert.

X: Nagyon jó. Egy csapással véget vetni az egész szociológiának, az egész forradalmi tanításnak.

Y (nevet): He! He! Látja? Kiöntjük a lávizet! Kiöntjük!

X (nevet): Ki! (Annyira kacagnak, hogy kicsordul a könnyük, aztán megrázzák egymás kezét.) Gratulálak az ideához.)

Y (nyugodtan): Köszönöm!

X: Kérem. Nincs mit.

(Szűn. Újból szivaroznak s gondolkoznak.)

Y: Herbert Spenceret tanítja ez az ember?

X: Azt. Erdekess. Mindig angol dolgokkal bibelődnek. Angol analógiákat keresnek, ahelyett, hogy Magyarországon maradnának. Látja, én még soha ki nem mozdultam Magyarországból s mégis sikerrel üzem a római jogot.

Y: Világos! Soha életemben nem jutott eszembe Rómába menni s azt hiszem, az egyház-jogi tankönyvem a legjobb Magyarországon.

X: Persze. Összesen hármat írtak. (Gúnyosan nevet.) Az öné a legjobb.

Y: S ön? Soha nem hallgatta Iheringet s mégis pompásan megtanulta. Minden betűjéből ráismerek Ihering szellemére.

(Mindketten hallgatnak, miközben arra gondolnak, hogy a másik megpuhkaik mérgeiben.)

X: Legyünk ösztintek, édes kollégám.

Y: Nohát legyünk.

X: Hát kérem... Én azt hiszem, hogy ez az egész modern szociológia nem egyéb, mint a forradalom hirdetése. Nem állítom biztosan, nem akarom így meggyanúsítani ezt a fiatal embert sem mindaddig, míg biztos adataim nincsenek.

Y: Helyes. Szeretem a lojális tudományos-ságot. Adatok nélkül nincs ítélet.

X: Azt hiszem továbbá, hogy ez az egész dolog nem más, mint bizonyos fajta szocializmus. Ezt sem állítom biztosan, mert erre sincsenek adataim s mindössze a hírlapok szolgálnak erre nézve némi fölvilágosítással.

Y (közbetűg): De kolléga ur! A hírlapok! Hé! Hé! A felületes hírlapok!

X (a kezével int): No igen. Hát jó... De ha csak egy szikrányi van is ezekben a szociológiai tanításokban a szocializmusból, akkor kárhozatos és veszedelmes. És akkor el kell tiporni, mint a békát.

Y: El kell tiporni! Helyes! Csak eltiporni! Mint a békát. Azaz... mint egy hernyót, mint két hernyót, mint száz hernyót, mint egyáltalában a hernyókat!

X: Persze hogy úgy!

Y: Számítok segítségére!

X: Illyesmiben mindig számíthat rám. És mondhatom, hogy akire én egyszer rátiprok, az megéri.

Y: Hátha én tiprok rá!

X és Y (egyszerre): Éj! Ha mi rátiprunk valakire, akkor az meg sem mocean többé. Ugy-e?

(Kezel fognak s molegen megrázzák.)

Y: Tehát tiprunk!

X: Tiprunk!

Y: No jól! Még ma?

X: Akár ma. Csak arra kérem, hogy az első támadást ön tegye meg.

Y: En? Ha szabad kérdeznem... Engedje meg, miért éppen én? Elvégre itt nagy intéstüciók védelmére van szó. Hogy úgy mondjam, közös intéstüciókról, melyek első sorban önt érdeklik.

X: Engem? Például az egyház?

Y: Nem. Első sorban az állam, a tulajdon és a család. Önnek családja van. Nekem már meghalt a feleségem.

X: Annál könnyebben reszkírozhatja a dolgot.

Y: Én nem reszkírozok semmit!

X: Én sem!

Y: Furesa. Én kaparjam ki magának a gesztenyét a tűzből?

X: Hát ne kaparja.

Y: Nem is — tudja. Egyáltalában nagyon sajnálom, hogy magához fordultam. Előre tudhat-tam volna.

X (fől s alá jár a szobában. Végre megáll a dühösen ordít): Most pedig mondok önnek valamit, kártárs ur! Legyen szíves és kiméljen meg ilyen dolgoktól. Keressen egy harmadik kollégát, aki megkezdje az akciót az ellen az ember ellen, s akkor csatlakozom én is. De hogy én kezdjem el — olyan nincs. Én komoly ember vagyok. Nekem az a hivatásom, hogy a tudományokat műveljem. Érti? Nekem semmi közöm a forradalomhoz. Az állam védje meg magát. Az egyház is védje magát. A család is. Mondja, mi közöm nekem az egyháshoz, államhoz? No, nem igaz?

Y: Igaz.

X: No látja. De nehogy azt mondja, hogy nem vagyok jó kolléga, ismétlem: keressen egy harmadik kollégát, aki elvezeti ezt a dolgot, s akkor letapoosuk azt az embert, mint a békát. Mint két békát, mint százat... De én nem kezdem.

Miután azonban semmi különbséget sem követtek el, a rendőrségnek nem kellett közbelesnie. Ezen előzménynek este rosszabb utójátéka következett. Ugyanis Zánban szlovén tanítók gyűlést tartottak. A gyűlés után néhány résztvevő Zágrába ment, hol a déli vasúton nagy néptömeg várta. Miután igazgató beszédekkel tartottak, közbelesett a rendőrség, azonban nem birt a nagyraöntött tömeggel és vissza kellett hogy vonuljon. A tömeg kiabálva vonult az egyetem elé, hol a rendőrség és csendőrség karhatalommal szétosztotta. Miután azonban a tömeg szétosztott csoportjai a város utcáiban tovább zongtak és tüntettek, a katonaságtól hat századot kértek, melyek az utcákat kiürítették. Tíz óra körül ismét rend lett. Tegnap, hétfőn folytatódott a tüntetések. 11 és 12 óra között az Egyetem-térre nagy számmal gyűlekeztek össze fiúk, akiket, úgy látszik, intelligensebb jelenlevők kitanítottak és akik aztán kisebb csoportokra oszolva alább megnevezendő épületekhez vonultak amelyeknek ablakait beverték; ilyen épületek voltak az államvasutak üzletvezetőségének új palotája, a magyar kaszinó, Pavics Armin osztálytanácsos és dr. Plivics képviselő háza, a nemzeti kaszinó épülete az *Agrarier Zeitung* szerkesztősége és *Krajcovic* Ottó osztálytanácsos lakása. Ebből házaknak majdnem minden ablakát betörték. A rendőrség és két század gyalogság, amelyek készenlétben állottak, azonnal közbelesett, kiürítették és elzárák az utcákat. Ezen események következtében és azért, mert ezeknek megismétlődésétől tartottak, készenlétbe helyezték az egész helyőrséget, beleszámlítva a honvédséget és tűzérőket is. Az utcakereszteződéseket katonaság szállotta meg és erős járőrök őrskáltak a város utcáiban és környékén. A rendőrség is bejárta a várost és elrejtőzött tüntelők után kutatott, akik közül többször is lett és letartóztatott. A *Prerovic*-térben esti hét óra körül újabb éretlen gyerekekből álló tömeg verődött össze, akik között azonban főből intelligens ember is volt látható. A tömeg megkísérelte a levél-szekrények feltörését és valószínűleg ostromot indított a magánál hordott kövekkel aron ház ellen, amelyben az *Agrarier Zeitung* szerkesztősége van. Egy fél óráig folytatás ezt a rombolási munkát, minden ablakot betörték és a földszint ablaküvezeit kitépték. Különösen kitűnt egy leány, akin sapka volt és aki a kitéptett redőny darabjai közül a Jellasi-tér zajos tetszése mellett valószínűleg örömtáncot lejtett. A tüntetők be akarák a ház kapuját zúzni ami azonban nem sikerült. A romboló munkát a szomszéd házból többen nézték. A rendőrséget értesítették. Miután a tüntetők beláttak, hogy a kapun nem tudnak behatolni, elvonultak és *Gavranics* képviselő és dr. *Silovic* képviselő házaiból töltötték ki bosszújukat. E közben a Jellasi-térben tartott rendőrséget értesítették az eseményekről. Egy tömeg a Zrínyi-térről indulva, minden lámpát kioltva, haladt a Jellasi-térre, gyászó kiáltásokat hallatott a rendőrségre és folyton zajongott. Ezek után megbízták a katonaságot az utcák kiürítésével. Ekor történt, az itteni tüntetések alkalmával legelőször, hogy a katonaságot követő dobolták meg és a vezénylő tiszt álltál a fegyverek használatával fenyegetett. S eressére a dolog nem került ennyire. A katonaság és a rendőrség éreys tározásának sikerült végre a rend helyreállítása, aminek az a körülmény is hozzájárult, hogy 9 órakor minden nyilvános helyiséget bezártak. A tegnapi és tegnapelőtti nap folyamán számos letartóztatás történt. Három embert, köztük egy városi rendőrt is súlyosan megsebesítettek. A helyőrség megerősítésére ma két század úlfanus érkezik Zágrába.

Vasárnap több ember megsebesült és mintegy 30-at letartóztattak. Ennek dacára a tüntetéseket tegnap is folytatták. Napközben több középület ablakát beverték, este pedig nagy csoportok verődtek össze, melyek a bánt szidalmazták. A katonaság egész nap vesződött, hogy a közlekedést az utcákon lehetővé tegye. Este az összes kávéházakat és vendéglőket bezárták. A nyugalom csak késő éjjel állott helyre.

Zágráb, június 2.

Az ellenzéki képviselők tegnap újabb értekezletet tartottak, melyen arról folyt a vita, hogy ne menjenek-e testületileg a király elé. Az értekezlet eltért ettől a tervtől, mert utaltak arra a szolidaritásra, amely a horvát és a dalmát képviselők közt van. Tegnap éjjel a magyar képviselőház öt szelsőbéli képviselője érkezett ide, hogy az itteni ellenzékiekkel érintkezésbe lépjenek. Mikor tudomásukra jutott, hogy az utcákon újabb tüntetnek, a képviselők közül három legott elutazott. *Lengyel* Zoltán s az ellenzék még egy tagja állítólag most is Zágrábban van.

Cilli, június 2.

A steierországi szlávok tegnap gyűlést tartottak, melyen a bán elmozdítását követelték. A gyűlésen *Ferri* és *Hrasovec* képviselők beszéltek.

Fiume, június 2.

A *Novi List*nek jelentik jó forrásból Rómából: Gróf *Szechenyi* osztrák-magyar nagykövet átnyújtotta *Rampolla* bitorosnak azt a jegyzéket, amelyben a magyar kormány panaszt emel a szentszéknél a horvát klérus s különösen *Posilovic* zágrábi érsek, továbbá *Strossmayer* és *Stadler* püspökök viselkedése miatt. A magyar kormány jegyzéke a főpapatok jelöli meg a horvát zavarágások közvetett bujtogatóit és felszólítja a szentszéket, hasson oda, hogy a horvát klérus tartózkodjék a politikától és szentelje magát a lelkieknak. A pápa ennek következtében magához rendelte *Posilovic* érseket, aki kijelentette, hogy nem felel meg a tényeknek, mintha a horvát klérus szította volna a horvátországi zavarágásokat.

A közutak.

Budapest, június 2.

A beruházási törvényjavaslat számvetésének hosszú sorában egyetlenegy sincs, mely újdonságával, a kért összeg nagyságával, avagy általános közgazdasági jelentőségével olyannyira megérdemelné a közfigyelmet, mint azok a tételek, melyeket a kereskedelemügyi miniszter a közúti hálózatunk javítására, különösen a törvényhatósági közutak építésére kér a törvényhozástól. Az államuti hidak átépítésére felvett 7 és fél millió koronán kívül a törvényhatósági ut-hálózat további fejlesztésére 28 millió 650 ezer korona van előirányozva. Ebben a tételben egy jól elgondolt közlekedési program körvonalai domborodnak ki, mely természetesen végrehajtva, nemcsak a nemzeti munka egyes ágainak, hanem az egész magyar gazdasági életnek javára fog válni. Egy nagy-szabású kezdeményezés nyilvánul ebben, mely hivatalosan az elmaradt hazai utügynek fejlődését biztosítani.

Országutaink mai sokféle nyomorúságát egyaránt megsínyli a mezőgazdaság, ipar és kereskedelem. Esős őszi vagy tavaszi, lanyha téli időjárások főleg az ország élszára, az Alöld népes községei a járhatatlan utak miatt néha hetekig el vannak zárva a világtól, a forgalom és szállítás szünetel, a vasúti állomások, noha gyakran csak 10–12 kilométerre esik, a lehetetlen közlekedés miatt elérhetetlen távolban van. Sőt még olyankor is, mikor az utak egyáltalán járhatók, a szállítás aránytalanul megrághat a rossz utakon. Ez a körülmény maga évenként milliókat von el a magyar gazdaságtól és így is méltó mértékű jövedelméből, s különben is tetemes termelési költségeit nem jelentéktelenül fokozza, amelyek így jóval nagyobbak, mint olyan államokban, melyek utalhálózatuk kellő kiépítéséről már régebben gondoskodhattak. A nyugati államok, melyek a gazdasági érdekek jelentőségének régóta kellő tudatára juttek, századokon át szakadatlanul építettek utakat s buzgalom a vasutépítések korában sem csökkent, úgy hogy ma már az összes közhasználatra szánt utjak rendszeresen ki vannak építve.

Nálunk a régebbi időkben legfeljebb sarat rak-tak sára s habár országutaink neveztek, az utas-ember, a terhekocsik lehetőleg messze elkerülte. Az 1848-iki első magyar minisztérium összesen 2100 kilométer kőutat volt a múltak örökségéből s habár 1867 óta az alkotmányos Magyarország feismerte az ut-ügy gazdasági jelentőségét, habár állam, törvényhatóságok és községek jelentékeny áldozatot hoztak e célra, úgy hogy ma már összesen mintegy 47.000 kilométer többé-kevésbé jól kiépített utalhálózatunk van: a múlt idők mulasztásai még mindig nincsenek helyrehozva, mert nagy területei az ország-nak majdnem egészen nélkülözik a jó közutakat. A mai közgazdasági élet óriásilag fokozta a forgalmi szükségleteket, s habár utügyünk egészben véve nincsen már többé árszáll állapotban, de a tökéletesség ama fokára sem emelkedett, hogy a jelentékenyen emelkedett gazdasági követelményeknek megfelelhessen. Hiányai kihatnak közgazdaságunk minden tényezőjére, sőt megsínylik közlekedésünk legjelentősebb eszközei, a vasutak is, melyek idénként el vannak zárva a forgalmi vidéktől, ami egyáltalán közgazdasági hasznukat, másfelől jövedelmességüket csorbítja.

Utalhálózatunk minden irányban érezhető bajainak és fogyatkozásainak igen tetemes részét akarja orvosolni a kereskedelmi miniszter azzal a jelentékeny összeggel, melyet a beruházási javaslatban az utépítési céljaira kér. Elsősorban a törvényhatóságok kívánja segíteni a reálok bizott utalhálózatot fejlesztése dolgában. Mert nagy terhet ró az utak gondozása a törvényhatóságokra. Törvény szerinti megállapított 32.750 kilométer kitévő utalhálózat kell fenntartaniuk, mely utalhálózatból 8380 kilométer meg kiépítetlen földút lévén, ezeknek fokozatos kiépítéséről

is kell gondoskodniuk. De sok törvényhatóság már eljutott megterhelhetőségének maximumáig, a nélkül, hogy képes volna utalhálózatának rendszeres fejlesztésére. Különösen kedvezőtlen helyzetben vannak az alldíi törvényhatóságok, melyekben az utak nagy része még kiépítetlen, valamint néhány felvidéki és erdélyi vármegye. Az állam ugyan eddig sem kerülhette ki, hogy ne segélyezze a törvényhatóságokat a közutak tekintetében, de az évenként e célra fordított segélyösszeg nem állott arányban a szükséglettel. Ezért a beruházási javaslattal kapcsolatban a kereskedelemügyi kormányzat, szakítva az eddigi kisszerű rendszerrel, a valóban nagyszabású és korszerűsítőnek mondható kezdeményezés terére lépett a hazai utügy fejlesztése tekintetében. Tíz év alatt az ország különböző részeiben mintegy 4300 kilométer fontos törvényhatósági utat akar kiépíteni s leginkább olyan utakat, melyek a termelési vidéki központjait egymással és a vasúti állomással kötik össze. A költségösszeg mintegy 70 millió koronára tehető, mely tíz évre oszlanék el. Egy-egy évben 7 millió korona használnának fel. Ebből az utépítési tervszetből a mostani törvényjavaslat az előirányzott 28 millió 650 ezer koronával négy évi részletnek végrehajtását biztosítja.

Az építési sorrend megállapítása a törvényhatóságok meghatalmazásával történik s erre az utak fontosságát mellett az a körülmény is mérvadó lesz, hogy elsősorban azokon a törvényhatóságokon segítsenek, melyek az utadót a törvényszerű maximuma emelk és a kiépített utak rendszeres gondozását biztosítják. Ez buzdításul és ösztönzésül fog szolgálni az önkormányzatnak. Az eddig lanyha törvényhatóságok immár iparkodni fognak leaadataknak megfelelni s így a miniszteri kezdeményezés oly vármegyékre is megteendő üdvös hatását, melyekben az utügy iránt való érdeklődés eddig nem állt a közforgalmi szükségletek követelte színvonalon.

E nagyszabású és jól átgondolt kezdeményezés fontosságú közgazdasági és kulturális érdekeket érint s ezért ez utfelesztési tervszet következetes végrehajtása határkövet jelent a magyar utépítés és közlekedésügy fejlődésében, mert valósítja a nemzeti munka nagy szervezeteinek minden tényezőjét a leg-üdvösebben befolyásolhatja s frissebb, pezsgőbb vérkeringést fog a gazdasági életben előidézni.

KÜLFÖLD

A szkeptikus választások. Tegnap a legnagyobb alkotmány értelmében általános képviselőválasztás volt Szerbiában. A választáson az új alkotmány tényesen megálta a tüpróbat: valamennyi ellenzéki jelölt megalkot s mind a 130 körületben kormánypárti képviselőt választottak meg. Ily körülmények között a szerb kabinetnek aligha lesz nehéz a kormányzás. A szavazók összes száma 183.906 volt. Ebből csak 1322 szavazott ellenzékire, a többi mind kormánypártira adott szavazatát.

Támadás a Figuign oázison. Az a támadás, melyet vasárnap intéztek Jomartt ellen az algiri-marokkói határon, normális viszonyok közt is nagyon kellemetlen lehetett volna az algiri gyarmatra, most pedig a marokkói események folytán, kétszeres figyelmet érdemel. Az egész nyugati Szahara és az északnyugati Szudán nemzetközi szerződés folytán a francia érdekszférába tartozik. Mikor a franciák az algiri közigazgatás területét kiterjesztették, csak itt-ott akadnak ellentállásra a beenszüllöttek részéről. Loubet multkori algiri utja alkalmával pedig a beenszüllött sejkek majd odavoltak a nagy lojalitástól. Loubet hazatárazása után Algir Jomartt volt képviselő személyében új főkormányzót kapott, ki most kezdte meg szemleutját. Legutolsó állomásán, a Figuign-oázison azonban megtámadták. Ez az oázis is a francia érdekszférába, voltaképpen azonban még Marokkóhoz tartozik. A rajta lévő várost szintén Figuignnak hívják. Jomartt a várost csak kívülről akarja megszállni, s mikor közel ért a falakhoz, a lakosság őt és a kísérő csapatot puskatűzzel fogadta. A franciák közül nagyon kevesen sebesültek meg, de annál többen a marokkóiak közül. Semmi kétség, hogy az algiri kormány nagy eréllyel fogja megtorolni az alattomos támadást.

Páris, június 2.

Az *Agence Havas* Saidából a következőket jelenti: Jomartt-t utja közben szívélyesen üdvözlétek. Különösen a sa dai hatóságok fejezték ki szereneseikvána-taikat, hogy a támadás alkalmával sérletlen maradt. Egy Beniuniból érkezett távirat jelenti, hogy a marokkóiak 56 embert vesztettek és mintegy 20 sebesültük van. A halottak között találák egy sejknek fiát, ki a támadás reggelén biztosította a főkormányzót teljes

hűségéről és abbéli óhaját fejezte ki, hogy szeretné francia határszomszédaival a jövőszínt fenn tartani. Egy további saídalai távirat szerint Jonnart Mecheriába érkezett és ott számos káidót fogadott, kik bódulatukat fejezték ki Franciaország iránt.

Páris, június 2.

A Havas-ügynökség jelenti Algirból: Saidából és Mascarából az idegen légiónak egy-egy zászlóalja indul Beniunifba. A hadműveletek 8-án, vagy 9-én kezdik meg. A Ksour hegységéből való emberek közlései szerint a támadás elő volt készítve, 500 marókkói már megszállva tartotta Zenagadomb lejtőt, midőn Jonnart főkomandánszó O'Connor tábornokkal és a figuigi seikkal, valamint a többi kísérettel átkelt onnan a dombon.

Páris, június 2.

A Temps szerint a Boni Onnieből küldött üteg ma valószínűleg már bombázta Senaga falut.

Olaszok Ausztria ellen.

Budapest, június 2.

Nem lehet tagadni, hogy az Ausztria és Olaszország közt való viszony elmérgesedését Prineti, a volt olasz külügyminiszter okozta nyugtalan modorával és tulhúsvos temperaméntumával, a nélkül, hogy akarta volna. Ő volt az, aki azt mondta, hogy az ausztriai szlávoknak és olaszoknak egymás közt való torzalkodása és az olasz irredentisták agitációi egyenértékű megnyilatkozások. Hiába mondták neki, hogy az előbbiek torzalkodása tisztára belügyi kérdés, az irredentisták agitációja ellenben már a nemzetközi jog körébe vág. Nem is hallgatta meg. Ő volt az, aki a Dante Alighieri-egyletnek (melynek célja az olasz nyelvnek a külföldön való terjesztése) oly színezetet adott, melylyel sohasem lenne szabad bírnia, mert hiszen nem politikai, hanem tisztán irodalmi egyesület. Ő volt az, aki az öt körülvevő politikai atmoszféra nyomása alatt mérték-telönül elősegítette minden téren s minden rendelkezésre álló összeggel az Ausztria ellen való agitációt. Földözte a gonosz szellemeket, s ám lássák az olasz államférfiak, hogy most mint bírnak vele.

A pár nap óta megkezdett tüntetés, melyről még most sem tudni, hogy honnan táplálják, elterjedt egész Olaszországban. A Juli-havasoktól Szicília aljág forranganak a kedélyek s oly vehemensül, oly általánosan nyilatkozik meg az osztrákok ellen való ellenszenv, mint talán még soha, kivéve az Ausztriával való háborukat megelőző napokat.

E tüntetések dacára külügyminiszterünk nagyon rózsás színben látja a dolgokat, ha igaz egy osztrák lapnak az a híre, hogy gróf Goluchowski, egy képviselővel e tárgyban beszélgetést folytatván, ugy nyilatkozott, hogy Olaszországban való viszonyunk a legjobb. Az a körülmény, hogy Viktor Emaniál király nem tett látogatást Bécsben, csupán személyi és etikette-kérdés, aminek semmi hatása sincs a két állam politikájára.

Az olasz államférfiaknak monárkiáinkhoz való viszonya talán a legjobb, de hogy az olasz népe milyen, az kitűnik az alábbi hírekből:

A római egyetemet az osztrákelenes tüntetések miatt bezárták. Minthogy a Teatro Nazionaleban az Aiglone előadása alatt esténként nagy tüntetések törték ki az osztrákelenes tirádák alatt, a kormány intervenciója következtében az Aiglont levették a műsorról. Giolitti belügyminiszter Avadino és Guastalla rendőrbiztosokat bűntetésből Rómából a vidékre helyezte át, amiért a diáktüntetéseknek nem jártak el a lelső parancs szerint.

Turinban Verga Romanzettójának tegnapielőtti előadása alatt viharos tüntetés volt az osztrákok ellen. Egyes hazafias jelenetek után a közönség felállt és Evviva Trieste e Trento! Abasso l'Austria! kiáltásokban tört ki, azután a király-indulót énekeltek és nem hagyták addig játszani a színeseket, amíg egyikük egy olasz zászlót nem kerített elő és azt lobogtatta a színpadon.

A tüntetés az után folytatódott. Az osztrák-magyar konzulátust katonaság őrzi. Sok embert letartóztattak. Tegnap nagy tiltakozó népgyűlés volt a letartóztatások ellen. A szónokok valamennyien hevesen kikelték a rendőrség és a hatóságok ellen. Mikor egy anarchista dinamitot kezdett emlegetni, a rendőrbiztos a gyűlést feloszlatta.

Buenos-Ayresben (!) Pini lovag, a birneves vivó és az argentinai vivóiskola tanára felhívást intézett az Argentinában élő olaszokhoz, hogy rendezzenek tüntetéseket az osztrákok ellen, akik elnyomják az olaszokat.

Palermóban és Messinában tegnap komoly összecsúszás támadt a diákok és a rendőrség között. Palermóban a diákok, számszerint mintegy 3000-en a Piazza Castelnouvon gyülekeztek és onnan nagy lármával a Quattrocenti-térre vonultak, ahol a rendőrséget megtámadták. Egy század bersagliereknek kellett kivonulni, hogy a rendet helyreállítsa.

Messinában a tüntető tömeg ellenszegült a letartóztatásoknak. Egy diákok egy munkás kiragadott a rendőrök kezéből, mire az egyik rendőr revolvért rántott és a munkást mellbéllelte. Ez még jobban felizgatta a tömeget, mely vad lármával járta be az utcákat és az osztrák-magyar konzulátus elé vonult. Ott azonban katonaság állt az épület körül és ezek minden tüntetést megfúszítottak. A prefektus a tüntetések miatt este az összes hangversenyeket és színházi előadásokat betiltotta.

Cataniában a katonaság a tüntetés előlából az osztrák-magyar konzulátus előtt megjelent diákokat szétoszlatta. A diákok azonban ujra összegyűltek és visszatértek a konzulátushoz, hol összéülköztek a katonasággal, miközben több diák megsebesült, néhányat pedig letartóztattak. A katonák a diákok zászlóit eltépték, mire a diákok az eltépett zászlókat ezzel a kiáltással: *Vesszen Ausztria!* a városháza erkélyére tűzték ki.

Olasz lapok a tüntetésekről.

A római Tribuna így ír: „... Nem akarunk szörzárakat hasogatni, de azt hisszük, teljes joggal jegyezhetjük meg a következőket: Az osztrák kormány szigorú politikai szükség által kényszerítve, a klerikálisokat nagyon jóakaratu támogatásban részesíti, olasz alattvalói jogok követelését pedig figyelmen kívül hagyja. Két oly körülmény, mely az olasz felszígeten nagyon kevés szimpátiát ébreszt. Ausztria, már csak a szövetség kedvéért is, valamivel engedékenyebb és méltányosabb lehetne olasz alattvalóival szemben. A tüntetéseknek azonban sem alapjuk, sem céljuk nincsen, nem a megfontoltságnak, hanem az érzelmeinek kifolyásai ezek.”

A Popolo Romano szerint az ausztriai olaszoknak a szlovének és horvátok ellen való küzdelme az olasz nép legelőkelőbb részvétét keltette föl.

A Capitan Fracasso szerint az olasz egységre törekvő klasszikus irredentizmus immár halott s Olaszország most nem akar egyebet, mint hogy fiaiának Ausztriában védve tudja a jogait.

A Capitale szerint (mely pedig igen közel áll az olasz kormányhoz) Olaszországnak megcsorbitathatlan joga van Triestire és a Trentora.

A miandói Secolo, mely Ausztria ellen való gyűlöletéből soha nem csinált titkot, dicséri az olasz kormányt, amiért az olasz lapok számára nem tesz szájkosarat.

Róma, június 2.

Itt nagy elkeseredést kelt az a tény, hogy Ausztria-Magyarország nem reflektált Olaszország abbéli szándékára, hogy a két hatalom együtt járjon el a Keleten. Az elkeseredést növelte az a körülmény, hogy a szkutari-i érsek, az olaszoknak halálös ellensége, nemrég magas osztrák rendjelet kapott. Ehhez járulnak a kereskedelmi politikai nehézségek, a kereskedelmi szerződések fölmondása, az osztrák császárnak abbéli vonakodása, hogy az olasz király látogatását Rómában adja vissza, s a pápa világi uralmának visszaállítását előző nyilatkozatok, melyektől az osztrák udvar tagjai sem tartózkodnak.

HIREK

Budapest, június 3.

BUDAPESTI NAPLO. Május 31-ikéa uj előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tiszteit olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

Személyi hírek. Ferenc Ferdinánd főherceg ma délelőtti Laibachba érkezett. — Klotild főhercegnő ma este 1/8 órakor A osztrál Bécsbe érkezett és 1/10 órakor tovább utazott Ebenhaltba. — Dr. Vio fiumei polgármester Bécsbe érkezett. — Néhai Hatvany-Deutsch József elhunyt alkalmából Hatvany-Deutsch Sándor Hatvan községnek 16.000, a hatvani zsidó hitközségnek 5000 koronát juttatott a szegények közt való kiosztás végett.

A király a művészek közt. Bécsből táviratozzák: A király ma látogatta meg először Hagunband kiállítását mióta az egyetl fennáll. Az uralkodót az elnök fogadta, akinek beszédére ő felsége a következőket válaszolta: Igen örülök, hogy láthatom kiállításokat, és szívesen hallom, hogy önök oly nagy súlyt fektetnek a nemzeti elemre és annyira fejlesztik a hazai művészetet. A király behatálan megismerléte a kiállított képeket és műtárgyakat és mindenhol dicsőretének és tetszésének adott kifejezést. Egy órai ottlódzés után távozott ő felsége az épületből.

Fenyvessy főispán betegsége. Fenyvessy Ferenc, Veszprémmegye főispánja már hetek óta nagy beteg fekszik budapesti lakásán. Szívujából származó vizeletbetegségbe esett s orvosai reménytelennek mondják állapotát. A beteg ma reggel eszméletét is elvesztette.

Frigyes főherceg Szent-Gothárdon. Szent-Gothárdról jelentik, hogy Frigyes főherceg tegnap délután az ötödik hadtest harminchat őrszisztyével, gróf St. Gántin ezredes udvarmester társaságában két napra, harcászati gyakorlatokra odaérkezett. A rátóti állomáson kieszálva, beszélgetett Széll Kálmán miniszterelnökkel. A szent-gothárdi állomáson a vármegye főispánja és a városi képviselőtestület fogadta. Reiszig Ede főispán szép beszéddel üdvözölte a vármegyéje területén időző főherceget, a nagy tömegben összegyűlt nép lelkes éljenzessel fogadta. A főherceg a főispán négyes fogatán hajtott lakására, a Koronaszállóra, majd fogadta a főispánt és a városi képviselőtestületet megköszönve a szíves fogadást. A törzsiszték ma reggel hét órakor koosin Rába-Keresztúra, Borosgödörre és Ujtelepre utaztak; délután két órakor térnek onnan vissza. A holnap délelőtti gyakorlat után a főherceg a délutáni gyorsvonattal Fél-toronyra utazik, a tiszték pedig visszautaznak állomáshelyükre.

Az egyetem új dékánja. A budapesti tudományegyetem iakutásainak tanártestületei már megválasztották az 1903–1904-iki tanévre a dékánjaikat. A tudományi kar dékánja lett dr. Brezny Béla, prodekan dr. Székely István. Jog- és államtudományi kar dékán lett dr. Balogh Jenő, prodekan dr. Schwarz Gusztáv. Orvostudományi kar dékánjának újból dr. Thanóffer Lajost és prodekanak dr. Békay Árpádot választották meg. Bölcsészettudományi kar dékán lett dr. Ballagi Aladár, prodekan dr. Pauer Imre. A rektorválasztás június 8-án lesz. Három rektorjelölt van: dr. Békhy Zsolt dr. Heinrich Gusztáv és dr. Pauer Imre, akik között előrelátó ólag komoly küzdelem lesz.

A spanyol király negyven milliója. A mult év májusában halt meg Franciaországban assisi Ferenc volt spanyol király, a jelenlegi spanyol király nagatyja, aki végrendeletet hagyott maga után azzal a kikötéssel, hogy csak halála után egy évre nyissák azt fel. Mint Madridból jelentik, a végrendeletet tegnapelőtti az év eitelével felnyitották és kitűnt, hogy az eskirály 40 millió frankot kiveő vagyonát Alfonz királyra hagyta azzal a kikötéssel, hogy annak kamatait fele részben özvegye Izabella királyné, fele részben pedig Mária Krisztina anyakirályné élvezze. Magát a tőkét csak ezek halála után kapja meg Alfonz király.

Lónyay Elemérék Alcsután. Gróf Lónyay Elemér és neje, Stefánia hercegnő május 26-én Budapestet elhagyván, Alcsutra utaztak József főherceg látogatására. A kelenföldi állomáson Klotild főhercegnő és leánya, Erzsébet főhercegnő csatlakoztak a Lónyay párhoz és együtt érkeztek Alcsutra. Május 30-án a Lónyay pár visszatért Bodrog-Olasziba, ahol huzamos ideig fog tartózkodni, mert Stefánia főhercegnő igen jól érzi magát hazánkban.

Korányi Frigyes az újságírókért. Dr. Korányi Frigyes orvos, egyetemünk európai híré tanára és főrendiházi tag, dr. Falk Miksa országgyűlési képviselőhöz mint a Magyarországi Hírlapok Nyugdíjintézetének elnökéhez a következő levelet intézte:

Méltóságos ur! Orvosi pályám ötvenedik évfordulója alkalmából a B. Sz. tudósbetegek szanatórium-egyesületének igazgatósági tagjai azon megistizelő kegyességben részesítettek, hogy nevemre tízezer koronás alapítványt tettek, mely engemet jelögesit az Erzsébet-szanatóriumban évenként egy tudósbeteget három hónapra díjtalanul elhelyezni. Hogy az Erzsébet-szanatórium létrejött és felállításával a vagyontalan tudósbetegek rendszeres gyógyítása Magyarországon megkezdődött volt, azt a remeslelkű adakozók aldozatokkéssége mellett a magyar hírlapirodalom meglepő pártolása és készséges támogatásának lehet köszönni.

Ezen meggyőződéstől áthatva, azt hiszem, hogy az egyesületi igazgatóság kegyéből nyert alapítványt nem hasznáható fel helyesebben, mint ha a hírlapirodalomnak tudósbetegség által sújtott munkásai közül tetsem lehetővé évenként egynek, hogy szanatóriumgyógyításban részesüljön. Ez enzenel bátorokodom méltóságod útján a mélyen tisztelt hírlapírói testületnek alapítványomat ezen célra felajánlani, illetőleg az alapítói jogot reá átruházni. Ha méltóságod gondolatot helyeselné méltóztatni, akkor legyen kedves időt kitűzni, amelyben szerencsés lehetek a részletek megállapítása végett méltóságod által fogadtatni.

Budapest, 1903. június 1.

Méltóságod tisztelő híve

idősebb Korányi Frigyes.

Ferdinánd fejedelem utja. Szófiából jelentik, hogy Ferdinánd fejedelem tegnap este Ebenhaltba utazott.

Szanatórium megújítás. Dr. Roheim Lipót értesíti a közönséget, hogy a Lipiken levő Bellevue-fele Szanatóriumát személyes vezetése alatt megújította.

Száz év ünnepe. Temesvárról táviratozzák: Tegnap a siktetnéma-tanárok országos egylete Klisch Lajos váci tanár elnökletével közgyűlést tartott, amely elhatározta, hogy a hazai siktetnéma-intézmény száz éves évfordulóját október 18-án megünnepli. Egyesületi elnöké újból Klisch Lajost választották, alelnök Németh László lett.

— **Ozeos tábornok beteg.** Ötvennégy esztendő óta él idegen földön, Dél-Amerikában Ozeos tábornok, a szabadságharc egyik legvitézebb és legérdemesebb katonája. Az idő azonban elbánt vele is. A nemrégiben még vasogésszágú agg, aki arra készülődött, hogy életének utolsó esztendeit hazáján, nagyon komolyan betegeskedik. Anyyira aggasztóan, hogy a hazajövetelből aligha lesz valami. Valami ilyest mond a sorok között az a levél, amely a napokban érkezett meg tőle Kolozsvárra, Kuskó Istvánhoz, az erkele-muzeum titkárához. A levél kusza vonásokkal, alig-alig olvashatóan van megírva és így hangzik:

Argentina, (Republica Lomas B. A.)
május 1-én, 1903.

Kedves és tisztelt barátom!

Szeretnék önnek egy keserű dolgot tudatni. Anyyira fájdalmas, hogy oly sok hónap óta nem vettem semmi hírt öntől és kedves családjától. Fájdalom, hiába vártam egy-egy pár sort. Én magam is annyira hátraesett szemem világával s annyira meggyengült testem s talán lekéileg is, hogy nem tudom, bevégezhetem-e a sorokat szívem sugallata szerint. Hiába, az évek súlyát kell hordani és áldom a Mindenhatót, hogy megérhetjük a világ változásait.

Elmondom tehát, hogy a múlt év december óta Lomasban járkáltam friss levegőt keresni. Ott hűvös helyet találtam ugyan, de igen nedves, minden két-három nap esett és olykor nagy volt a meleg, vagy a szárazság. Így telt el három hónap, amelynek végén megszallott az ismeretlen influenza-betegség, vissza kellett Buenos Ayresbe menni, orvost, szerezni s három hétig ágyba fektetni. Oly gyenge lettem, hogy támasz nélkül nem is léphettem ki az udvarra. Így tehát megéreztem, hogy már sok ideig nem várhatom be a valódi jobbálást s így föl kell használni a pillanatokat, hogy kedves és szíves barátaimat üdvözölhessem és imádkozhassam a haza jövődjéért. Aldja Isten a magyar hazát s annak igaz fiát és felelőseit nagy embereit.

Bíjjen tehát a szent magyar föld s virágozzon azon új erőben egy új plánta, a függetlenség dicsőséges koszorúja. Kérem, tisztelje nevemben mindazokat, kik még rém emlékezők, s adja az ég, hogy az élet nekik minden jót és szépet nyújtson. Igaz hű barátja
Czecz János.

— **Külföldi diákok nálunk.** A dzredai állatorvosi főiskola huszonöt növendéke dr. Pusch egészségügyi tanácsos és dr. Edelmann tanár vezetésével tegnap reggel Bébelőrdő Budapestre érkezett, hogy az itteni állategészségügyi intézményeket tanulmányozza. Velük jöttek dr. Lützeo állatorvos, a dzredai gazdasági egyesület titkára, báró Lungwitz városi bizottsági tanácsos, dr. Fennek, dr. Zietmann, dr. Weissfog tanácsadók és néhány állatorvos. A pályaudvaron a vendégeket az állatorvosi főiskola ifjúságának egy bizottsága fogadta és kísért a Hungaria-szállóba. A megérkezés után a szállóban megreggeliztek, majd az állatorvosi főiskolára mentek, ahol a diszteremben a főiskola rektora, dr. Hutyra Ferenc, az állatorvos-tanulmányozók körének helyiségében pedig a kör elnöke üdvözölte a vendégeket. Az intézet megtekintése után a Wampetice-vendéglőbe mentek ebédre. Onnan három órák a földalatti villanyoson a Gizehla-térre majd hajón Budára, fogaskerekűn a Svábhegyre rándult az egész társaság. Nyolc órák a zugligeti Fácán-vendéglőben megvacsoráztak s tíz óra felé tértek vissza a fővárosba. Ma reggel fél nyolcokkor a rendelkezőkire beosztott kocskocin a szállóból az Andrássy-uton, Stefánia-uton át Kőbányára hajtottak, ahol a sertes-szállásokat tekintették meg, Jung főállatorvos kalauzálása mellett. Előbb azonban megnézték a Hungaria-uton lévő állami bakteriológiai intézetet, amelynek berendezése rendkívül tetszett a vendégeknek. A kőbányai telepen a részvénytársaság igazgatósága villasreggelit adott az egész társaságnak. Kőbányáról a kövágóhídra, majd a sertesvágóhídra hajtottak, ahol a város képviselőiben Almdy Géza tanácsos fogadta, Breuer vágóhídi főállatorvos pedig kalauzolta őket. Délután az országúthoz a Kuria előcsarnokát, a bazilikát, a királyi várpalotát és a Mátyás-templomot tekintették meg. Este a margitszigeti alsó vendéglőben az állatorvosi főiskola ifjúsága lakomát rendezett tiszteletükre. Holnap reggel a külföldi vendégek tovább utaznak Szegeden át Mezőhegyesre, az állami ménes-intézet megtekintésére.

— **Magyar festőkön estélye.** A báró Bánffy Györgyné védnöksége alatt álló magyar festőkön kiállításának rendező-bizottsága holnap, szerdán este nyolc órákig nyitva tartja a kiállítás helyiségében, a főváros városligeti vendéglőjében. A vendégek mulatására változatos program van összeállítva szavalás és zenészekkel. A közönségnek hűdög buffet áll rendelkezésére mindenféle italokkal. Az érdekes estély iránt a főváros előkelő körében meleg érdeklődés nyilvánul.

— **Szalvóniai gazdasági gyűlés.** Ezerötföldi táviratossá: A szalvóni mezőgazdasági társulat tavasszi közgyűlése, amelyen Csák Ervin horvát miniszter elnök, egy leiratot fogadott el, mely a gabona-üzorszá-törvénynek Horvátországban való életbeléptetését szorgalmazza egy. amint az Magyarországon van. Az ütés bezárások Dardányi Ignác földművelésügyi miniszternek köszönetet szavaztak azért, hogy meghívta őket a mezőhegyesi állami mentelepre. Csák Ervin miniszter a mai gyorsvonattal visszautazott Budapestre.

— **Natalia a franciák köztársaság ellen.** Párisból táviratozzák: Köztársasági körökben nagy kedvetlenséget kelt az a viselkedés, melyet Natalia volt szerb királyné a köztársasággal szemben tanúsított. A királyné, aki tudvalevőleg áttért a katolikus vallásra, tüntetően vesz részt oly gyűléseken, ahol a kormányt és a köztársasági pártot támadja. Így a minap megjelent egy gyűlésen, ahol Coppée heves támadásokat intézett a köztársaság ellen. Natalia, aki az első sorban ült, helyesléssel és tapssal kísérte a szónok fejtegetéseit. A *Petite Republique* erre megjegyzi, hogy nem kívánja ugyan a köztársaság udvariattal vendégének kiutasítását, de helyesnek tartaná, ha a volt királynét esetleg a rendőrség útján felvilágosítanák viselkedésének illetlen voltáról. Állítólag ez már meg is történt.

— **Igaz-e vagy nem?** Egy párisi telegramm jelenti, hogy a *Patrie* című lap szerint összeesküvést fedeztek föl, amelynek az volt a célja, hogy Viktor Emánuel király franciaországi utazása alkalmával meggyilkolják. Az összeesküvést több francia rendőrgyűnök fedezte föl, akiket az olasz határra küldtek, hogy ellenőrizzék az utasokat. A *Patrie* kijelenti, hogy információját egy magas állású rendőrszövetségi tiszvtől kapta, aki kijelentette, hogy az összeesküvők száma nyolc. Ezek közül három letartóztatott, a többiek azonban elmenekültek. Amazokat Mentoneban tartóztatták le és a náluk talált irásokból kétségeltlenül kiténik bűnös szándékuk. Mindaddig nem bírták megállapítani kitéltüket. Azt bevallozták, hogy a náluk talált iratokon hamis nevek szerepelnek, de az igazi neveket nem akarják megmondani. Az erre vonatkozó kérdésekre folyton ezt felelik:

— A maguk mestersége a nyomozás, hát csak nyomozzanak, de találni bizony nem fognak semmit.

A párisi rendőrfőnök több ügyes rendőrgyűnököt küldött Olaszországba, hogy a nyomozásban az olasz rendőrségnek segítségére legyenek.

Rómából erre vonatkozólag azt jelentik, hogy egy a külügyminisztériumban, mint a francia nagykövetségen határozottan megeafolják az egész szenátócs. Most már az a kérdés, hogy mi az igaz. A híradás-e, vagy a cáfolat.

— **A belga királyi család örökségi ügye.** A belga királyné hagyatékát körül támadt ellentétek, mint a *Zeit* közli, a jövő héten alighanem véget érnek. A *Rappel* is közli, hogy a belga király leányainak apjuk ellen indított póre nem kerül tárgyalásra s a király hajlandó a végkielégítésre. Viszont a bécsi lap az 6 brüsszeli tudósítójától a következő táviratot kapta: *Luxa* köbörgy hercegnő bécsi hitelőzőinek itteni ügyvédei kijelentik, hogy az örökségi viszálynak hamarosan való megoldásáról szóló hírek valótlanak, mert ők, tudniillik az ügyvédek, a király házassági szerződésnek a másolatát még nem kapták meg és a hercegnő és Lónyay grófiné igényei még nincsenek megállapítva.

— **Házasság.** Fényes esküvő volt ma délelőtt 12 órák az egyetemi templomban. Dr. Rényi József köznevelésügyi minisztériumi titkár vezette előle *Bornemissa* Otília bárónét, özvegy tornyai Schotterberger Henriknek unokáját. A szertartást Várdi Arpad Béla püspök végezte. Násznapgyok voltak a menyasszony részéről Rupp Imre és Fradezky József (Boroszlóból) a vőlegény részéről Molnár Viktor miniszteri tanácsos és Sággy Gyula egyetemi tanár orsz. képviselő. A templomot zsúfolásig megtöltötte az előkelő közönség. *Wlassics* miniszter táviratilag üdvözölte az új házaspárt.

Lándori Rezső uradalmi nagybérőle h 7-én délelőtt 11 órák esküszik örök hűséget a dobányutcai izraelita templomban Klein Olga kasszonyának, Klein Jakab H. budapesti háztuladonos leányának.

Özvegy Thoma, született *Kralovanszky* Ilona urnó leányát Thoma Micit eljegyezte dr. Stesser János kir. kincstári ügyész Budapesten.

— **After Nagyszebenben.** Nagyszebenből írják a P. L.-nak: Czobor Hugó, az itt egy év óta megjelenő *Szeben és Fogarasmegye* című hetilap szerkesztője, volt munkatársához, Szűcs Géza állami gimnáziumi tanárhoz, aki most főmunkatársa a kétszer hetenkint megjelenő *Nagyszeben és Vidékének*, hírlapi polémia következtében elküldte a segédeit. Szűcs nem elégedett meg azzal, hogy kerekben megtagadott minden elégtelt, hanem a *Nagyszeben és Vidékének* kiadta a királyi ügyészséghez szóló íőljelentést, amelyben kéri, hogy indítsa meg hivatalból Czobor ellen az eljárást párvádiára való kihívás vétségé miatt. Erre Czobor a maga lapjában azzal felelt, hogy ilyen körülmények között csakis kutyakorbácsosul szerezhet magának elégteltet. Az itteni magyar körökre kinosan hat ez az ügy.

— **Kilencvenézer ember sztrájkja.** A fladelfiai szővő- és fonógyárakban, amint ezt egy telegramm jelenti, kilencvenézer munkás sztrájkol ma reggel óta. Százötözezen volnának a sztrájkolók, a gyárosok egy része azonban megadta a munkások követelését s ilyenformán tizenötezer, sztrájkra kész munkás munkában maradt.

— **Kun Bertalan — Kiss Áronhoz.** Kun Bertalanak nagyérdéku levelet közli a *Magyar Szó*, amelyet a tiszamölleki református egyházkerület ősz püspöke Kiss Áronhoz, tiszántúli püspöktársához intézett, aki tudvalevőleg már szintén patriaréhális korban fáradhatlan munkása egyházának. A levél így szól:

... Tisztelt kedves barátom! Ugy látszik, hogy a nagy életkor, melyet a jó Isten, sorsunk bölcs intézője, nekünk elérni engedett, homályt akar vonni a mi emlékezetünkre, az által, hogy gyérebben nyújt nekünk alkalmat arra, hogy egymást láthassuk, vagy legalább levélben egymást állapotunkról értesíthessük. Ezt pedig az által eszközi, hogy fáradt, erőtelen voltunk mellett is, annyi dolgot mér ki reánk, amennyinek, ha meg akarunk felelni, nem marad időnk arra, hogy egymással levelet válthassunk s egymást sorsunkról értesíthessük. En ezen állapotban érzem magamat, — hetek óta törekedtem arra, hogy neked írhassek, utóbbi levelekre válaszolhassek — s a rám nehezedett sok dolog miatt baráti kötelességemet nem teljesíthettem. Hiéttelen dolgoknak tetszhetik ez előttd, pedig úgy van; úgy el vagyok halmozva a dolgokkal, hogy ezen sorokat is késő este, tíz órákor írom; telíttem magamban, hogy ha Morfeusszal harcot vívok is, le nem fekszem addig, míg leveletem be nem végzem. Azt kértem azért tőled először is: jőse-e a konvente? hogy ott még egyszer találkozzunk és kiöntsük egymás előtt panaszainkat s elbeszéljük azon csodához hasonló esetet, hogy nekünk 87—89-ik életévünkben is tárdassággal kell kiérdemelni mindennapi kenyerünket és nincs ember, kinek eszébe jutna, hogy már ezeket nyugalomba kellene helyezni, nincs állam, vagy egyház, vagy társadalom, mely ezeken a fáradt munkákon könyörülne s azt mondaná: „bocsássuk nyugalomba őket, megérdemlik, majdnem százados munkásságuk után. No, ha nincs könyörülő szív, kedves barátom, uszunk az árral s tegyük azt, amit tehetünk. Te is készülsz a konvente, együtt, egymást támogatva, majd csak tesszünk valamit, ami tőlünk telik.

— **Erdősi Szilveszter János szobra.** Szinerváralján pünkösdt hétfőjén leplezték le nagy ünnepeisséggel *Erdősi Szilveszter* Jánosnak szobrát. Az ünnepen a vármegye egész intelligenciájára jelen volt, valamint képviselve voltak a tiszántúli ev. ref. egyházkerület eszpereszei. A szobor leleplezésén *Sátor* Dávid szinerváraljai ev. ref. lelkesz mondott emlékbeszédet, amelyben változta a nagy reformátor életörtenetét. Az ünnep után társasvacsera volt, melyet tánc követoit.

— **D. M. K. E. A délvidek közönségének hazafias mozgalma** lelkes szeretettel fogadta nemcsak az ország közönsége, hanem a vármegyék, városok és községek is, amelyek velekednek az adozatok meg-hozásában. Rövid három hét alatt 711 rendez, pártoló és alapító lépett be a Délvideki Magyar Közművelő-déi Egyesületbe. Hazafias, igaz szeretettel karolták fel a D. M. K. E. magasatos ügyét a Délvidek főispánjai. Ujabbban lelkeshangu levélben üdvözölték a megalakulást előkészítő bizottságot: *Latinovits* Pál Bács-Bodrogrvármegye és Zombor város főispánja, dr. *Flatt* Viktor Szabadka város volt főispánja, *Fialka* Károly Krassó-Szörényvármegye alispánja, *Péter* Pál Ujvidék város főispánja a mai postával nagyobb adományt küldött a közművelődési egyesületnek lelkes sorok kíséretében. Az új kulturregyesületbe egymásután lépnek be pártoló vagy alapító tagnak a délvideki takarékpénztárak, kaszinók, egyesületek. Ujabbban nagyobb összeggel *Kapovász* és *Rimaszombat* városok léptek be a kulturregyesület alapító tagjai sorába. E hó 8-án egy nagyobb küldetés megy *Temesvárra*, ahol *Molnár* Viktor főispán előtt tiszteleg. Ugyancsak közelebb nagyobb küldöttség járul *Jósey* Agost főherceg elé, hogy felkérje a kulturregyesület védnökségének elvállalására.

— **Rákóczi-ünnep.** A vidéken rendezett Rákóczi-ünnepek sorában kimagasló helyet foglal el az a hangverseny, amelyet a lévai állami tanítóképzőintézet rendezett tegnap. A hangverseny műsora kizárólag magyar szerzeményekből állott, melyeket nagy-részt az intézet ifjúsága adott elő. Különös díszit kölcsönözött azonban az ünnepségnek *Major* J. Gyula közreműködése, kinek mesteri zongorajátéka nagy lelkesedést keltett. *Major* ezutal pályanyeres milléni szonátát adta elő; a közönség úgy a művet, mint interpretátort zajos tapssal fogadta.

— **A megszökött bécsi ügyvéd.** *New-Yorkból* jelenti, hogy *Zinner* Tivadar bécsi ügyvéd, aki május 12-én nagyobb őszeg eliskáasztása után Bécsből megszökött, 27-én Ellis Islandba, a kivándorlók vesztelő-állomására érkezett. Ott „alkalmatlan kivándorlónak” tekintették s nem engedik meg neki a partraszállást. Zinnert visszaszállítják Európába.

— **Halálhír.** Dr. *Bachrach* Ernőnek, a *Reibóds-grúnbén*, Szászországban elhalt kiváló fiatal fővárosi ügyvédnek holttietét a család hazahozatta, s temetése szerdán, június 3-án délután 4 órákor lesz az új izraelita temető halottasházából.

— **Lujza hercegnő.** *Salsburgból* táviratozzák, hogy *Alice* toszkánai nagyhercegnő *Lindauba* utazott leányához s e hó 12-én a nagyherceg is meg fogja látogatni ott leányát. *Lujza* hercegnő *Drezdából* való szökése óta nem látta atyját. A kibékülés után *Lujza* hercegnő elhagyja a lindai kastélyt és azontúl állandóan a rómei kastélyban fog lakni, amely *St. Victoire* grófnének tulajdona és a *Gironde*-kerületben van. A kastély azelőtt *Chambard* grófé, a hercegnő egykori kamarái ellátójává volt.

— **Tanárok az Aldunán.** A polgári iskolai tanárok *Herkulesfürdőn* pünkösd vasárnapján tartott közgyűlésük után a gyűlésen megjelent vendégekkel együtt nagyobb sétahajókírándulást tettek a Dunán a *Gróf Széchenyi István* gőzhajón. A hajó időközben mintegy 500 főből álló társaság tarkállott és két orgányzenekar a Rákóczi-indulót és a legszebb magyar nótákat játszott. A Kazán sorost a verőfényes időben kényelmesen megsejmelte a közönség, majd *Ada Kaleh* kőhívek ki, ahol egy óra hosszat tartózkodtak. Áthajóztak a Vaskapun, *Verciorovánál* pedig megkerülvén a román határt, visszatértek *Orsovára*. A hajót indulásakor és érkezésekor ágyulövésekkel üdvözölték.

— **Temesvári vendég.** *Temesvárról* táviratozzák a Magyar Távirati Irodának: A bécsi konzuli akadémia 22. nyvendéke *Stokka* Tankréd, *Blotiszewski* József és *Kassny* Arnold tanárok vezetés alatt tegnap este *Terhesvárra* érkeztek és ma megtekintették a nagyobb gyárakat. Délben tiszteltük a város banketel rendezett, melyen *Taliss* Károly polgármester betegsége következtében helyettese, *Gemi* József főjegyző köszöntötte fel a vendégeket. *Stokka* tanár magyar nyelven éllette *Temesvár* városa közönségét. *Temesvár* városa — nyomond — a keleti exportkereskedelemin terén nagy szerepet van hivatva betölteni és ezért a városra fényes jövő vár. Ezután a nyvendékek közül *Edd* Tivadar magyar, *Cservenka* német, gróf *Littenbeck* francia, gróf *Csáky* nyvendék spanyol nyelven és *Prochnik* Edgár malági nyelven köszönték meg *Temesvár* város vendégszeretét. A vendégek holnap délelőn a *resiozai* gyárak megtekintésére indulnak. *Temesvár* város hatósága és az ipari és kereskedelmi kamara *Goltchowski* külügyminiszternek üdvözlő táviratot küldöttek, amelyben megköszönték, hogy a konzuli-akadémia nyvendékeinek megengedte, hogy *Temesvárra* jöjjenek.

— **Harmadévi vaktság után.** Annak a boldog embernek a dolgaról, akit harmincévi vaktság után *Glasgowban* látóvá tett az orvosi tudomány, angol lapok megfórt részleteket beszélnek el. A boldoggá tett harmincéves ember *John Carruth* kertész, aki anyjával és nővérével egy félreeső faluban lakott, ahova az orvosi tudomány mai hatalmas fejlettségének a híre még nem jutott el. Egy orvosnővédek, aki véletlenül elvetődött abba a faluba, hallott ennek az embernek a vakságáról, fölkereste és rábírta arra, hogy *Glasgowba* menjen szemének a megvizsgálására. Néhány nappal később azután látott már. Az első emberi arc, amelyet meglátott, mint már említettük, az orvosé, dr. *Stevart* volt. Mintha álmodott volna, rámeredt az orvosra, jó sokáig szóhoz sem tudott jutni és nem is ismert volna rá jövevényjére, ha az orvos hangja ki nem segíti. Meller asszony, a betegápolónő volt az első nő, akinek az arcába tekinthetett. Azon a napon történt ez, amikor levették a kötelekeket a szeméről.

— **Tudtam, hogy nő —** mondotta a tuláradó boldogságtól áthatott ember — az arca halvány, kisebb és simább volt.

Amikor az anyját pillantotta meg, könnyek szöktek a szemébe s leirhatatlan az a jelenet, amely ekkor anyja és fia között lejátszódott. Hosszasan tartották egymást átkarolva és az anyja alig tudott magához térni az elragadtatástól. A megoperált ember véletlenül tanúja volt *Edvárd* király *glasgowi* látogatásának is. Nem talált szavakat örömeinek a kifejezésére és mindazoknak a káprázatos dolgoknak az elmondására, amelyeket látott.

— **Szerettem volna felsikoltani a gyönyörűségtől és szerettem volna megélni az embereket!** — beszélte később a rokonságának.

Különösen a nagy néptömegek imponáltak neki az utcán. Azt mondta, hogy sohasem képzelte volna, hogy ennyi ember van a földön. A lovasapatok és a menetben érvényre jutott színpompá mondhatatlanul tetszett neki. *John Carruth*, mióta a látását visszakapta, olyan, mint egy gyermek. A legjelentéktelenebb apróságnak is örül s olyan dolgokról kérdezősködik, amiket a felnöttek egészen természetesen találnak. De perőről-perere többet tud. Már meg tudja mondani az óráról az időt s le tudja már írni a nevét.

— **Öngyilkos bankár.** *Berlínből* táviratozzák, hogy *Salomonski* Guido bankárt a bankházában pénz-tára előtt felakasztva, holtan találták. A bankár —

mint a vizsgálat kiderítette — öngyilkosságot követelt el. *Salomonskit* az utóbbi időben nagy anyagi veszteségek érték és e miatt unta meg az életét.

— **Elemi csapások Amerikában.** Szokva vagyunk ahhoz, hogy Amerikában minden nagyobb arányokban történik, mint minálunk. S mintha az elemek is alkalmazkodnának az óceánontúli méretekhez. Rombolásban rendkívüli produkálnak. Most például néhány hírt kapunk arról, hogy micsoda pusztítást vitt végbe odaát a víz, az orkán és a tüzezés. Többszáz ember halálát jelentik ezek a tudósítások. A nagyarányú elemi csapásokról ezek a jelentések számolnak be:

Kansas-Cityből (Missouri) táviratozzák: Az erős esőzések meggátolták a tegnap kiírt tüzezésnek, amely igen veszélyes jellegű volt, továbbterjedését és az eső csakhamar el is oltotta. Egyébként a helyzet nem javult. Az egyetlen vasúti összeköttetés, mely még fennáll, a délkeleti. A kereskedelem az árak nagy mértékben való fölhalmozódása következtében pang. A vasutak közül az áradások leginkább az *Atchison* *Topeka* és *Santafe*-vasutait, a *Missouri Pacific*-, a *Southern*-, *Pacific*-, a *Wabash*-, a *Chicago Rock Island*-, a *Chicago Burlington*- és a *Quincy Chicago* and *Nordwestern*-vasutakat rongálták meg. A telefon- és táviróhuzalokat, kivéve a keleti vonalak mentén levőket, mindenfelé elpusztította az árvíz. A *Kansas* folyó másik oldalán fekvő városrészek a legnagyobb áradásokkal sem sikerült az összeköttetést helyreállítani. Az emberek ezreit az inségbiztonság látja el élelmiszerekkel. A rendőrség parancsot kapott, hogy minden fosztogatót le kell löni.

New-Yorkból táviratozzák, hogy *Kansas-Cityből* érkezett, de eddig még nem erősített hírek szerint 200 személy a vízbe halt. Menekülők, kiknek sikerült egy magasabban fekvő, *Blust*-nak nevezett városrészt elérniük, azt mondják, hogy 50, *Blustra* igyekvő ember a vízbe halt. Egy a víztől elragadtott olajszállító uszály négy hidat szétrombolt, amelyen az árt szeméjő sok ember gyűlt össze. A hadügyi hivatal nagy hajóhadat küldött, hogy meg lehessen nyitni az összeköttetést *Kansas-City*vel, valamint számos csónakot és sok élelmiszert. A *Kansas*-völgyben, mely *Kansas-City* közelében 200 méterföldnyi területen víz alatt áll, 50 ember a vízbe fullt.

Atlantából (Georgia) táviratozzák: *Gaisvilleben* tegnap délelőn tornado-vihar dühöngött, amely több házat teljesen szétrombolt és egyes házakat messze elsodort. Sok embert fölkapott az orkán és házakon, fákon keresztül röpítette őket. Hír szerint 200 ember vesztette életét. Az orkán több gypotmalmot szétrombolt, miközben nyolevan ember életét vesztette.

— **Elgázolt vasúti tisztviselő.** *Csákvárról* jelentik, hogy *Szendrey* Rudolf vasúti tisztviselő-gyakornok tolatás közben két kocsi ütközője közé került s az ütközők betörték a mellkasát. *Szendrey* azonnal meghalt.

— **Összetűzközés csehek és németek között.** Egy preraui telegramm jelenti, hogy az ottani pályaudvaron tegnap éjjel komoly összetűzközés volt németek és csehek közt. Az éjjeli felítzenegy órakor jövő vonattal német tornászok érkeztek *Liposéből*. Kocsi-jukban több cseh és egy katona áll, akik a németek bosszantására cseh dalokat énekeltek, amire a németek a *Wacht am Rhein* élénklésével válaszoltak. A vonat megérkezésekor a németek meg akarták állapítani a katona kilétét, de a csehek ezt nem engedték s lehetővé tették, hogy a katona elmeneküljön. Azután verekedés támadt a németek és a csehek közt. A németek közül többen veszedelmes sérülést szenvedtek.

— **Szerencsétlenség a Dunán.** *Paksról* jelentik, hogy ma hajnalban *Görjenben* nagy szerencsétlenség történt a Dunán. Egy uszályhajót bocsátottak vízre és ez alkalommal *Sütes* Benő és *Szabó* Sándor tartotta a hajókötelet egy csónakban. *Diósi* János kormányos a hajóról eleresztette a kötelet, mielőtt figyelmeztette volna az embereket. A kötélt leütötte a csónakról mind a két embert s ezenkívül a parton állók közül is többeket megsebesített. Szücsöt kimentették a vízből, *Szabó* azonban nyomtalanul eltűnt a Duna hullámai között. A vizsgálatot megindították.

— **Életunt.** *Singer* Vilmos 66 éves magánzó ma reggel a *Nelejtis* utca 8. számú lakásán összevesztett a falval. A veszekedés oly heves volt, hogy az öreg ur elkeseredetten felragadt az asztalról egy élesre fent kést és azzal melibe szúrta magát. Az öreg urat a mentők a *Rókus-kórházba* vitték. A sebesülést veszedelmes, mert a szúrás a tüdejét érte. — **Boross** József villamosvasúti ellenőr az éjszaka éjél után ment haza *Lipót-körút* 2. számú lakására, ahol a feleségét az ágyban eszméletlenül, vérről elborítva találta. Az asztalon egy papírlapon a következő sorok voltak felírva:

— Bocsásd meg, hogy itt hagytalak, szegény Gyulám után megyek.

Nyomban a mentőket hívták a sebesültbő, akik megállapították, hogy az asszony balkeze az ütőerőt felmetesztette. Az életunt asszonyt a mentők a *Rókusba*

vitték. A szerencsétlen nő nagyon szerette *Gyula* nevű fiát, aki tavaly *Kecskeméten* öngyilkossá lett. Azóta buskomorságra esett, most pedig nem tudván tovább viselni a fájdalmát, öngyilkosságot követelt el.

— **Egy olasz képviselő tragédiája.** Volt már szó lapunkban *Filippo Corsi*, a republikánus olasz képviselő tragikus haláláról, aki éppen akkor hunyt el, amikor massa-carrarai választói határtalan lelkesedéssel ünnepelték. *Corsi* roppant népszerűségnek örvendett kerületében és nagy néptömegek gyűlt össze fogadtatására a pályaudvaron, ahonnan zenszóval a városházára kísérték. Ott a polgármester a hatóságok többi képviselőinek élén üdvözölte *Corsit*. Amikor a polgármester kezét szorított vele, egyszerre nagy gyöngyeség fogta el és elég hallhatóan rebegte:

— Polgármester ur, én egy holttesttel szorított kezet...

Az aróat hirtelen lákó sápadtság fogta el és összerogyott. Még csak annyit bírt elcsajítani:

— Szegény gyermekeim!...

A következő pillanatban a feje visszahanyatlott és meghalt.

Kint az utcán pedig játszott a zene és a néptömeg éljenzte *Corsit*, akinek beszélnie kellett volna s aki pedig akkor már nagyon osendes ember volt. Ott feküdt a díszteremben lehunyt szemekkel, fakószürke arccal, holtan.

A polgármester kilépett az erkélyre, hogy tudtul adja az örömtetes tömegnek a gyászhirot, de képtelen volt beszélni, mert hiába intett, a tömeg unisono ezt hajtogatta:

— Vive Corsi! Halljuk Corsit!

Akkor a polgármesternek az az ötlete támadt, hogy előkerestette a város gyászlobogóját és ezt kitűztette az erkélyre. Ez hatott. Egyszerre elnémult a lelkes tömeg és aggódva néztek az emberek az erkélyre, ahonnan a polgármester csak ennyit mondott:

— *Filippo Corsi*, ami szeretett képviselőnket többé nem hallhatját, mert hirtelen meghalt...

A zászlók meghajoltak, a zenekarok pedig belefogtak egy gyászindulóba és a szomorú tömeg eloszlott.

— **Garázda bosnyák katonák.** A fővárosban állomásozó bosnyák katonák az utóbbi időekben temérdek garázdaütközést követnek el vasárnap éjszánkint az utcákon. Az éjszaka két helyen is merényletet követtek el a békés polgárok ellen. *Milasevac* Kriszán bosnyák tizedes az éjszaka rézegen, duhajkodva ment az *Ápolda*-utcában. Vele szembe jött *Nagy* Ferenc borbélymester, akinek érzékenyen neki támadt és oldalgyerevével összeszurkálta. A súlyos sebesült borbélyt *Ápolda*-utca 13. számú lakására vitték, a vérengző bosnyákok pedig az *Órjárt* el fogta. — *Fuzel* Ignác ácsmester tegnap este a *Kis Rókus*-utcában sétált a feleségével. Egyszerre két részeg bosnyák baka rájuk támadt és erőszakkal el akarták hurcolni az ácsmester feleségét. *Fuzel* az asszony védelmére kelt, mire a két megvadult baka oldalgyerevével az ácsra támadt. Az utcán sétálók azonban az ács segítségére siettek, mire a garázdálkodó bakák elmenekültek.

— **Vesztett eb által megmart százados.** *Temesvárról* jelentik: A 29-ik gyalogezred egyik századosát fuldón harapta a vadászkutyája. Pár óra múlva a kutyán kitört a vesztesség. A százados azonnal *Budapestre* utazott, hogy a *Pasteur*-intézetben beoltassa magát.

— **Az aranyhaju leány.** *Ós-Budavára* legújabb nagystíli attrakciója. Az aranyhaju leány diadalmas körúti közben holnapután, június 4-én fel először *Ós-Budavárra*, a nagy variété-színpadon. A világ legelső lapjai — amerre csak megloordult — a legnagyobb elragadtatás hangján írtak az aranyhaju leányról s konstátálták, hogy produkciója igazi művészet s azt van hivatva bebizonyítani, hogy a variété-színpadon is lehet nagyot és nemest bemutatni a közönségnek. Az első képen egy monumentális székes-egyház külső körvonalait látjuk rejtelmis felhőmályban. A kép egy pillanat alatt eltűnik szemünk elől s a templom belseje lesz látható, a nap beszüródő arany sugarai által megvilágítva. Az oltár előtt áll az aranyhaju lány s előbb halk, majd egyre erősbőd csodaszép éneke megtölti a templomot. A közönség érzi, tudja, hogy ez az igazi művészet, nemes és lelemelő. A kép ismét megváltozik s az *Ave* *Mária* fenséges akkordjai mellett tűnik el szemünk elől a gyönyörű dom hatalmas oszlopocarnoka. Mindez a fényhatások teljes kihasználása mellett még végbe szemünk előtt s ha tekintetbe vesszük azt, hogy az aranyhaju leány *Grassini* *Elza* kisasszony a legkitűnőbb operánakész, meg lehetünk arról győződve, hogy ez az attrakció az igazi művészet színvonalán áll.

— **Szerelmi dráma.** *Brassó*ból írják, hogy *Wacht* Vilmos századiszmüaru-kereskedő, aki nőlen ember, ma reggel szeretőjével, *Mihály* *Róza* székei családleányval bezárkózott az üzlethelyiségbe; mire az ajtót feltörték, mindkettőt holtan, felakasztva találták.

— **Rendőri hírek.** Ma reggel a *Külső-Soroksári* ut 11. szám alatt lévő gépalaj-gyárban egy gép elkapta *Zselák* Szilveszter munkást s jobb karját összetörve, a tején is veszedelmesen megsebesítette. A sebesültet a mentők vitték a *Szent-István-kórházba*.

— Ma reggel Vécseéről egy súlyosan sebesült embert hoztak vonaton a fővárosba, aki Kőbányán meghalt. A szerencsétlen Vécseben egy vonat gázolta el. Személyazonosságát nem lehetett megállapítani. 35—40 esztendő lehet, középtermetű, sovány, a haja vörös, szeme kék. A titokzár felsőbalási-pusztai béres. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe szállították. — Kisoizky János kocsis ma este Kohn Miksának a Mária Valéria-utóban lévő pálinkamérésében veszekedés közben zsebkészletét hasba szúrta Barta Vince nap számozott, akit haldokolva vittek a Rókus kórházba. Kisoizkyt a rendőrség letartóztatta. — Tudia Ferenc 19 éves asztaloslegény ma este a Nagyváros-utca 15 szám alatt lévő lakásán győgyhatatlan betegsége miatt felöltötte magát és megnált. Holttestét a törvényszéki orvostani intézet bontermébe vitték.

(x) Használt-e már Stomatint?

(x) D Főv. szódavízgépek Kertész Tódornál.

Az EMKE Nagyenyed.

Nagyenyed, június 2.

Impozáns erdélyi nemzeti ünnep jellegével fölt le ma az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesületnek XIX. évi rendes közgyűlése Alsó-Fejérmegye székhelyén, Nagyenyeden. A megyei és vidéki vendégek, földbírlókossá, papság, már tegnap megérkeztek és megkezdte a buncyá-vármegyét Maros-Néméből dr. gróf Kun Géza, az Emke díszelnöke is nevével. A fogadtatás azonban a ma reggel 8 óra 16 perckor érkező gyorsvonattal volt, mely alkalommal érkezett meg Kolozsvárról gróf Béli Ákos elnök vezetésével az Emke tisztikara és választmánya. Képviselve volt a vendégek sorában Kolozsvár város és Kolozsvármegye törvényhatósága, az erdélyi vármegyék, az Emke választmánya, a Kalotaszegi-Kör, a vidéki hírlapírók szövetsége stb. Hazafias levélben mentették ki elmaradásukat és üdvözölték a közgyűlést: dr. Dárdányi Ignác és Sascheny Gyula miniszterek, dr. Bartók György ref. püspök, dr. Hailer Károly miniszteri tanácsos, Emke tiszteleti tag. Bulovszky Lila, Bauszner Guido, Fogaraszvármegye főispánja, mint az ottani Emke-választmány elnöke stb.

A reggeli érkezésénél a vasutállomásonál nagy közönség élén Zeyk Dániel, Alsó-Fejérmegye főispánja mint a megyei Emke-választmány elnöke üdvözölte a tagokat, különösen kiemelve az állami és társadalmi erők kölcsönhatásának szükségét és jelentőségét, mire gróf Béli Ákos elnök megköszönte a hazafias fogadtatást. Hosszu kocsisorral történt a bevonulás a fellobogóztott városba, melynek Kossuth Lajos-utói végén díszkapu állott. Dr. Varró László polgármester szép beszéddel fogadta az érkezőket.

Az elszállásolás után délelőtt 10 órakor a város-háza előtti téren történt a gyűlékezés, ahonnan a közgyűlés tagjai az Emke hatalmas nemzeti színi lobogója alatt elvonultak a ref. Bethlen-kollegiumhoz, innen a mellette lévő kegyeletű sírhelyhez, hol a 43—49 ben vértanuhalált szenvedett nagy-erdői magyarországi halmat nyugtaznak. Ott az egyesület nevében a megbízásból a polgári dalárkók éneke után dr. Márki Sándor kolozsvári egyetemi tanár tartalmas és igen tapintatos gyászbeszédet mondott.

(Emlékezés a régiékről.)

— Mi, a magyar közművelődés napjainak, úgy mond, kezünkben korszakunk jövőnk erre a helyre, hol a fölkeltett népszereplő adozatai, a szabadság vértanúi pihennek. Nem úgy jövőnk, ahogy Anonim ment a Férumba, hogy Caesar sebeit mufogtatva, híressen bosszút és gyűlöletet. Ajkainkon azzal az imádsággal jövőnk, melyet a harag kísértése közti If. Rakóczi Ferenc mondott, ki most kétszáz esztendő előtt legyvert istenért, hazáért, szabadságért. Vele együtt fölkészünk: Urunk, istenünk, segítség, hogy semmit se tegyünk nélkülöd, mert őrök a lelünk, de győztes a testünk! Fölzárja, fölgyújtja az emberi szenvedély. Kérjük, csillapítsd le indulatunkat és add meg azt a kegyelmet, hogy szeretői büntetésünk és könyörülnék. A Mindenható a honszereket örökösön izzó szikrákat helyezte a nagyenyediek szívébe, a viharos időkben pusztítani engedte városunkban a tüzet, amelyet ez a szikra gyújtott. 1437 december 15-ikén Nagy-Enyed házának lángjában hamvadt el a szabadságról almodozó szegény jobbágyok minden reménye. 1704. március 13-ikán leggett úcsorok hírdették a lakosoknak azt az égbekiáltást bűnt, hogy testvéreik gyanútlan fogadtak a kurucokat, akik nem vették hiába az Isten, a haza és a szabadság nevést. S a polgárok magasztalták a mi jó Istenünknek kegyelmességét, mivel nemzetünk ellen gerjedező haragjaink tüzet úgy tartóztatta vissza, hogy őket nem törölje el egészen. Isten a tűznek pusztító erejét 1849 január 8-ikán, azon a retentés teli éjszaka ismét rájuk viharozta. Megenyhült a lég, vidult a határ, de toronytöplőkön névén nyughelyet, a visszatérő golya tüzes üszkőbe lépett. Nem jár: a mezőn: temető van ott, nem ment a tóba: vértől aradt. Amott, a kápolna-dombon nyugosznak ők, a bős fiak, dúló csaták után, a Bethlen-kollegium vízét alakjai, kik pro deo, patria et libertate, a családi tüzhelyeket oltalmazva esek el. Elmiatt a családi szentélyekben vagy azok küszöbén levő, bűdosas közben megfagyott öregek, gyermekek csontjai porladoznak. Virágok nyílnak mind a két sírhalmom. S a sír virága üzenet a másvilágból: romlásban gyökerezik, erős szárral emelkedik a föld színe felé s mi gyönyörűnk virága pompájában, tize tudóvel

szívjuk édes illatát. A növény finom rostjain keresztül a vértanúk csapata lerázza, ami benne földi és egy életét eszmévé finomul.

Legenda szerint megfogamzott, kibajtott, ma is zöldül a kuruc diákok labanverő dorongja, melyből lett a nagy-enyedi két fűzfa. S volt idő, midőn a szőlőtársas, a babyloni vízeknél ülvén, nagy sárlomban keseregtek; s a nagy bűnük és bánatnak miatta hegedűnket fűggeszteltük fűzfákra. De a szabadság fái voltak ezek, melyeket Isten két századon át védelmezett vihar és rossz szellem ellen. S mi Istenhez fordulunk, mint Kossuth Debreczenben március idusának első évfordulóján: Tardis meg, Uram a szabadság ezen fát s enged, hogy a kiomlott ártatlan vértől a kiszívott népeknek dusan teremjék meg gyümölcseiket, azokat a bárkákat, amiket virágvasárnapján a megváltás, szabadság kezdetének emlékére szentelünk.

Beteljük a szívünk hit'el, hogy a magyar név megint szép lesz. Múltó régi nagy bírhöz, és magyar-nak tudván mindenkit, akit e hon ege takar, e hon ege fűgő tekintettel kérjük: Isten, áldd meg a magyart!

Dr. Márki Sándor beszéde befejeztével megkoszorúta a sírt. Az Emke óriás cserkoszoruján a havasi gyopár fehér csilagvirágából, az egyesület jelvényéből kirakva, az Emke négy nagy botjára tűndökölt, a lebuló széles nemzeti színű szallag gyász-fátyollal van letakarva.

A sírtól az Emke zászlója alatt, melyet két magyar-núras zászlótartó vitt az új vármegyeházához történt a felvonulás, amelynek díszterme volt a közgyűlés színhelyül kiszemelve. Ott a dalárdá éneke után gróf Béli Ákos elnök nagy figyelemmel hallgatói beszéddel nyitotta meg a közgyűlést:

(Az elnöki beszéd.)

Husz év előtt a nemzeti lelkesedés kohójából jött létre és született, úgy mond, az Emke s azóta biztos léptekkel igyekezett és haladt előre, amiért is legyen áldott mindazoknak neve és emlékezete, akik az egyesület bölcsőjénél és gyermekkoránál álltak s legyen költésességünk tudata kétszerezet megörömi és gyarapítani azt, amit az elődök bölcsen és előrelátólag létrehoztak. A lelojtu husz év a tettehözunk egy 3 millió koronás törzsvagyont, kulturális és közgazdasági cölökra kiadtunk 2 millió koronát és immár egy és fél millió korona az, ami tize évenként mint kiadható az egyesület rendelkezésére áll. Tavaly óta a nehéz idők dacára szinte százszor koronával növeltük ezt a törzsvagyont is, a mellett, hogy kulturális cölökra kiadtunk 150 ezer koronát, amennyi tudniillik jelenleg az egyesület elküthető jövedelme. A haladás tehát öröndetes, köszönet és elismerés érte a nemzet áldozatkészségének, mely az Emkét gyámolítani és fejleszteni meg nem szűnik.

De ha öröndetes is ez a kép, van az egyesület működésének egy jellemvonása, mely aggodalommal tölti el az Emke jövő akció-képességére nézve s ez az, hogy biztos évi jövedelmünk legnagyobb része örök időre vagy legalább is évek hosszú sorára van lekötve visszatérő járadékkiadásokra, többé-kevésbé állandóan biztosított évi segélyekre, úgy hogy a hosszabb időre szóló megterheléseket — legalább egy ideig — óvakodunk kell, ha az egyesület akcióképtelenné és kimerültté tenni nem akarjuk. Úgyemlünk kell e tekintetben azért is, mert az Emke kimerülése az erdélyi részben a nemzeti társadalom erőmértékének lesz tekintet; előrelátás hiánya volna tehát, ha e tekintetben rosszindulat és minket meg nem ért ellenségeinkkel szemben pusztán oktan gazdálkodásból győngyességünknek adnók tanuilejt. Növeli a bajt az, hogy a kamallal a pénzpiacra alább szállott, a körkeletű papírok kamallal is redukáltak, az ingatlanok jövedelme esőkken, úgy hogy bár százszor koronával növeltük a törzsvagyont évi jövedelmünk mégis csak pár száz koronával növekedett.

Ez okból is folyamodtunk a vallás- és közoktatásiügyi miniszterhez, hogy önálló Emke iskolánkat és kisdudóvándáinkat, melyeket a legkiválóbb helyeken és a legjobb karban hoztunk létre, igen előnyös feltételek mellett vegye át s keressük a módokat más-nem járadéktehernek, mindmennyi adósságaink oszloktésére, megszüntetésére nézve. A miniszter lekötelező szívesseggel az átvételt a jövő évre helyezte kiáltásba, a járadékségélyek alábbszállításával azonban lassan megüyük, mert a társadalom uralkodó tendenciájának látszik, hogy ez egyszer, bár körkötött évekre, kiáltásba helyeztett segélyről soha lemondani nem akar. Ismereti ezután az emke a költségvetés föbb teteleit, majd az Emke jelentősebb akcióit. A tagok száma jelenleg 78 örökös, 2052 alapító 8415 rendes, 1688 pártoló, együtt 12.263. Belépett ez évben 17 alapító és 239 rendes tag s kötelezettségét megújította 443 rendes és 147 pártoló tag. Tízéves pro után végre megnyerte az Emke néhai báró Orbán Balázs 20.000 koronás hagyatékát is. Végül az elnök köszönetet mondott az alapítóknak, kegyelettel emlékezett meg az örökgyókról és Deaky Albert direktoriumi tag elhunytáról és azzal a kívánsággal nyitotta meg a közgyűlést, hogy a haza és a király dicsőségére a nemzeti ügy győzelmét adják meg nekünk a mi Istenünk.

Az elnöki beszédet a közgyűlés lelkesen megélénazte és jegyzőkönyvbe iktatni határozta.

Azután a bizottságokat választotta meg, mire gróf dr. Kun Géza az Emke díszelnöke az európai tudós tartotta meg ielovassát, *rajunk lebedai és etel-hői művelődéséről*. A nagy tudományról és mely hazaszeretőit irt felolvasást, mely a halgatóságra a legmélyebb benyomást gyakorolta, az Emke külön lenyomatja és megküldi a főkönynek; tagoknak és a közintézeteknek.

Mintán a közgyűlés Sándor József országgyűlési képviselő, alelnök-öltötték évi jelentését tudomásul vette, megadta a fölmertvénny *Menza Lajos* öpénz-társasnak és *Szekula* Ákos ellenőrnök. Nagy Károly jegyző azt indítványozta, hogy az egyesület jövőre

visszatérő járadék-terhekkel lehetőleg ne terhelje meg magát, mely indítványt egyhangulag elfogadták.

A jelölő-bizottság javaslata szerint a megőresedett helyekre egyhangulag megválasztattak az Emke vagyona ellenőrző felügyelőit: számvizsgáló elnöknek a régi két tag mellé báró Banffy Ernő nagybirtokos; egyik újabb Emke-jegyzőnek Kovács Dező főtanári tanár, választmányi tagul dr. Márki Sándor egyetemi tanár. Az elnökségnek, tisztikarnak, valamint a választmányoknak és a direktóriumnak buzgó működésükért jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak. Egyes tárgyakhoz hozzászóllottak Bíró Béla, Gáspár János, báró Feilitzsch Artur, Polcz Fekete Gábor, Dobál Antal Zakariás, Török Bertalan és gróf Kornis Viktor. Az elnök zárszavában köszönetet mondva a rendező alsó fehérmegyei választmányoknak, Nagy-Enyed város közönségének, a közreműködőknek, különösen kiemelte az egyesület drömét, hogy a megye Magyar-Becze, Miriszló, Magyar-Kapu, Lőrincréve, Csombord és Fényesd magyar alvaiból nagyszámú földműves-nép jött el aszonnyakkal és gyermekekkel, akiket az Emke voltaképpen él. Ezután a közgyűlés véget ért.

A közgyűlés után 3.00 teríték közel volt a sétateren. A közönségben a két első leköszöntő 6 tel-ségére és a magyar kormányra mondatott. Azután felköszöntötték az egyesület elnökét, a vendégeket és a közreműködőket, valamint a vendéglátó várost és a vármegyei választmányt, leköszöntötték továbbá a nőket és a hazafias sajtót.

Ebéd után az egész társaság a közemelede ment és itt ugyancsak a polgári dalárkó közreműködése mellett Nagy Károly Emke jegyző beszéde után népelesen megkoszorúzták néhai Kovács Sándor mértékű sírját, aki az egyesületnek 86.000 korona a piványt tett.

Este 7 óra után a vendégek nagy része gróf Kun Géza díszelnök és gróf Béli Ákos vezetésével a Szászudorára utaztak, ahol néhai Kun Kocsárd, az Emke legnagyobb alapítója születésének századik évfordulója alkalmából holnap leleplezik annak a házának az emléktábláját, melyben az alapító gróf lakott és elhunyt. A többi vendék este 8 óra után lakóhelyeikre visszatértek, de még sokan maradtak Nagy-Enyeden a derék magyar város hazafias lakoságra vendégekként, mely a lélekemelő nemzeti ünnep keretében o y lelkesedéssel fogadta a tajszeret munkáját végző közgyűlést.

A bécsi jó pásztorok.

Budapest, június 2.

Alig csendesült le a fölháborodás, melyet a nancyi Jó Pásztorok zárdájának napfényre került embertelenségei keltettek, már megint kiszivárgott valami ennek a szerzetes-rendnek a titkárból. Ezúttal a bécsi Jó Pásztorokról van szó s ami az esetet jelentőségében még a nancyi esetnél is fontosabb teszi, az, hogy a szóban forgó bécsi zárda az államnak nemcsak felügyelete alatt áll, hanem az állam igénybe is veszi ennek a zárdának nevelő, javító és emberszerető munkáját. Hogy ez a novelés milyen, hogy a javítás miképpen történik s hogy az emberszeretetet milyen sajnálatos módon parodizálják a bécsi Jó Pásztor nénikéi, arról bizonyosságot tesz az alábbi eset.

Az ember társadalom minden bűne tele van szorítva annak a fiatal lánynak az élettörténetébe, aki a Jó Pásztorok zárdájába jutott nevelőbe. A leányt H. P.-nek hívják. Alig került ki az iskolából, már szolgálatba küldték őt szülei. A tizennégy éves leány gyakran változtatta helyét, eleinte anyja felügyelete alatt, utóbb egészen szabadjára engedve. Egy napon elkergették a leányt szolgálat helyéről. A leány félt attól, hogy édes-anya szigorú büntetéssel sújta csekély hibáit, s félelmében rálépett arra az utra, amelyen az első áldozat a becsület. A tizennégy éves gyermek-leány így jutott a rendőrség kezébe, majd a rendőri gondoskodás útján a javító-intézetbe. A javító-intézet pedig a Jó Pásztor nénikéi zárdája volt. A gyermek itt nyerte a szépen és ájtatosan hangzó Emerencia nevet és itt kezdték meg nevelését és javítását, amiről egy bécsi munkáslap munkatársa most nagyon érdekes leleplezéseket közöl. Emerencia büntetés-ideje mostanában járt le és így szülői követelték szabadonbocsátását. A Jó Pásztor néni azonban hallani sem akartak erről s így történt, hogy a szülők belegyezésével a munkáslap egyik munkatársa megjelent a zárdában, hogy a kis foglyot meglátogassa. Tapasztalatairól a hírlapíró így számol be:

A beszélő rács elé vezettek, hogy a kis Emerencia anyja és Evangelista nővér jelenlétében kihallgassam. A gyermek könnyek között és Istenre hivatkozva mondta el, hogy zárdai tartózkodásának már első napjaiban súlyosan megbüntették, a nélkül, hogy okot szolgáltatott volna rá.

— Mivel büntették?

— A spanyollal — felelte a kislány.

— A spanyollal? Mi az? — kérdeztem csodálkozva.

— A spanyol — így magyarázta a leányka, — egy olyan kénszer-zubbony, melyet hátul összekötnek, miáltal a kezek is hátraszorulnak, úgy hogy az ember mozdulni sem tud.

— S meddig tartottak ilyen kénszerzubbonyban? — kérdeztem.

— Reggel nyolc órától délután négy óráig.

Ez idő alatt egy Mária-kép előtt kellett térdelnem. Még az ebéd ideje alatt is így kellett maradnom s mert könyörögtem, hogy ereszzenek szabadon, avval súlyosbították büntetésem, hogy megvonták tőlem az ebédet is.

A jelenlévő Evangélista nővér tagadta, hogy a gyermek az ebéd ideje alatt is kényszerbunyobban volt. Arra a kérdésre, hogy miért büntették ilyen súlyosan a gyermeket, azt felelte, hogy önféjében viselkedett. A gyermek esküdözve, bátran a szemébe mondta a nővérnek, hogy az ebédet is megvonták tőle s hogy minden hónapban végigszenvetették vele a nevelésnek ezt a pokoli eszközét. A leányka ezenkívül zokogva panaszkodott, hogy számtalanszor megverték. Arcul ütötték, hajánál fogva ráncigálták és arcon köp-tek, sőt hogy egyezbén úgy akarták megjavítani, hogy a mosdótálat utána hajították.

Azt is megkérdeztem, — így folytatja a hirlapíró — hogy miért nem emelt soha panaszt e reitenetes bánásmód ellen. A leányka avval felelt, hogy panaszkodni e helyen nem szabad, mert akkor még súlyosabb büntetéssel sújtják őket.

Igy végződik a hirlapíró elbeszélése s valóban joggal kiált föl, hogy miképp lehet eltűnni, hogy ilyen embertelen bánásmódot még ma is emberszeretnek, sőt javításnak nevezzenek.

A Jó Pásztor-zárda újabb embertelenségei határozottan arra mutatnak, hogy ezekben a zár-dákban vajmi keveset tudnak az igazi krisztusi szeretetről s hogy bizonyos rendszeresség van abban, ahogy a gondjaikra bízott gyermekeket elcsigázzák.

Giron elnök.

(A nyelvtanár nagybácsija. — Lónyay grófné örökségi pöre. — A gazdag Lipót király. — A király strómanja. — Giron André kalandja. — André előlete. — A „tör-vénytelen” örökség. — Giron az anyagi szők széken. — És fizetett? — „Ném lesz!”)

Brüsszel, május 31.

A belga legfelsőbb törvényszék tagjainak meg-van az a privilegiumuk, hogy elnöküket maguk vá-lasztják meg. Most, hogy néhány nap előtt meghat-va Verchem elnök, a legfelsőbb törvényszék tagjai egyhangulag Giron választották helyére: a sokat em-legetett Giron André nagybátyját, aki, mihelyt Lipót király visszatért utjáról, le fogja tenni az esküt.

Fölkeresem a kiváló férfit: körülbelül hatvan-éves lehet, rokonszenves tanáraro, modora megnyerő módon egyszerű és őszinte.

— Mi a véleménye a belga királyi ház örök-ségi pöréről? — volt első kérdésem.

— Lónyay Stefánia grófné eddigelé semmiféle törvényes keresetet nem indított édes atyja ellen.

— És ha ez megtörténne, minő bíróság lenne kompetens?

— A rendes polgári törvényszék, ebben a tekintetben nincs kivételes pozíciója sem a királynak, sem a királyi háznak. Lipót királynak gyakran van-nak polgári perrei, amelyeket a király képviselőben az udvarmester visz, és ugyanez lenne az eljárás, ha a király és Lónyay grófné között pörre kerülne a dolog. Információim szerint azonban erről szó sem lehet. Királyi házakban az ilyen ügyeket a család kebelében szokták elintézni. Lipót király igen okos ember és bizonyára számot vet minden eshetőséggel. Továbbá nagyon gazdag is, sok a birtoka Belgium-ban és Franciaországban, amelyet többnyire báró Le Goffinet, a civilista igazgatójának nevére írtak rá. A báró a király strómanja, — tette hozzá moso-lyogva az elnök.

Giron André nagybátyjának házában nagyon nehéz a beszélgetés folyamán az „eset” elől kitérni. Az elnök élénken ment bele a diskusszióba.

— Őcsém vidéken van, valahol Namur körül. Nem került előm, mióta Genfől visszaért, nem is tudjuk, minő környezetben tartózkodik jelenleg. Bevallom, hogy a hercegnővel való kalandja miatt nem tudom feltétlenül elítélni. Mikor állást Drezdában elfoglalta, senkise sejtette előre a különös regényt; legkevésbé ő maga.

Némi szünet után ekként folytatta:

— André egy ideig a lütichi egyetemen volt, ahol mérnök akarta magát kiképezni. De abba-hagyta azt a tanulmányt, mert nagyon nehéznek és fárasztónak találta. Visszatért Brüsszelbe, ahol sokat járt Priens ur, a börtönügy édadójának házába. Ál-lást, foglalatosságot keresett. A német követség egyik tagja Priens urtól mint jó barátjától tanácsot kért, ajánlhatna-e valakit francia nyelvmesternek a szász trónörököspar gyermekei mellé. Priens ur André-t ajánlotta — bátran ajánlhatta mert a fiu művelt és kitűnő nevelésben részesült. El is fogadták. Fivérem, André édesatyja őrnagy volt a belga hadseregben. Vagy tíz év előtt meghalt, — miután felesége jóval előbb megelőzte a halálban. Fivérem egy leányt és három fiút hagyott hátra, — ezek közül a legfiatalabb

André. A legnagyobbik szerzetes akart lenni, végig-barangolt vagy hat klastromon, végre lemondott a papi pályáról és megnősült. Ez a legidősebb fiu — és ezt külön emlitem föl — nagyon rossz néven vette a kalandot a hercegnővel, el volt keseredve, sőt úgy gondolom, ma se bocsátott meg öccsének. A középső fiu vezérkari kapitány a belga hadseregben, akit bajtársai fölöttébb tisztelnek és szeretnek. Atyjuk és anyai részéről való nagyatyjuk halála után minden gyerekre vagy 80,000 frank maradt, — és ekkor a legidősebbik és vele együtt André kijelentette, hogy lemond a nagyapai örökségből reá eső 50.000 frankról. Az öreg asszony apósa, egy fran-cia gróf — úgy mondák — nem akarta 1827-ben született, bár törvényes házasságból származó fiát a magáéak elismerni és minthogy a nagyatyák a gróf vagyonából való, nem akarják elfogadni. Ez a gon-dolat bizonyára André bátyjának fogamzott meg, aki szerzetes-idejéből kissé különös jellemet örzött meg magának. Később elfogadták a pénzt — és helyesen is tették. A középső fivér, a kapitány sohase mutatott ilyen lemondási szeszélyeket. Mikor André a herceg-nővel Genfben tartózkodott, megírtam az első lépéseket, hogy kiskorúsítását kieszközöljem. Mert ez a kaland sok pénzbe került, — vagy husz-huszonöt-ezer frankjába. Tudniillik ő viselte a regény költ-segét. Miután a megoldást, amely csakhamar be-következett, előre nem lehetett látni, meg akartam menteni vagyona ronsait. De a törvényszék elutasí-tott. Ezek után nem akartam többé beavatkozni az ügybe, de André nagyon nehezelt reám közbelépésem miatt. Tartózkodom minden ítéletől az ő kalandjáról. De inkább tartom áldozatnak a szomorú kalandban mintsem bűnösnek. De amit nem tudok megbocsátani, az az ő viselkedése Genfben. Hiuságból és pözlás-ból éjjel-nappal interjuváltatta magát, folyton fotogra-fáló-masina elé ült és arcképét az egész világon ter-jesztette. Szegényebbek és tartózkodóbbnak kellett volna lennie. Mértéktelenül bosszantott bennünket a genfi botrány.

— És mit hoz a jövő?

— Nem látjuk André-t, nem tudjuk, mit csinál és hogy mik a tervei.

— Vajon levelez-e még a hercegnővel?

— Azt csak ő mondhatta meg. Még a fivéréi se tudnak bizonyosat. Az én feleségemnek azt mondia André, Genfből való visszatérése után: „Ha kimond-ják a vádat, feleségem less a hercegnő. Egyáltalán nem aggaszt a jövőm.” Azóta nem hallottam felőle.

— És mi a véleménye a hercegnőről?

— Ha csakugyan nem engedik gyermekeihez és ha elveszik tőle az újszülöttet is, akkor erőnek erejé-vel belekergetik annak a férfinak a karjaiba, akitől ugyis csak nagynehezen tudták elválasztani. Ennek a kérdésnek az emberies elintézésétől függ a szerelmi regény utolsó fejezete.

W. Y.

FŐVÁROS

(*) A villamos vasuti állóhelyek. A fővárosi közlekedésügyi bizottság ma főképp a kereskedelem-ügyi miniszternek azon leirátával foglalkozott, amely a közúti vasutak belsejében megszünteti az állóhelye-ket. A tárgyalás alapján a közlekedési ügyosztály jelentése szolgált, amely tulajdonképp emlékirat a főváros közlekedési viszonyairól. Az ügyosztály azt igyekszik elő kimutatni, hogy az állóhelyek a helyi-forgalomban nem nélkülözhetők, és megvilágítja azt a szerinte hátrányos befolyást, amelyet ez az intézke-dés a fővárosi ipari és kereskedelmi fejlődésre, kü-önösen pedig a munkásérdekekre gyakorolna.

A jelen és fölolvassása után beható eszmecsere fejlődött ki a bizottságban; a bizottságnak majdnem minden tagja elszólat.

Rupp Sigmund köszönetet mond az ügyosztály-nak az alapos előterjesztésért, amely a bizottság mun-káját megkönnyíti. Kifejté, hogy a rendelet ideig in-tézkedései tönkretennék a budai hegyvidéket, amely a közönség zöme részére csakis vasárnap és ünne-pnap hozzáférhető. Ő a közönség érdeke szempontjá-ból az ügyosztály előterjesztését elfogadja.

Kollár Lajos nem fogadja el az ügyosztály ja-vaslatát, mert nem lát sérelmet vagy hátrányt abban, ha a közönség hosszabb időt tölt a kocsira való vára-kozással.

Hahóthy Sándor kifejti, hogy ez nem kényelmi kérdés, hanem fontos forgalmi és közgazdasági kér-dés. Ő a fővárosi polgárok érdekét akarja megóvni és azért melegen pártolja az ügyosztály előterjesztését, hogy az állóhelyeket tartsák fenn.

Krámer Miksa az ipari és kereskedelmi érdeke-ket első sorban tartja megvédendőeknek s azért a forgalmi korlátozás ellen nyilatkozik. Elfogadja az elő-terjesztést.

Csillag Benő külföldi adatokkal illusztrálja, hogy az állóhelyek a világvárosi forgalomban egyáltalában nem nélkülözhetők s hozzáteszi, hogy ugy, mint Pá-

risban és Berlinben is engedélyezték s így ezek után a példák után mi is indulhatunk.

Hellai Ferenc hosszabb beszédében világítja meg a kérdés jogi és közlekedés-politikai oldalát. Külön-ben kiemeli, hogy a budaiok és szent-lőrinci vasutak a közizgatási bíróság előtt emelt panasz után a miniszteri rendelet megdöntötték. Ő különben is ilyen kérdésnek a keresztültitelt csak fokozatosan tartja lehetségesnek; az adott viszonyok közt el fogadja az ügyosztály előterjesztését.

Hasonló értelemben szolt Fenyvessy Adolf és többben még Bródy Lajos éppen a közönség érdekeire való tekintettel foglalt állást az ügyosztály előterjesz-tése ellen.

A bizottság nagy többsége elfogadta az ügy-osztály előterjesztését és javasoljai, intézkedések felter-jesztést a miniszterhez, hogy helyezze hatályon kívül. Ille-ve vonja vissza rendeletét, vagy legalább helyezze hatályon kívül arra az időre, amikor a végrehajtás elő-előteit már meglesznek. Minden körülmény kö-zött azonban mondja ki a miniszter, hogy az álló-helyek a kocsik belsejében is jelentősen több vasárnap és ünnepnapokon és erősebb forgalmu napokon.

(*) A közmunkák programja. A székesőváros mérnöki hivatala elkészítette az 1904. évre szóló köz-munkák programját. A főbb tételek a következők: Uj kövezések és egyéb utcai burkolatok: 5,364.569 korona 72 fl ér. Bel- és külterli makadám-utak épí-tése 1,044.500 korona. Csatornák építése 15.000 ko-rona. Csatornák vas-szerelvénye 10.000 korona. Mel-lék-csatornák építése 149.700 korona. Árvíz ellen való óvintézkedések 50.000 korona. Hegyi vizek és bel-vizek ellen való védmunkák 25.000 korona. Fő-csatornák építése 50.000 korona.

(*) A központi járásbírósg építéte. Az igaz-ságügyminiszter, amint már említettük, a budapesti járásbírósgokat egyesíteni akarja egy épületben. Főkért a fővárosi hatóságot, hogy engedjen át meg-jelelő telket méltányos árban s mindjárt meg is jelöl-te azt a területet, amely a Szemere-Markóv. Honvéd-és Szalay-utak közt lekszik, a főváros tulajdonja s 2226 négyzetöglönyi nagyságú. A főváros tanácsa utasította a telekeldő-bizottságot, hogy a helysini szemléti tartsa meg abból a célból, vajjon a telek átengedhető-e. Ez a szemle ma délelőtt megtörtént s a bizottság azt a jelentést terjesztja a tanács elé, hogy a telek átengedése ellen nincs kifogása. Az ar meg-határozása bizottsági tárgyalás alá tartozik.

(*) A munkás-jóletti ügyosztály. Nehány hó-nappal ezelőt a városi közgyűlésen azt az indítványt tette Gelléri Mór, hogy a munkás-ügyek körébe s általában a szociális kérdés keretébe tartozó ügyek-nek állandó figyelemmel való kísérése és egyönteti szervezése céljából alakítsa a fővárosi hatósága munkás-jó etti ügyosztályt, amelyet egyelőre a tanügyi osztálylajal hoznának kapcsolatba. A tanács foglal-kozott az indítvánnyal s azt a javaslatot terjesztja a leg-közelebbi közgyűlés elé, hogy ezidőszentig csak egy husz tagból álló munkás-jóletti bizottságot alakítsanak, úgy, hogy az elnöke az egyik alpolgármester legyen. A tanács a megokolásban kitéjt, hogy a főváros pénzügyi helyzete nem alkalmas arra, hogy az ügy-osztályok számát szaporítsák. De meg a fővárosi törvény revíziójának a bekövetkeztével változó fog s így nem lenne helyes dolog, ha most szerveznének uj ügyosztályt.

(*) Isősgesek segítsége. A tanács a VII. ker-ületi előjárásúg szegény-alapbati hitelt az 19.3. évre 48.000 koronában a lapította meg, amely összeg azonban már a havi segélyekre ráment. Az előjárás-ug most reámutatva a kerületben uralkodó és ijesztő módon terjedő nyomorra, amely a szomorú közgaz-dasági viszonyok eredménye, sürgősen kér a tanács-tól további 15.200 korona pótlólagos hitelt.

(*) Beszedések a söradó-pótlékból. A pénzügy-miniszter értesíti a fővárosi hatóságot, hogy az 1903. év első negyedében behoztak a fővárosba 62,048 hek-toliter és 56 liter sört és kivitték 6,096 hektoliter 145 liter s így a behozatal többelte 55,952 hektoliter 415 liter, amely után (hektoliterként 3 korona 80 fl ér) a főváros 212,619 korona 18 fl ér söradó-pótlék vissza-térést kap. Ezt az összeget a miniszter már utalva-nyozta a főváros részére.

SZÍNHÁZ, ZENE

** Operaház. Amióta a Magyar Királyi Operaház fennáll, még nem történt ahhoz hasonló eset, amely-nek ma este tanui voltunk, a szerencsétlen Wagner-ciklus hatodik estjén. Színrekerült a Rajna kincse, a trilógia előjátéka, amelyet tudvalegölleg megszakítás nélkül játszanak le. Fényelőtölti tíz óráig nyugodtan ült a közönség az elsőített csarnokban, csak hébe-hóba „derült”, egyszer pedig lepisztogott az első so-rokbl egy énekes. Mikor aztán a végső akkordok ohangzása után kiragyogott a nagy csillár, olyan általános, tüntető pizsgés tört ki, amelynek szene-vőléssége szílián színházi estkre emlékeztetett. A közönség, ugy látszik, a Wagner-ciklus hatodik estjén kifogyott a türelméből. Nagyon sajnáljuk hogy Máder igazgatót, akit komoly művészi becsvágy sarkalt a Wagne-r-ciklus rendezésére, oly kegyetlen bosszant áll az a körülmény, hogy műintézetünkben a kettős szerep-

osztás elvét nem ismerik, pedig nincs dalszínház ezen a világon, amelynek akkora személyzete lenne, mint a miénknek. Tagadhatatlan, hogy a ciklusba beburkolt és költő előkészületek nélkül fogtak bele, másrészt azonban be kell ismerni, hogy valami különös halványt folytán most egyszerre három-négy énekes is indiszpozícióval küzd. Véleményem szerint nincs joga Wagner-ciklus rendezésére olyan színháznak, amely csak külföldi énekesek segédelmével képes e feladat megoldására. Mert ilyen körülmények között a vállalkozás nem a művészi személyzet tehetségének próbája, hanem tisztán csak a pénzár békességének a kérdése. Ha van elegendő pénz, akkor a szórószá minden irányból könnyű énekeseket összehozhatunk, de amit aztán ezek produkálnak, az nem a M. K. Operaház Wagner-ciklusa. Arról pedig nem is beszélünk, hogy kigunyóllása a Wagner-prinópiumnak a többnyelvű előadás. Zenedrámá angol, olasz, holland és magyar nyelven! De hiába van elegendő pénz a kasszában, mégis veszedelem fenyegette a mai előadást is. A tíz nap óta beteg Ney David helyett Wotán nehézszerpét Beck Vilmos, ez az önfeláldozó és tehetséges énekes huszonegy óra alatt volt kénytelen betanulni. Minden tekintetben bámulatos és elismerésre méltó munkát végzett és egy kő-füzetessévé a kezében biztos muzsikálással énekelte a szerepét. Csak hogy a közönség kínos érzését követi az ilyen bravurokat, amelyek nemcsak a gyönyörűségtől és az illúziótól fosztanak meg, hanem folyton veszedelemmel fenyegetnek. Háromszor történt meg eddig, hogy a ciklus alatt, hogy énekesnek Horatius Cooles szerepére kellett vállalkoznia, aki halálos eszéntsággal ugrik be a sötétségbe az Operaházért. Most már csak az van hátra, hogy egyes énekesek szerepét fonográf-füzetessékké el! Az ilyen ösztökélt előadásokat a közönség minden esztétikai élvezet nélkül nézi végig, ugyszólván csak azzal a kibővítéssel: mikor jön a uoccs? Maga az előadás — egyrészt jeles alakításától eltekintve — a maga egészében művészetlen és stíl nélkül való volt, méltó a verdikhez, amelyet a közönségtől kapott. Nagy igaztalaniságot követne el, aki a ciklus kudarcát csak *Máder* igazgató nyakába akarja varrni. Egy nagyon régi rendszer hibáit bosszújják meg most magukat, de meg vagyunk róla győződve, hogy az ambiciózus és tehetséges *Máder* nagyon üdvös tanulságokat fog levonni a ciklusnak nevezett balesetből. (G.)

**** Víg-színház. (Bemutató-előadás.)** A mindjeban közeledő szezonvég egy rendkívül mulatságos, de éppoly rendkívül borsos-paprikás francia bohózatot hozott a Víg-színházban. *A darab Gavault és Berr* műve és Dupont a címe. A darab második felvonása az, amely a legerősebb lajtáju pikantériák közé tartozik, aminek színpadon láttunk. És a második felvonás teljes megfordította a tavalyi szezonvégen műsorán szerepelt *Órnagy* urnak. Még a *Rózsabimbó és a méh* sem bírányzik be. Itt *Varsányi* Irén énekelte meg számlálatlan sok estén keresetül a Dupont kuplóját, amely szintén angol zenei hódítás, az idén *Hegedűs* Gyula (a tavalyi Órnagy ur) éneklő olyan erőteljes s e mellett lágy baritonban, hogy akármelyik operettbeli cornetille-i marquis megirigyelhetné érte. A nő szörnyen erős, a felvonással egyetemben *Az Órnagy* urban egy órnagy uniformisban járó-kelő mimosa pudica egy házba kerül amelyben csupa könnyűvérű hölgyecske van együtt, akiket a tapasztalatlan katona csupa Jeanne d'Arcnak néz. A Dupont második felvonásában a helyzet meg van fordítva: egy vén kújon egy tisztességes házba kerül vendégképpen s az ottmegforduló hölgyeket mint *anti-Jeanne d'Arc*-oknak tartja s e szerint viselkedik is velük szemben. A dolog veszettül erős s ugylátszik, egyenesen szezonvégi csemegének van száma. A Dupontnak ez a prűszkölletlen paprikás, második felvonása közéje van ékelve két másik felvonásnak, amely a legkacagatóbbak közül való. A mulatság, természetesen, ismét a becsapott férj rovására megy, aki ezúttal egy éppoly vén, mint korlátolt akadémikus és a *Lapin-Chèvre* névre hallgat. A tudós ur homlokát nemcsak babér díszíti. Fiala felesége, *Lucy*, már öt év óta a szerint a módszer szerint rendezte be házasságát, amelyet a franciák elég jellemzően „menage en trois”-nak neveznek. A boldog harmadik egy fiatal ügyvéd: Maurice. Ez a Maurice, hogy olykor-olykor néhány napot tölthessen együtt a vidéken a fiatal asszonnyal, rákötött az asszonnyra egy nem létező Dupont nagybácsit és nagynénit, akiket *Lucy* meglátogat így meg ez már öt, esztendő óta s már egész legendakörre hazudtak a becsapott akadémikus-férjnek ezekről a nem létező rokonokról. Egyszer azonban észbe jut a férjnek ezeket a Dupontokat meghívni. A kelepőbe jutott párocska, nehogy minden kistűljön, egy ál-Dupont-t és egy ál-Dupontnét kerít hirtelen Edgard Árvászként elnök és a cocotteja, Florence személyében. Klókerül azonban egy igazi Dupont is, az unokaöccsével, Everiste-l, akit abban

a hitben hoz az akadémikus házába, hogy itt bevetheti az ifjú kezdőt a szerelem tudományába. (Ez a fentebb aposztrófált második felvonás gerincosa.) Az utolsó felvonásban aztán annyi igazi és ál-Dupont kerül össze, hogy az akadémikus maga is közel jut abhoz, hogy higgyen a saját megbolondulásában, — s belenyugszik végre abba a felvilágosításba, hogy a Dupontok voltaképpen nem is léteznek s ő csak mint rémképeket látta azokat. A *menage en trois* pedig megmarad továbbra is.

A darabot pompásan játszották, mint a hogy a Víg-színház művészgárdája a francia bohózatokat nem is tudja másképp. A kacagtatás olyan ellentételhatatlan komikai ereje fölötti rendelkeznek, amelynek tán még egy haldokló sem tudna ellentállani. A két nő főszerep a B. *Kertész* Ella és *Varsányi* Irén, a Víg-színház e két nő erőssége kezében volt. B. *Kertész* Ella, aki *Lucy* játssza, mindjeban kibontja művészi talentumának színpompáját s ba megfelelő tért kap, csakbamar meghódítja magának a színpadot. Tehetségének elvitáhatatlan alkotó elemei, amelyeket *Lucy*-jében teljesen érvényesített, a mesterkéletlen báj, finomság, elegancia és e mellett az egyszerű természetesség. *Varsányi* Irén Florence-át szinte fölélegesen külön dícsérni; a Víg-színháznak ez a kis starja, mint minden szerepében, ebben is pompás volt. A Dupontok különben a férfi-szerepek vezetőnek s *Hegedűs*, *Vendrey*, *Tanay*, *Góth*, *Topolcsai*, *Fenyvess*, *Rónaszki*, *Szerémy* vetteknek a jövedvény. Az utóbbi falrengő kagacásokat költött egy kis karmesteri jelenetben, amelyet mesterileg csinált meg. *Hegedűs*ről, aki különösen elemében volt, már említettük, hogy a második felvonásban kuplót is énekel. Olyan tapsokat is kapott érte, akár egy becézett operett-prímadonna.

A darab fordítása *Góth* Sándor kezétől ered s megilátszik rajta a színész-fordító munkája, aki nagyon ért a színszerű halásokhoz. (M—s.)

**** Vendégsszereplés a Nemzeti Színházban.** Csütörtökön és pénteken érdekes vendége lesz a Nemzeti Színház. *Tólvány* Margit, a kolozsvári Nemzeti Színház drámai hősnője, aki a vidéki nagy színpadok elsőrangú művésznője, két szerepében mutatkozik meg a főváros közönségének. Csütörtökön *Brieux* drámájában, a *vörös talárban* Janeta szerepét játsza, pénteken pedig a *Stuart* Mária címszerepében lép fel.

**** Dippel András.** A magy. kir. Operaház Wagner-ciklusának harmadik vendége, *Dippel* András, ki május 10-én indult el New-Yorkból, tegnap érkezett Budapestre, hogy föléptéig részt vegyen az Operaház próbáiban. *Dippel* a *Siegfried*ben és az *Istenek alkonyában* Siegfriedet fogja énekelni, most szombaton és kedden s azután a második ciklusban is. A vendégművész Siegfried szerepét abban a sokat dícsért francia fordításban fogja énekelni, melyet annak idején a párisi előadásához Jean de Reszke számára Ernst Aliréd készített. A két ciklus között *Dippel* egy ízben Radamozs szerepében is fel fog lépni az Ádában.

**** Az Országos Színész-Egyesület.** Az Országos Színész-Egyesület ma délután *Ditri* Márk elsőnek mellett ülést tartott, melyen a tanács fővárosi tagjai csaknem teljes számban megjelentek. Jelen volt az útiessen gróf *Festetics* Andor vidéki színészi felügyelő is. Naprend előtt *Ditri* elsőnek szólt fel és jelentést tett a vidéki színházakról arról az értekezletéről, amelyet az Országos Színész-Egyesület által létesített színházi ügynőség tárgyalban tartottak. Jeleutse kapcsán *Ditri* elsőnek bejelentette azt a kötelező nyilatkozatot, melyet a vidéki igazgatók aláírtak. Ezt a nyilatkozatot, minthogy a sajtóban is szó volt már róla, és pedig bizonyos ténybeli tévedésekkel kapcsolatosan, érdekesnek tartjuk ismertetni. Az igazgatók nyilatkozatának összesen hat pont a van. Ezek a pontok a következők:

1. Kötelezik magukat a vidéki igazgatók, hogy színházukban első sorban a hazai drámairodalmat művelik és pedig úgy a régiebb, mint az új hazai darabok előadását által.
2. Alást. olnaknak a frívól irányú színpadi művek ellen.
3. Szigorú ellenőrzés alá fogják az előadások művészi színvonalát és színpadjaikon szerepmunkáját, művészi rendetlenségeket nem tűnnek.
4. Olyan színészt vagy színésznőt, aki szerződést szövege hagyja el helyét nem szerződhetnek.
5. A darabok előadási jogát csak az Országos Színész-Egyesület által létesített színházi ügynőség után szerzik meg.
6. Tagokat csak a Színész-Egyesület ügynősége után szerződhetnek. Ez azonban nem zárja ki azt, hogy az igazgatók közvetlenül is ne szerződtessek tagjaikat.

Ezeknek a kötelezettségeknek a betartására, amelyek 1908. október 1-én lépnek érvénybe, az igazgatók 200 koronától 5000 koronáig terjedhető bírságot szabnak. Ezt a bírságot az igazgatók által titkos szavazás után választott háromtagú bizottság szabja ki, melynek határozata ellen, az igazgatók plénmájához lehet felebbezni.

Ditri első jelentése kapcsán az igazgatók fentebbi nyilatkozata hosszas és beható megbeszélés

tergya volt a tanácsban. *Ditri* első maga megemerteti a tanácsosok a vidéki igazgatók intencióit, amely abból áll, hogy úgy a hazai szerzők, mint a vidéki színészek működő tagjai érdekelnek ben esorbát nem szenvedjenek. *Márkus* József hosszú beszédben foglalkozik az ügygel és kiterjeszkedve annak minden részletére üdvös eredményt vár ettől a legújabb akcióitól, amely a vidéki színészeknek évtizedes bajait van hivatva orvosolni. A tanács egyes tagjai, mint *Molnár* László és *Kazalicsky* Antal aggodalmaikat fejezték ki, hogy az igazgatók nyilatkozatának a tagok szerződésére vonatkozó pontja bizonyos reakcionárius irányt jelent. *Vádor* Dezső, *Rónaszki* Gusztáv, dr. *Komor* Gyula az igazgatók akciójának üdvös voltát mutatják ki. *Ditri* igazgató felhívja az aggodalmaskodók figyelmét arra, hogy ez a létesített ügynőség az Országos Színész-Egyesület felügyelő-bizottságának és magának a tanácsnak éber ellenőrzése mellett fog működni, ami teljesen kizárja azt, hogy a színészt és az irodalom bármilyen érdekei esorbát szenvedhetnének. A tanács ezután egyhangulag *Márkus* József következő indítványát fogadta el:

Az igazgatótanács egyhangulag tudomásul veszi az igazgatók kötelező nyilatkozatát az abban kifejezett intenciókkal egyetemben és átteszi az ügyet az ügynőség felügyelő bizottságához a további szükséges intézkedések megtétele végett.

Ezt az elfogadott indítványt kiegészítették *Ditri* elsőnek azzal a javaslatával, hogy egy háromtagú bizottság részletes szervezési szabályzatot dolgozzon ki, amely minden irányban garanciát nyújtson egy a szerzőknek, mint a színészeknek. hogy jogos érdekeik a kellő védelemre fognak találni. Ezt a szabályzatot az ügynőség felügyelő-bizottsága végleges jóváhagyás végett a tanács elébe fogja terjesztetni.

Molnár László intezét megkérdezte az elsőnek *Reile* volt possonyi igazgató be nem hajtott hátralevő bírsága és a berlini művészek vendégsszereplése tárgyában. Ezután az idő előrehaladott voltára való tekintettel a rendes tárgysor letárgyalását a jövő keddi rendes tanácsülésre halasztották.

**** A titok. Pierre Wolff** 3. felvonásos vígjátéka, amely a műhelyi bemutatónál általános nagy sikert aratott s eddigi előadásai szüntelen nézőkötő loyaltak le, holnap, szerdán teljesen a bemutató előadás szereposztásával kerül színpadra a Nemzeti Színházban. Ez alkalommal is *Ujházi* Ede, *Rákosi* Sándor, *Nedey* Ferenc, *Ligeti* József, *Lanczy* Ilka, *Halász* Laura, *Desső* József, *Paulay* Erzsébet és *Várdi* Ilka fognak játszani benne.

**** Hírek a Népszínházról.** A szegedi színház kiváló énekesnője *Széky* Irén e héten még háromszor játszza el a *Bob herceg* címszerepét, csütörtökön, pénteken és vasárnap. A művésznőn kívül résztvesznek az előadásokon *Ledófszky* Gizella, aki Annie szerepében játékbeli kiválóságán kívül gyönyörű énekeszámait juttatja érvényre, továbbá *Kovács* Mihály, és *Solymosi*. — *Planquette* operettje, a *Rip van Winkle* e héten kétszer kerül színpadra a Népszínházban, holnap szerdán, azután pedig szombaton, mindkét alkalommal *Zilahy*né *Singhoffer* Vilmaival *Lisbeth* szerepében és a címszerepben *Raskó* Gézával.

**** Hírek a Városi Igazgatói Nyári Színházról.** A Városi Igazgatói Nyári Színházban mind a két ünnepben a *Székely* kalandok című énekes bohózat kerül színpadra, telt házak előtt. A csütörtökön először színpadra kerülő *Falu csodája* című népszimfó páholyjegyei már mind elkeltek. A darab szerzője *O'Donnell* Henrikné grófné. — E hónap 8-án, jövő héten, *Szekula* Cecília kisasszony fog vendégsszerepleni. A fiatal színésznő, aki a mut ősszel a *Nagymamában* aratott ugyanitt nagy sikert, ezúttal a *Dobozos* nábob lánya színműben Vilma szerepét fogja játszani. A vendégsszereplés iránt nagy az érdeklődés.

**** Hírek a Budai Nyári Színházról.** A Budai Nyári Színházban holnap szerdán *Verdinek* gyönyörű zenéjű operája: *Ernán* kerül színpadra. Ernánit *Mihály*, Elvirát *Anday* Blanka, don Carlot *Kemény* és Don Sylvát *Vajda* énekl. — *Arécsányi* igazgató előadásra megszerezte *Verdinek* egy másik pompás operáját: *A két Foscari*, amely nálunk ismeretlen ugyan, de ezzel színpadokon most is állandóan műsoron van. Ezzel párhuzamosan készül a személyzet *Strauss* Jánosnak, a *Cigánybáró* és *Denevér* hírneves szerzőjének *Férfi grófnő* című kiűnő operettje. A drámai személyzet *Gorky* Maxim *Éjszaki menekülék* című drámájából *Krecsányi* igazgató vezetése mellett megkezdte a próbákat.

**** Szerződötetés.** *Rósa* Sándor a Népszínház baritonistája *Kövesi* Albert társulatához szerződött. A fiatal színésznek bő alkama lesz szép tehetségének fejlesztésére.

MŰVÉSZET

□ **Beszerédj István szobra.** A jobbágyság első felszabadítóának, *Beszerédj* Istvánnak Szegzárdon szobrát állítanak. A szoboralap javára eddig 20 000 korona gyűlt egybe. Pakson június 7-én, Szegzárdon pedig 11-én rendeznek nagyszabású ünnepélyt a szobor javára.

Erzsébet királyné szobra. Az Erzsébet-emlék végrehajtó-bizot sága ma délelőtti tizenkét órakor tartott ülésében bontotta fel a május hó 31-ike déli tizenkét óráig jelentkezett pályázóknak szavazati órádultait, amelyeket két jury-tag megválasztására vonatkozólag beadtek, és hirtapilag közzétételni rendelte, hogy a pályázók szótöbbséggel *Beszerd!* Gyula szobrását és *Ujvári Ignác* festőművészt választották meg. Így tehát a pályázat szerint alakítandó jury, mivel a bizottság által már előbb megválasztott külföldi jury-tagok, névszerint *Bartholdi* párisi és *Van der Stappen* brüsszeli szobrászok, valamint *Schmitz* Bruno berlin-charlottenburgi műegytemi tanár, műépítés a megválasztó meghívást örömmel kifejezése mellett készségesen elfogadta, teljessé vált. A jury első ülését a végrehajtó-bizottság elnökének elnökletével folyó hó 8-ikán tartja. Mivel a pályázati hirdetmény 14. §-a értelmében a jury határozata után a pályaművek alkalmas helyen közszemlére kiteendők, a végrehajtó-bizottság elhatározta, hogy nyomban a jury döntése után egy napot a sajtó képviselői részére fog tanulmányozás céljából lenntartani; ezután a közönség a pályamunkákat egész június hó végéig díjtalanul tekintheti meg.

EGYESÜLETEK

(A Nagypénteki Református Társaság) pünkösd másodnapján tartotta tizedik évi közgyűlését a Kamara-erdőben levő Erzsébet-szeretetházban. A délután 2 óra 25 perckor Győr felé induló gyorsvonat a magán-jogatos sora előlök, diszes közönséget szállított ki a nevezett Kamara-erdőbe, hol az érkezőket a férfi-választmány élén dr. Kiss Aron elnök s Takács László gondnok fogadták. Jelen voltak Hegedűs Sándorné védő-asszony, Feslitis Andoráné, Pejacsevich Lenke grófnőjeleink, Cseh Ervinné, Pusztay Ferencné stb.

Dr. Kiss Aron elnök lelkesült beszédében vázolta a Társaság fejlődését melyet tíz évvel ezelőtől, 1893. március 31-én, nagypénteken, néhány lelkes emberbarát alapított; Török Árpád egy arany adománya volt az első szegiekő ahhoz a diszes épülethez és intézethez, mely 40 árvtát ápol és számottevő ténvező lett fővárosunk jótékonyágának történelmében. Halásan emlékezett meg az elnök a társaság nemesszívű hőleiről. Szell Kálmánról, Darányi Ignácól, Wallacis G. áról, a jóváros vezetőiről, Hegedűs Sándor, Jókai M. támogatásáról, Mukácsy Mihály és Zichy Mihály öművészeinkről, akik a távból küldték el remek képeiket s rajzaikat az árvtak felségelyezésére. Az utóbbit ki nem jöhetett a gyűlésre, a közönség leikes óvációval ünnepelte. Megénekezte a közgyűlés Szócs Albertet, Takács László gondnokot, akiknek igen nagy érdemük van a Társaság anyagi ügyeinek felvirágoztatása körül. A gondnoki jelentés felolvasása s egyéb ügyek letárgyalása után a lelépő tisztikart újra egyhangulag megválasztották s új tagokkal kiegészítették. Haypal Benő budai leikész magas szárnyalusa hálaad ímája zárta be az ünnepség hivatalos részét. Azután az ünnepések következtek: Hegedűs Sándorné védő-asszony, dr. Jókai Mór védő, Tolnai Andoráné, Pejacsevich Lenke grófnő s dr. Kiss Aron elnök szép üdvözlések kíséretében remek kézfestményekkel díszített albumot kaptak, melyekkel a tagok kívánták meglepni őket. Dr. Kiss Aron versben is üdvözölte az egyik jegyzőt. Majd a növénydekek éneke és szavata következett s a Himnusz elénekése és vidám ozzonna zárta be az emlékező ünnepélyt.

SPORT

*. Alagi löversenyek. A háromnapos, kurti alagi meetingnek holnap vége lesz. Fontosabb utam ninos programmon s így csak jelöltjeinkre utalunk:

- I. Pejacsevich-ist. — Jankovich-ist.
- II. Fües. — Haszmann.
- III. Prima II. — Hallók II.
- IV. Quitt. — Bakator.
- V. Tenjerszem. — Besser.
- VI. Sunyi. — Gyömbér.

Nyilttér.

A Szinye-Lipóczi
Lithion-forrás

Salvator kitűnő sikerrel
használatik

vese-, húgghólgag- és köszvénybántalmak ellen, húgghóga és vizeleti nehézségeknél, a czukros húgghógnál, továbbá a légző és emésztési szervek hurtaínál.

Húgghajtó hatású!

Vasmentes! Könnyen emészthető! Csirmentes!

Kapható áramvillakereskedésekben vagy a
Salvator-forrás igazgatóságánál Egerjessen.

Budapestben, főraktár Edeskuti L. urnál.

Mohai ÁGNES-Forrás

háznák legszénasvadászabb természetes savanyúvize. Tiszta, kellemes áztalt víz s a Budapest főváros részére való külön házattársi töltés olcsóbb a szódavíznel s jobb minden mesterségesen készített szénasvával töltött vinnél.

1e/10 literes palack 36 fillér. üres palack visszatétel ár 8 fillér.

Er. 2/1902.

Kir. M. tud. egyetem II. chemiai intézet.

A Mohai Ágnes-forrás vize, mely ártól kút-ból fakad, először mindjárt a kút olkőszlőitől kezdve 21 évvel elemoztotott. Az akkori elemozs eredményét a mostanival összehasonlítva kűnik, hogy a vizek a jellege öppen semmit sem változott meg; most is ugyanazon falkőszlőrezo-kei és pedig ugyanazon vinnagynak infalmarza, sőt a szabad szénasv szagoródt: 1880-ban volt 2-0834 gr., 1903-ban 2-4034 gr.

A Mohai Ágnes-forrás most is a földes savanyúvizek csoportjába tartozik, és a csoport egyik klasszikus képviselőjének tekintendő.

Dr. Lengyel Béla s. k.

clm. miniszteri tanácsos, egyetemi tanár, s. k. chemiai intézet igazgatója.

Kapható minden fővárosi fűszerkereskedésben és a vendéglőkben.

Még a legutóbbi időkig egyetlen víz sem volt egészen biztosan adagolható

a vérkőpésben, szivbajban és asthmában szenvedő embereknek, az újabb kísérletek kiderült, hogy ilyeneknek egyedül a

MARGIT

GYÓGYFORRÁS

„Margit-telep, — Bereg-megye” vize ajánlatos fogyasztásra, a mely ezek mellett csak a **hugyszervek** betegségeiben legjobb víz, hanem a **legkínzóbb borz**, és enyhén sós íze miatt mindenki, még a **legkisebb gyermekek is szívesen veszik** magukhoz a gyomor és légcső hurutos megbetegedésénél.

Kapható minden gyógytár és fűszerkereskedésben. Országos főraktár:

ÉDESKUTI L. cs. és kir. udvari szállítóal, ásványvíz-nagykereskedő Budapestben.

(Az e rovat alatt közlőtteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TÖRVÉNYSZÉK

§§ **Szüneti tanácsok.** A Kuria és királyi tábla ma délelőtti külön külön ülését tartott s megállapította a nyári hónapokban működő tanácsok és időnkint működő bírák számát. A Kuria összes ülésén Szabó Miklós, a Kuria elnöke elnököl. jegyző Vida Zoltán volt. Az ülésen elhatározták, hogy a büntetőszakon július és augusztus hónapban egy tanács fog működni és pedig júliusban egy tanácselnök és két bíró, augusztusban egy tanácselnök és nyolc bíró, szeptember hónapban az I. büntető-tanács nem működik, s bíráit a többi tanácsokba osztják be. Október elsejétől ismét valamennyi tanács megkezdte rendes tevékenységét. A polgári szakon a két nyári hónapban, mint tavaly, úgy az idén is vegyes tanácsok foglalkoznak működni, és pedig július hónapban egy polgári tanácselnök vezetésével négy polgári és három büntető-bíró, augusztus hónapban pedig egy büntető tanácselnök vezetésével négy polgári és négy büntető-bíró. Az egyes tanácsokat az elnök a jelenléteséhez képest fogja megalkakítani.

A királyi tábla teljes ülésén **Oberschall Adolf**, a tábla elnöke elnököl; jegyző **Hatvany László** elnöki titkár volt. Az ülés elhatározta, hogy június 5-től augusztus 30-ig úgy a polgári, mint a büntetőszakon oszupán egy tanács fog működni és pedig a polgári szakon vegyes tanács, mely három polgári és három büntetőbíróból és egy polgári tanácselnökből fog állani; a büntető szakinél tanács pedig hat bíróból és egy tanácselnökből fog alakulni. Szeptemberben az összes tanácsok a III. büntetőtanács kivételével, amely egészen szünetel, fog működni, míg szeptember végéig ismét az összes tanácsok megkezdik rendes tevékenységüket.

§§ **Ellenőrző szakértő orvosok.** A büntető perrendtartás megengedi, hogy olyan ügyekben, amelyekben az eldöntendő szakértői kérdések megítéléséhez különös szakértőem szükséges, a terhelt, vagy ha több terhelt van, ezek együt, de saát költségükön egy ellenőrző szakértőt alkalmazzanak. A gyakorlat azt igazolja hogy az ellenőrző szakértők intézménye bevált. Ha a vádolt vagyonos, az ellenőrző szakértők alkalmazása nem okoz semmi nehézséget; ezen védelmi eszköz azonban nem alkalmazható szegénysorsu torheltek, és vádlottak érdekében. Minthogy a budapesti ügyvédi kamaránál több orvos bejelentette, hogy a büntetőbírószolgálatába díjtalanul hajlandó állni azon céből, hogy az igazság kutatásában és annak eredményei megállapításában a bírószolgálatára legyen, s ez által megszüntessék az a küömbőség, amely ma a vagyonos és nem va-

gyonos terhelt és vádolt között a védelem terén lenntörög, a budapesti ügyvédi kamara elhatározta, hogy ellenőrző szakértőt a stomot fog összeállítani, e lajstrom a kamaránál fog kezeltetni, eset-ről-esetre a védők a szükséges képest lajstromból foglank az ellenőrző szakértőt kiválasztani és erről az ellenőrző szakértőt a kamara logja értesíteni. Hogy e lajstrom összeállított legyen, a kamara lelvihja a föld és sékvárosi orvosokat, akik e tisztnek díjtalan viseésére vállalkozni hajlandók, hogy 1903. évi június hó 15-ig jelentkeznek be a budapesti ügyvédi kamaránál szádundukat. Csak oly orvosok jelekenhetnek, akik legalább 5 év óta bírnak orvosi oklevél s kötelezik magukat az ellenőrző szakértői tisztelet legaább egy évi időtartamra díjtalanul ellátni. A jelentkezők közül 50 tagot a kamara által kiküldött bizottság fog kiválasztani, mely bizottság orvosokkal is kiegészítheti magát.

§§ **Szép asszony sorsa.** A bényi batárban alig volt szebb asszony Sáránkszy Mihálynéval. Bolondult is utána az egész falu legénye, de mindhiába. Kikosarazott ő mindenkit és hű maradt az urához még akkor is, midőn az az elmuitt télen okiratnyomtatásért a börtönbe került. Ezt az alkalmat szeretete volna kihasználni Regdánkszi István, Sáránkszyné legtüzezebb udvarlója. Az asszony, aki sürün vitt be a börtönbe ételt az urának, keservesen panaszkodott mindig, hogy mennyire üldözi őt szerelmével Regdánkszi István. Emondta hogy legutóbb is beállított a szobájába, mely a alu végén van, hogy ő az abakuból fog nyulra lesni. De ő látta, hogy a gonosz embernek más a célja, otthagya a házat s bement a községbe halni. Regdánkszi, aki különben feleséges ember, mód nélkül ingerelte az asszony ellenállása s elhatározta, hogy minden áron meghódítja, még erőszakkal is. Egy hajnalon mulatórásokból hazaérve, magához vette puskáját és elment Sáránkszyné házához. Betörte az ablakot s bemászott rajta. Az asszony fölugrott az ágyból, dulakodni kezdett a támadóval, aki puskáját a sarokba tette. Regdánkszi az asszonyt a földre terptte, de mivel kétségbeesetten védekezett, a nekivadult ember annyira dühbe jött, hogy kirántva bicskáját, fejbe szurta. Amikor látta, hogy még él, kését a szívébe mártotta, mire a szegény asszony meghalt. A rémes gyilkosságot jiedien, tágira nyílt szemmel nézte az agyon egy öt éves kis leány, a Sáránkszyné gyermeke. A gyilkos észrevette távozása előtt a kis tanut és puskáját magasra emelve, lesújtott rája. De a fegyver az ágy láját érte, kétféle törött s a kis lánynak csak a karját sebesítette meg. Odakinn azonban mozogni kezdett a falu s a gyilkos otthagya puskáját, elmenekült. Csak napok múlva jelekezett a csendőrségen, mert ugyis keresték már mindenfelé. A kis leány ugyanis szaladt a taluba s elmondta, hogy mit csinált Regdánkszi. Így tudódott ki a gyilkosság.

Ma tárgyalta ezt az ügyet a pestvidéki törvényszék. A vádolt ma mindent tagad a törvényszék előtt. Hiába olvassák föl korábbi válamását, makacsul állítja, hogy őt Sáránkszyné hiába be akkor reggel, mert viszonya volt vele. Majd azt mondja, hogy ő részeg volt, hogy Sáránkszyné őt megsejtette és összeveszték s hogy azután nem tudja, mi történt. Ezrel a makacs tagadással szemben az elnök elrendeli, hogy hozzák be a kis lányt, majd szemébe mondja a vádlottnak, hogyan történt a dolog. Sáránkszy Mihály az apa, kimegy a kis lányért, de csaknamar visszatér.

— Nagyaság elnök ur, elaludt kint a kis lányom. Egész éjjel fonn volt szegényke a vonaton.

A törvénudott urak összenéztek. Mit csináljanak? Felkűltsék, ne kötsék.

A közdvöld királyi ügyész föláll és szinte meghatott hangon mondja.

— Tekintetes törvényszék, én azt indítványozom hogy ne halgassák ki azt az ártatlan kis leányt, ugyse lehet az ő vallomására építeni. Hagyjuk aludni...

A védő is felemelkedik:

— En is pártolom az ügyész ur indítványát

A törvényszék emőke erre kimondta határozatképpen hogy a kis Sáránkszy leányt nem halgassák ki. Ebben a pillanatban nyílik az ajtó s vezetik be a kis leányt. Most előresietett föl, arca még piros az álomságtól, a szája pityegésre áll, nem néz se jobbra se balra. *Rómay* elnök jószágos hangon szól az apjának:

— Sáránkszy, vigye ki azt a csöppsegét, altassa el ura s ha elaludt, maga jöjjon majd vissza.

A tárgyalótéremben a bírák, az esküdtek szívébe belopódzott a részvét. Minden szem odakapott a kis tanura. Mialatt kivítették, még a vádott is feléje fordította komor tekintetét.

A vádolt kihallgatása után a tanura került a sor, akik rácafoltak a vádlottra; különösen terhelt volt egy 74 éves koldussasszonynak a vallomása. Az öreg asszony elmondta, hogy a vádolt az ő gyengeségével is visszaelt. A bizonyítási eljárás végén a boncoló orvosok terjesztették elő a boncolás adatait. Sáránkszyné három késszűrt kapott. Ezek közül egy a szívet és tüdőt érte s ez feltétlenül halálos volt. A másik szűrés a hátán, a harmadik pedig a nyakcsigolyán érte. Az egyik életveszélyes jellegű volt, a másik súlyos természetű. Dr. Szikszay és dr. Nemeth Odón törvényszéki orvosszakértők véleménye szerint a vádolt ép elméjű ember, aki sem most, sem a tett elkövetésének idejében nem szenvedett beszámítást kizáró elmeza-

varban. Ezzel a bizonyítási eljárás véget ért s Bónay elnök a tárgyalás folytatását holnap délelőtt 9 órára halasztotta el.

§§ Drága csirkék. Egy előkelő fővárosi családból származó ifjú az elmúlt évben Szabolcshoz szolgáltatta le önkéntességi évét. Az önkéntes szolgálati éve alatt nagy adósságokba keveredett, miért is szülei minden anyagi segítséget megvontak tőle. A fővárosi lapok apróhirdetése között nap-nap után olvasható volt egy pénzügynök hirdetése, aki olcsó pénzt ajánlott a kedvező visszafizetési feltételekkel. Nehéz helyzetben az önkéntes abhoz fordult, aki szívesen nyújtott pénzbeli segítséget az önkéntesnek — azonban drága áron. Ugyanis azt ajánlotta az önkéntesnek, hogy vegyen tőle 12 darab csirkét, darabját kéteszer korondért. Az önkéntes beleegyezett az alkuba és egy 24.000 koronáról szóló váltót adott át az ügynöknek. Az ügynök azután azt ajánlotta az önkéntesnek, hogy majd 6 eladja a tizenkét darab csirkéjét, amit tőle megvett és az árát azonnal postára teszi. Pár nap múlva azután négyezer korona érkezett az önkénteshez az ügynöktől. Ez volt a csirke ára. Mikor a váltó lejárt, az ügynök felszólította az önkéntest, hogy tartozását fizesse meg. Az önkéntes hallani sem akart a váltón kitüntetett összeg megfizetéséről, mire az ügynök a váltót beperelte. Most az önkéntes az ügynököt feljelentette az ügyessége miatt.

§§ Megbántott hírlapíró. Három esztendővel ezelőtt a kereskedelmi alkalmazottak III. országos kongresszusa alatt Ghimesy Béla magánhivatalnok sértő vádakat hangoztatott a kongresszus egyik elnöke, Zerkovits Emil hírlapíró ellen. A járásbírósg felmentő ítéletét Zerkovits megelégedéssel, ma a budapesti büntető-törvényszék főelbírói tanácsa Tóth Ernő kir. táblai bíró elnöklete alatt foglalkozott az ügyvel s a járásbírósg ítéletét megváltoztatva, Ghimesyét a becsületsértés vétségében bűnösnek mondta ki s harminc korona pénzbüntetésre, behajthatatlanság esetén két napi fogságra ítélte.

A BUDAPESTI NAPLÓ telefonja.

Szerkesztőség 56—12
Kiadóhivatal 54—39

TÁVIRATOK

Anglia és Venezuela.

New-York, június 2. A New-York Heraldnek egy Port of Spainből érkezett jelentése szerint a brit külügyi hivatal a caracasi követet táviratilag utasította, hogy emeljen várat a venezuelai kormány azon terve ellen, hogy a Paria-fölsziget és Ciudad Bolívarban lévő várműveket bezárassa.

Közgazdasági táviratok.

Brüsszel, június 2. Az állandó nemzetközi cukorbizottság ma vagy 30 külföldi megbízott jelenlétében itt egybeült és megalkotta az elnökséget. A legközelebbi ülés holnap lesz.

Bécs, június 2. Az osztrák-magyar vaskartell végrehajtó-bizottságának tagjai ma Berlinbe utaztak, hogy ott a leendő-szilárdi vasművek képviselőivel megbeszéljék a román és orosz piacot illetőleg szükséges megállapodás részleteit. Eddigelő csak a wlkowici és jelsz-szilárdi vasművek közt volt ilyen megállapodás. A kartell révén történt szervezeteinek most érdekben áll az erre vonatkozó megállapodások módosítása s e részben különösen a kartell magyar tagjai érdekeltek.

Bécs, június 2. Parlamenti körökben beszéltek, hogy a kormány és a lengyel klub az Északi vasút államátvitelének határidejét 1905. január 1-ében állapította meg, bizonyos körülmények közt azonban ez a terminus hamarabb is be fog következni.

Bécs, június 2. A török sorsjegyek mai-buzásánál a lönyereményt, vagyis 800.000 frankot a 239.768 számú sorsjegy nyerte meg. 150.000 frankot nyert: 1.834.924. szám, 10.000 frankot nyertek a 5808 és 1.209.195 számú sorsjegyek.

Bécs, június 2. (A Budapesti Napló telefonjelentése.) Eladott búza tiszavidéki 8.30—8.70. bánáti 7.85—8.40. 8.05—8.25, rozs: szlavóniai 7.20—7.25, pestvidéki 7.15—7.25, zab 6.15—6.55 korona.

New-York, június 2. (Terménytársad.) (Zárlat.) Gyapot: New-Yorkban helyben 11.50 (11.50). júniusra 11.09 (—). Szeptemberre 10.13 (10.16). New-Orleansban helyben 11.1/2 (11.1/2). — Petroleum: Stand white New-Yorkban 8.55 (8.55). Stand white Philadelphian 8.50 (8.50). Refined in Cases 10.50 (10.50). Credit Balances at Oil-City 1.50 (1.50). — Zsír: Western steam 9.25 (9.15). Rohe és Brothers 9.35 (9.25). — Tengeri irányzata szilárd. — Júniusra — (—). — Júliusra 55.1/2 (55.1/2). — Szept.-re 53.1/2 (51.1/2). — Búza irányzata szilárd. — Páros ősz helyben 86. (86.—). — Júliusra — (—). — Júli-ra 80.1/2 (78.1/2). — Szept.-re 77.1/2 (75.1/2). — Dec.-re 78.1/2 (—). — Gabona szállítási díja Liverpoolba 1.1/2 (1.1/2). —

Kávé: írá Rio 7. sz. 5.1/2 (5.1/2). — Júniusra 3.70 (3.70). Szept.-re 3.95 (3.85). — Liszt: Spring Wheat clears 3.05—3.10 (3.05—3.10). Cukor: 3.1/2 (3.1/2). — On: 28.—28.25 (28.75—29.—). — Rész: 14.75—14.87 (14.75—14.87). (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, június 2. (Terménytársad.) (Zárlat.) Búza irányzata szilárd. — Jun.-ra — (75.—). — Júliusra 75.1/2 (73.1/2). — Tengeri irányzata szilárd. — Jun.-ra 43.1/2 (45.1/2). — Zsír: Jul.-ra 8.90 (8.82). Okt.-re 8.95 (8.80). — Sealoma short clear 9.81 (9.81). — Sertéshús: Júliusra 17.57 (17.25). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

KÜLÖNFÉLÉK

Levelek.

Írja a levelet: csupa gyász van benne, Mindeken soromban lelkem száz keserve. Az ilyen levelet nem lehet olvasni: Hanem elszagolni.

Irod a leveled: csupa láz van benne, Csókos ajkadnak remegő szerelme. Az ilyen levelet nem lehet olvasni: Csak elcsóhajtani.

Írjuk a levelet: mi is lesz a vége? Szívek szakadása? Szívek üdvössége? Az ilyen levelet nem lehet olvasni: Hanem elcsóhajtani.

Révész Tivadar.

Ifjúság.

Írta: Wáldo Osskár.*

(Lord Henry Wotton, a könyv skeptikusa megismerkedik a hőssel, aki a szép férfiak mintaképe. A lord kertjében találkoznak, ahol a következő beszélgetés fejlődik ki közöttük.)

— Menjünk az árnyékba és ülünk le — mondja Henry lord. — Ha tovább is ebben a kőszögben marad, megváltozik arcának színe és Bazil nem fogja tovább festeni. Nincs értelme, hogy megégettesse arcát. Ez nem jó illenék önnek.

— Bámom is én — felelte Gray nevére, miközben a kert sűrűjében leült a padra.

— Csak ezt kellene bánnia, csak ezzel kellene törődnie.

— És miért? — Mert esodálatosan fiatal; és a fatalitás az egyedül kinos, amelynek értéke van.

— Nem veszem észre.

— Oh, persze, hogy nem veszi észre, most nem. De majd akkor, ha öreg és ráncos lett, ha a gondolat barázdákat szántott majd homlokára és a szenvedély csunya lángokkal égette tükre ajkát. Oh akkor majd érezni fogja, borzasztón fogja érezni. Most mehet, ahová kedve tartja. Megbúvni a világot. De így fog-e ez maradni? ... Ön most esodálatosan szép, Gray ur, ne rancolja össze a homlokát! Mert amit mondok, igaz. És a szépség egyik formája a génusznak — a szépség több, mint génusz, mert nincs szüksége magyarázatra. A világ nagy tényei közé tartozik, mint a nap, mint a tavasz, vagy mint a hold ezüstárnyának visszténye a sötét vizekben. Nem lehet megkérni. Isteni joga van az uralkodásra. Fejedelmekké teszi azokat, akiket ékesít. Ön mosolyog? Oh, ha egykor el fogja veszíteni, nem fog több mosolyogni ... Az emberek ugyan azt mondják, hogy a szépség a felületen van. Lehet. De hiszen a gondolat még inkább ott bolyong. Az én szememben a szépség a csodák csodája. Csak az ostobák nem itélnék a látszat után. A világ titka a láthatóban rejlik, nem a láthatatlanban ... Igen, Gray ur, önhöz kegyelmese voltak az istenek. De amit az istenek adnak, csakhamar vissza is veszik. Csak kevés esztendeje van, uram, arra, hogy igazán, teljesen és egész életet éljen. Ha ifjúsága elmúlik, elűnik szépsége is és hirtelen arra ébred, hogy vége a diadalok idejének, vagy olyan sajnósebbrendű gyözelemekkel kell megelégednie, melyek multjának emlékeit még keserűbbé teszik, mint a veszteségek. Minden lenyugvó nap valami félelmeteshez visz közel.

Az idő egyre és hevesen ostromolja röseit és lőjőmait. Halovány lesz, arca beesik, tekintetének tüze elhamvad. Iszonyúan fog szenvedni ... Oh, használja ki ifjúságát, míg el nem múlik. Ne pazarolja ki napjainak aranyát; ne hallgasson az unalmasokra, ne sílessen azok segítségére, akik annyi is elveszték; ne dobja el életét a balgákért, a sokakért, a közönségesekért. Mindezek korunknak beteges előjait, hamis ideáit, Eljen! Elje a csodának az életét, mely önben rejtőzik! Semmitől se fossza meg magát, semmit se engedjen tavaszhúni. Hajszoljon mindég új érzéseket. Ne féljen. ... Új hedonizmusra volna korunknak

szüksége. Ön látható szimbóluma lehetne. Ön mindent megtehet szépségével. A világ az öné — egy tavasz tartamára ... Milyhelyet megálltam, láttam, hogy mitsem tud arról, hogy ki ön tulajdonképpen, hogy ki lehetne. Annál megbűvölt láttam önben, hogy szükségét éreztem annak, hogy elbeszéljek önnek valamit — önről. Az ördög eszembe, hogy milyen szomorú dolog volna, ha ön elfeledőlené. Mert hiszen olyan rövid ideig fog ifjúsága tartani — olyan nagyon rövid ideig! A mezei virágok tömege elhervad, de újra kivilágzik. A bab virágai jövő júniusban éppen olyan aranyárgák lesznek, mint ma. Néhány hét múlva bíbor csillagok fognak az iszalagon lebegni és leveleiknek zöld éjszakájában évről-évre újra és újra ott fognak tündöklenni ezek a csillagok. De a mi ifjúságunk sohasem tér többé vissza. Az örömmek az az érvesek, mely huszáves korunkban villan rajtuk végig, elbágyad és elstult. Tagjaink nehezek lesznek, értelmünk elkompul. Testrészekből összerótt utálatos bábokká leszünk, akikben csak az emlékezés kísért ... Azoknak a szenvedélyeknek emléke, amelyekről gyáván visszariadtunk és azoknak a kísértéseknek emléke, melyeknek nem mertünk engedni. Ifjúság! Ifjúság! Az ifjúságon kívül nincs semmi becses a világon!

— Sarafov mint Fregott. A Kelet népei különösen szeretik hőseiket legendákban dicsőíteni. A görög szabadságharcos, Ipsilanti épp úgy él a legendákban, mint Aladin szultán vagy Skanderbeg a Balkán népeinek ajkán. Sarafov Boris, a macedón forradalmár sem fogja kikerülni ezt a sorsot. Ma még csak vakmerő, bátor tetteiről beszélnek, de a mesélők nemsokára meg nem történt hőstetteket is fognak költölni Sarafovról. Nem bátor haditetteiről akarunk itt megemlékezni, hanem néhány vakmerő stiklijéről, melyeket ellenségei között követett el.

A szalonkii bombamerényetek előtt körülbelül egy héttel megjelent az egyik konzultusnál nemzeti ültőzetben egy fiatal férfi egy idegen bátalmasság szabályszerűen kiállított utlevélével és ajánlólevelekkel a konzultus alá rendelt egyes személyektől. Foglalkozást és védelmet kért csak ideiglenesen. Mivel a jelentkező több belöldi nyelvet beszélt s a mellett osinos legény volt, kavasznak alkalmazzák. Mint ilyen Szalonikiban tartózkodott a rémnapok alatt csak 8 nappal a merénylet után tűnt el a városból. Néhány nappal később kiderült, hogy a fiatalember Sarafov Boris volt.

Ez volt az első stikli s mindjárt követte a második. Vagy 14 nappal ezelőtt Monasztirban feltűnt egy katolikus pap, aki szintén rendes utlevéllel és ajánlólevelekkel ellátva, különböző személyiségeknél látogatásokat tett s adományokat gyűjtött egyházi célokra. Gyűjtött is állítólag szép összeget. Egy heti tartózkodás után Szalonikiban látomoztatta utlevélét s eltűnt. A pap igazi neve Sarafov Boris volt.

Vagy tíz nappal ezelőtt egy kereskedelmi utazó érkezett Üszkübbe, nagy mintakönyv volt nála és megrendeléseket gyűjtött egy, a Keleten nagyon jól ismert nagy cég részére s jó üzleteket is csinált. Mikor elvégezte dolgát, tovább utazott a szerbiai Nisbe — Sarafov Boris.

Hogy mily könnyen lehet a Balkánon utleveleket szerelni, arról egy angol diplomata nemrég jelent könyvében így ír: „A görög-török háború kitörésekor egy görög jött hozzám és kérdezett, nem lehetne-e azonnal angol alattvaló. Nagyon levert hangulaban volt, amikor megmondtam, hogy ez lehetetlen. Néhány napra rá találkoztam a göröggel, aki mosolyogva, megelégedetten üdvözölt. Szerb alattvaló lett s így minden rendben volt.”

Ez mutatja, hogy Sarafov Borisnak sem igen okozhat nehézséget a különböző utlevelek megszerzése. Vakmerő stiklijének sikerülését különben csak vakmerő bátorságának, emberei vasfegyelméletiségének és szerveztségének köszönheti Sarafov.

— A női szépség megrontja. Ha az emberi bűnök ára volna, akkor az angol nők érne a legkevesebbet. Valószínűleg ritka Albion hölgyeinél az üde tekintet, aminek oka írást sok orvos kiatott már több-kevesebb eredménnyel. Egy angol lap a következő okát adja az angol nő rutinságának: — Első sorban a tea. Sehol annyi teát nem isznak, mint Angliában. A tea pedig sárgává, pettybűdté és ráncossá teszi a bőrt. Különösen az a tea, amelyet Angliában fogyasztanak. De nem csak ezzel, hanem egész életmódjával ártanak az angol nők a szépségüknek. Forrón eszik az ételüket és csaknem kizárólag húst. A forró ételre pedig jeges italokat isznak, ami kétszerez a gyomornak és a fogaknak. Nem faji jelleg a csunyaság, hanem fejlődés. A fiatal korukban festői szép angol leányok tíz-tizenöt év alatt annyira elrutnálnak, hogy meg sem ismeri őket az ember.

* A híres szerzőnek Dorian Gray című leghíresebb művéből.

+ A cár Stradivarius. II. Miklós orosz cár nemrégiben a pétervári múzeum régiségeit nézegetve, remélve vette észre, hogy atyjának III. Sándor cárnak hegedűt eltűnt. A híres Stradivarius tokjában egy közönséges, olcsó, gyárijeggyel ellátott hegedű volt. A cár, akit igen bántott az atyjától rámaradt ereklje eltűnése, rögtön kiadta a parancsot, hogy a legszigorúbb vizsgálatot indítsák meg. A vizsgálatnak persze, nem lett semmi eredménye. Ekkor aztán Európa valamennyi nagyobb városában megkezdődött a hajsz a elveszett Stradivarius után. Az összes hegedűkereskedéseket átkutatták, sőt még a hivatásos, vagy nem hivatásos zenészek hegedűit is megvizsgálták, de hiába. Az ősi Stradivarius nem akart megkerülni. Mikor aztán már a cárral együtt valamennyi orosz detektív föladata a remény, hogy valaha nyomra találjanak, egy Partello nevű ügynök, aki maga is szeszélyesen gyűjtötte a régi hegedűket, azt a jelentést tette a berlini orosz konzulnak, hogy ő megtalálta a hegedűt. Rögtön kiadta a parancsot, hogy a hegedűkereskedésben tényleg megtalálják a cári hegedűjét. Rögtön alkudozta bocsájtókat a kereskedővel, aki azonban kijelentette, hogy csak tizenháromezer frankért adja vissza és csak abban az esetben, ha nem keresik a tolvajt. A cár nagyon megörült a megkerült Stradivariusnak, és örömeiben elrendelte, hogy hagyjanak föl a további nyomozással a tolvaj után.

+ A világ legnagyobb ágyúja. Az 1904-diki st.-louis-i világkiállításnak késésgkülv egy legérdekesebb látványja a modern hadieszközök kiállítása lesz. Ezek között is legérdekesebb lesz azonban egy 12 hüvelykes kaliberű óriási hátnitűltő ágyú, amely az összes lösszerlősékekkel együtt 477-959 fontot nyom. Hossza 38-88 láb, legnagyobb átmérője pedig 44-5 hüvely. A hozzája tartozó lövegek 4 láb hosszúságúak, súlyuk pedig több mint 1000 font. 240 font füstgázküli lőpor szükséges egy lövéshez. A kilőtt löveg kevéssé sebessége 1300 láb másodpercenként vagyis több mint 25 angol mértőld egy perc alatt. Közvetlen közelből 20 hüvelyk vastag acélpáncélt képes keresztüldölni, 3000 lábnyi távolságról 32 hüvelyk vastagot. Ezen az óriási ágyúkolossáson kívül még több hasonló, vagy csak kevéssel kisebb ágyút fognak bemutatni.

KÖZGAZDASÁG

Ipar és kereskedelem.

Sorsolás. Bécsből jelentik, hogy az 1864-es sorsjegyek ma délelőtti mezejett sorsolásánál a következő sorozatokat húzták ki: 177 331 513 630 695 786 835 850 865 907 920 942 1008 1063 1158 1259 1441

REGÉNY

Motta mester

— REGÉNY —

Irta: GIOVANNI VERGA

(34)

— Igaza van — tette hozzá a márkí, megálva a lépcsőn. — Megvan benne a pénz büszkesége, igaz van!... Rubiera cousine leereszkedhetett volna... É csekélység miatt nem romlott volna meg a vér.

— Ki tudja, ki tudja, miért nem jött? Más oka lehet... És aztán üzletei... ez más ügy... Gondolja meg jól!... Egy támasza hiányozna... Akkor mindenki ellensége lenne magának...

— Ellenség?... Hát miért?

— A pénze miatt, érte meg már!... És aztán most már rokonságban van velünk! Ez pofon, édesem, olyan pofon, amelyet maga mindnyájuknak adott.

— Tudja, mit mondok magának? — kiáltott most a márkí, felemelve fejét.

— Ha nem huznék mint a máltarend tisztje évjáradékot, szintén kénytelen volnék, ha nem akarék éhen halni, egy pofont adni az egész nemes rokonságunk... Kénytelen volnék utca-seprőnek beállni!

— És dörmögve eltávozott a márkí.

— Uram, — mondá Nanni, bedugva fejét a konyhába — a gyerekek eljöttek, hogy kezet csókoljanak az asszonynak, ha már nincs itt senki... — Siessetek! siessetek!... válaszolt Motta bosszusan.

Előbb a küszöbön szorongtak össze, mint egy birkanjaj, aztán Nanni mögött lépdével mind bejöttek, bárgyuan nevetve, sipkájukat a kezükben

1591 1694 1695 1743 1775 1843 2012 2056 2116 2243
2478 2680 2693 2834 2841 3105 3107 3159 3244 3580
3680 3834 3749 3833 3855 3976 és 3999. A főnyereményt: 300.000 koronát a 3169. sorozat 45. száma nyerte.

40.000 koronát nyert: 3159 sor. 53. szám; 20.000 koronát nyert: 942 sor. 30. szám; 10.000 koronát nyert: 1591 sor. 41. szám, 2841 sor. 40. szám; 4000 koronát nyertek: 2012 sor. 9. szám és 2693 sor. 61. sz.; 2000 koronát nyertek: 630 sor. 1. szám, 1008 sor. 8. sz. és 2116 sor. 26. szám.

Szeszárak. A kontingens nyersszesz ára Budapestén 38,50 korona pénzben, 39,50 korona áruban. — Bécsben az irányzat gyengébb. A kontingentált készárú 40,40 korona pénzben, 40,80 korona áruban.

Borjувásár. 1903. évi június 2-ikán. (A budapesti marhavásártól vásár-pénztár részvényfőválasztásig). Felhajtás. Belföldi élő borjú 478 darab, leölt borjú — db, bécsi borjú — db, — db, növényekmarha — darab, bárány élő — darab, leölt bárány — darab. — Árjegyzékek. — Belföldi élő borjú 1. rendű 78—88 L-ig, kivételesen 90 f., II. rendű élő borjúkért 68—78 L-ig, 1 kilónként, leölt borjú 1. r. — L-ig, II. r. — L-ig, — L-ig, — L-ig, kivételesen 68—78 L-ig, 1 kilónként, leölt borjúkért 60—60 L-ig. Növényekmarha — L-től — L-ig, 1. r. — L-ig, középmínőségű — L-ig, alárendelt — L-ig, 1 k-nt, Bárány élő — k-nt, leölt bárány — k-nt, kivételesen ár — k-ig páronként. — A kis földhátas tolvaj az irányzat élénk volt, az árak 4—5 fillérrel kilogrammonként emelkedtek.

Juhvásár. (A budapesti marhavásártól vásár-pénztár részvényfőválasztásig). Felhajtás 807 darab juh, — kecske. Jegyzett árak: Elsőrendű ürü 48 L-től — 50 L-ig, kivételesen — 1. — kg-ként, (vagy 48. — k-tól 55. — k-ig páronként), középmínőségű ürü 40. — L-től 45 L-ig, kivételesen — 1. kg-ként, vagy 20. — k-tól 43. — k-ig páronként, kosokért — L-től — L-ig, kivételesen — L-től — L-ig, vagy — k-tól — k-ig, középmínőségű gyapjas — L-től — L-ig, kivételesen — 1. kg-ként, vagy — k-tól — k-ig páronként, kosok legjobb minőség — fillérig, páronként — korona, kivételesen — korona, rackajuhok — fillér, páronként — korona, szeriali juhok páronként — korona, romániai juhok páronként — korona, anyajuhokért — fill. kg-nt (— k-ig páronként), kisselezett juhokért — fillér kg-nt (— k-ig páronként), korona páronként) kecskék — korona páronként. Mintán egy vidéki, mint külföldi vevők csekély számban vettek részt a bevásárlásban, az irányzat lanyha volt s az árak 2—3 fillérrel kilogrammonként hanyatlottak.

Sértés-konsumvásár. (A székesfehérvári sértés-vásár és közvásárhíd intézőisége.) Junius 2-ikán. Felhajtás: Zeirsértés, ugymint öreg I. rendű — kilogrammon felül — darab, II. rendű 280—350 kilogramm — darab, kanló — darab, silány — darab, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül — darab, közép 220—300 kilogramm — darab, könnyű 220 kilogramm — darab, süldő — darab, malac — kilogramm — darab. Összesen — darab. Hosszú sértés ugymint: nehéz 300 kilogrammon felül — darab, könnyű 250—300 kilogramm — darab, süldő — darab, malac 40 kilogramm — darab. Összesen — darab. Felhajtás összege 1361 darab, — darab süldő. Előző napi maradvány — darab, — darab süldő, összesen 1361 darab, — darab süldő. Eladott 1127

darab sértés, — darab süldő. Maradvány 234 darab — darab süldő. A vásár irányzata élénk. — Az árak változatlanok. — Következő árak jegyzeteket: Zeirsértés: Öreg I. r. 850 kgr-on felül 92—96 fillérig, II. rendű 280—350 kilogramm 90—94 fillérig, selejtezt 88—90 fillérig, silány — fillérig, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül 94—100 fillérig, fiatal közép 220—300 kilogramm 88—94 fillérig, fiatal könnyű 220 kilogramm 87—92 fillérig, süldő — fillérig, malac — fillérig. Hosszú sértés: Nehéz 300 kilogrammon felül — fillérig, könnyű 140—300 kilogramm — fillérig, süldő — fillérig, malac 40 kilogramm — fillérig. Árak minden levonás nélkül, kilogrammonként, életsúlyban.

Bécsi vágozmarhavásár. Junius 2. (Saját tudósítók telefonjelentése.) A st.-marzi központi vásárosmunkában ma megtartott veszleztári vágozmarhavásárra felhajtott 2732 darab magyar, 455 darab galiciai, — darab bukovinai, 613 darab németországi, összesen 3850 darab szarvasmarha.

Jegyzékek: 100 kilogrammonként életsúlyban magyar hízóokor középmínőségű — K., I. minőségű 57—60 fillér, kivételesen — 78 fillér, II. minőségű — K., galiciai hízóokor I. minőségű 58—72 fillér, kivételesen 76 — fillér, II. minőségű — fillér, III. minőségű — fillér; német hízóokor I. minőségű 60 — 78 — K., kiv. 82 — K., II. minőségű 86 — K., III. minőségű 46—52 fillér. Legelő okor — fillér, paraszt okor — fillér, levágott okor — fillér. Bika 62 — K., tehén 74 — korona. Kivételesen — korona, bivaly 36—50 korona. Az árak mértékességek, életsúlyban értendőek, fogysztási adó nélkül.

Bécsi sértés-vásár. A st.-marzi központi vásárosmunkában ma megtartott sértés-vásárra bejelentettek 11125 darabot, ebből a vásár elején felhajtottak 5625 darab fiatal sértést, 2766 darab magyar hízott sértést és 2479 darab nehéz sértést. Összesen — darabot. Jegyzékek: kg-nt életsúlyban (fogysztási adót nem számítva): elsőrendű sértés 108—110 fillér, kivételesen 111 fillér, közép minőségű 98—106 fillér, könnyű sértés 90—93 fillér, fiatal sértés — fillér, süldő 90—98 fillér.

A budapesti gabonapiac.

Budapest, június 2.

Jobb vételkedv és tartott irányzat mellett 42.000 métermázsza buza került a forgalomba, változatlan árrakkal. Zárhat felé egyes tételek ára néhány fillérrel emelkedett.

Rozsban és zabban nem változtak az árak.

Tengeriben szilárd volt az irányzat.

Eladott:

Buza. Tiszavideki: 1000 mm. 81 k. 8 K. 25 f., 1300 mm. 82 k. 8 K. 22½ f., 1500 mm. 81 k. 8 K. 22½ f., 200 mm. 81 k. 8 K. 25 f., 100 mm. 81 k. 8 K. 22½ f., 100 mm. 81 k. 8 K. 10 f., 200 mm. 81 k. 8 K. 10 f., 100 mm. 81 k. 8 K. 30 f., 100 mm. 80 k. 8 K. 20 f., 500 mm. 70 k. 8 K. 05 f., 400 mm. 80 k. 8 K. 15 f., 150 mm. 80 k. 8 K. 10 f., 1000 mm. 80 k. 8 K. 05 f., sárga 100 mm. 80 k. 8 K. — f., 300 mm. 85 k. 8 K. — f., 150 mm. 79 k. 8 K. 07½ f., 100 mm. 80 k. 8 K. 07½ f., 100 mm. 79 k. 7 K. 95 f., 500 mm. 76 k. 7 K. 85 f., felső.

Pestmegyei: 200 mm. 80 k. 8 K. 10 f., 200 mm. 77 k. 8 K. — f.

tarva, az asszonyok a földi hajlongva, ahogy a templomban szoktak.

— Ez Diodata, — mondá — Nanni. Szegény árva, az ur könyörületből tartotta.

— Igen, tekintetes uram... sok szerenés!... és Diodata nem tudott többet mondani.

— Aranyzive van az urnak! — folytató Nanni, élénken gesztikulálva. — Még hozományt is adott neki. Az isten fizesse meg neki!

Motta ur elkezdte oltogatni a lámpákat. Aztán megfordult az új ruhában, úgy hogy Diodata rá sem mert nézni.

— Szép, ugy-e? Meg vagyok elégedve!

— Igen, tekintetes uram! — válaszolt Nanni, miközben gyengéden ránczolt Diodatára. — Nagyon meg vagyunk elégedve és maga is.

— A Nanni már rég szemet vetett rá — toldotta meg a beszédét Brassi. — Aranykanállal a szájában született.

— Diodata menyasszony, — beszélt most el Gernaldo fiatal nejének. — Összeházassim őket.

A csész mosolyogva tett hozzá még egyéb kijelentéseket is.

— Vigyázní kell rá!... Tulajdonképpen még egy csekély külön ajándék is járna nekem az urtól, ami nincs benne a szerződésben.

Általános kacagás támadt. A leány lángvörös lett és olyan pillantást vetett rá, mint egy vadállat.

— Ez nem igaz! Ez nem igaz, tekintetes uram!

— Igaz, igaz és Brassi is szalad utána! És Giacalone is. Mindannyian szerelmeseek és békességesen megérnek egymással.

A kacagásnak nem akart vége szakadni; Nanni nevetett a legtöbbet és a hasát fogta. Csak Diodata, fülig pirulva, könnyes szemekkel ismételte buzgón:

— Nem uram, nem igaz! Hogy mondhattok olyat, hogy Cermine? Hát nem ég ki az arcotok? Cismene néne újra megjelent az ajtóban,

egy szót sem szolt, a virágok beszéltek helyette, amelyek a fején mozogtak.

— Ugy, most már elég volt, — szolt Motta. — Menjétek, már késő van.

Ujra köszöntek mindannyian, ügyetlenül meghajolva, körösből hebegve, kimenőben egymást tapogatva és úgy távoztak el, mint egy juhnyáj. Alig értek ki, elkezdtek hangosan nevetni és tréfálkozni Brassi és Polagatti egymást püffölték, Nanni és a csész összekaptak és csunya sértéseket váltak egymáshoz, megragadták egymás nyakát, karját, mint a börtöl kisse becsipett testvérek, amire még Motta ur is felkacagott.

— Olyanok, mint az állatok, — szolt visszavérve. — Ne gondolj velük, kedves Bianca.

— Egy pillanatra! — kiáltott Cismene néne, miközben kezeivel visszalokolta Mottát, mintha bántani akarta volna őt.

— Most nem mehet be! Ki innét! Ki innét! — És becsapta előtte az ajtót.

Epillanában lelkendezve rohant vissza izgatottan, könnyező szemekkel Diodata.

— Uram, nem hagyunk békét! Hallja, hogy lármanak?... Nanni és a többiek mind...

— No mi a baj? Hát nem lesz az urad... — Igen uram... azt ő mondja... hogy 6 az ur... Nem hagyunk békét...

— Várj, várj, hozom a botot!

— Nem, nem, — kiabált Nanni az utcáról, — Elmegyünk haza. Senki sem nyul hozzá.

— Hallod? Senki sem nyul hozzá! Menj most... Mit csinálsz?

Két lépcsőfokkal lejjebb állva titkon megragadta a leány Motta kezét és megcsókolta, mint egy igazi, hű, ragaszkodó kutya.

— Az isten áldja meg... Az isten áldja meg...

— Most megint nyavalyog! — folytató. — Ma este nincs nyugtom!

— Nem, uram... nyavalygás nélkül... sok szerenésit kívánok magának... és a nagyanyjának is... Utoljára akartam magának kezet csó-

Martius: 620 mm. 81 k. 8 K. 25 f., 2600 mm.
80-4 k. 8 K. 25 f., 1400 mm. 80 k. 8 K. 20 f., 760 mm. 79 k. 8 K. 20 f.
Felsőmagyarországi: 40 mm. 78 k. 7 K. 80 f., 100 mm. 78 k. 7 K. 80 f.
Bácskai: 100 mm. 79 k. 8 K. — f.
Pádsi: 700 mm. 79 k. 8 K. 02½ f., 2900 mm. 78 k. 8 K. 02½ f.
Sz.-Tandási: 1000 mm. 78 k. 8 K. 15 f.
Kulai: 1200 mm. 76 k. 8 K. — f.
D.-Bácskai: 700 mm. 78 k. 7 K. 75 f., 1640 mm. 76 k. 7 K. 75 f.
O-Becsei: 1000 mm. 76 k. 8 K. 06½ f.
Bánási: 660 mm. 79 k. 7 K. 82½ f.
Bécskeréki: 1800 mm. 77 k. 7 K. 85 f.
Dunai: 830 mm. 77 k. 7 K. 70 f., 700 mm. 74 k. 7 K. 45 f., 700 mm. 73 k. 7 K. 45 f.
 1903 május hó 30-ától délután:
Tiszavéradéki: 6200 mm. 80 k. 8 K. 23 f.
O-Becsei: 2000 mm. 77 k. 8 K. 10 f.
Makói: 3250 mm. 80 k. 8 K. 15 f.
Mind három hónapra.

A kasszár hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktőzsde árkálási szerint készpénzben és kilogrammonként. — A minőség hektoliterenként 50 kilogrammonként.

Áru	Kilós	Kilogramm árs		Kilós	Kilogramm árs	
		K.-tól	K.-ig		K.-tól	K.-ig
Tiszavéradéki	uj	7.70	7.80	70	7.95	8.05
"	"	7.75	7.85	70	8.10	8.20
"	"	7.80	7.90	70	8.15	8.25
Felsőmagyar	uj	7.70	7.80	70	7.95	8.05
"	"	7.75	7.85	70	8.10	8.20
"	"	7.80	7.90	70	8.15	8.25
Pádsi	uj	7.70	7.80	70	7.95	8.05
"	"	7.75	7.85	70	8.10	8.20
"	"	7.80	7.90	70	8.15	8.25
Bánási	uj	7.70	7.80	70	7.95	8.05
"	"	7.75	7.85	70	8.10	8.20
"	"	7.80	7.90	70	8.15	8.25
Bécskeréki	uj	7.70	7.80	70	7.95	8.05
"	"	7.75	7.85	70	8.10	8.20
"	"	7.80	7.90	70	8.15	8.25
Dunai	uj	7.70	7.80	70	7.95	8.05
"	"	7.75	7.85	70	8.10	8.20
"	"	7.80	7.90	70	8.15	8.25
Egyéb galonazemelt	Kilós	Kilogramm árs		Kilós	Kilogramm árs	
"	"	K.-tól	K.-ig	"	K.-tól	K.-ig
Rosa	uj	7.70	7.80	70	7.95	8.05
"	"	7.75	7.85	70	8.10	8.20
"	"	7.80	7.90	70	8.15	8.25
Arpa	uj	7.70	7.80	70	7.95	8.05
"	"	7.75	7.85	70	8.10	8.20
"	"	7.80	7.90	70	8.15	8.25
Zab	uj	7.70	7.80	70	7.95	8.05
"	"	7.75	7.85	70	8.10	8.20
"	"	7.80	7.90	70	8.15	8.25
Tengeri	uj	7.70	7.80	70	7.95	8.05
"	"	7.75	7.85	70	8.10	8.20
"	"	7.80	7.90	70	8.15	8.25
Répe	uj	7.70	7.80	70	7.95	8.05
"	"	7.75	7.85	70	8.10	8.20
"	"	7.80	7.90	70	8.15	8.25
Kávé	uj	7.70	7.80	70	7.95	8.05
"	"	7.75	7.85	70	8.10	8.20
"	"	7.80	7.90	70	8.15	8.25

A határőrséglet folyamán a következő kőtekek történtek:

Októberi buza 1903. . 7.58—7.55—7.61—7.60
 Októberi rozs 1903. . 8.60—8.53
 Októberi zab 1903. . 8.47—8.49
 Júliusi tengeri 1903. . 8.34—8.37—8.35
 Augusztusi tengeri 1903. 8.42—8.44—8.51
 Augusztusi repce 1903. . ————

Déli egy órákor a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén:

kolnli... A lábaim kissé reszketnek... Annyi jót tett velom, uram.

— Szép, szép!... Légy te is vigi! Mindenki legyen vidám a mai napon... Te is jó férjre találtál... Meg fogja neked szerezni a minden-napi kenyeret. És ha rosszul üt ki az aratás, jusson eszedbe, hogy a magtáram neked mindig nyitva állt... Meg vagy elégedve te is? Mondd?

A leány azt válaszolta, hogy meg van elégedve, a fejét bólogatva csak, mert egy esomé volt nyakában és nem tudott beszélni.

— Jól van! Most menjél... de ne gondolj semmi egyébre, hallottad? Ne gondolj semmi egyébre.

Mint hogy a leány fájdalmasan nézett rá, elkezdett kiabálni, mintha haragudnék:

— És ne tőprengj tovább!... És ne gondold se erre, se arra! A jó Isten mindnyájunkon segít... Te is szegény talált gyermek vagy és az Isten megsegített!... A legrosszabb esetben itt vagyok én... Mindent meg fogok tenni, ami telik... Nincs a szívem köből, nincs! Tudod! Menj, most menj nyugodtan haza:

De Diodata, aki háttal állt neki és mellét a kordához szorította, mintha a szíve hasadna meg, nem tudta elfojtani zokogását, amely tetőtől talpig rázogatta. Motta akkor elkezdett káromkodni:

— Ezer ördög és pokol!

Ebben a pillanatban megjelent Cirmena néne fent a lépcsőn, a fején kendővel, a tarisznyája a karján lógott és a szeme tele volt könnyel, ahogy egy anyához illik, amelynek szerepét ezuttal magára vállalta.

— Itt vagyok, kedves Motta, itt vagyok! — És kitarta karjait, mint egy feszület, hogy Motta nyaka köré fojja.

— Nem kell magának prédikációt tartanom... Maga okos ember!... Szegény Bianca... Lásd, egészen meg vagyok hatva.

(Folytatása következik.)

Októberi buza 1903.	7.60—7.61
Októberi rozs 1903.	8.53—8.59
Októberi zab 1903.	8.47—8.49
Júliusi tengeri 1903.	8.35—8.36
Augusztusi tengeri 1903.	8.41—8.42
Augusztusi repce 1903.	————
Délután fél 5 órákor zárult:	
Októberi buza 1903.	7.58—7.60
Októberi rozs 1903.	8.58—8.59
Októberi zab 1903.	8.48—8.47
Júliusi tengeri 1903.	8.36—8.37
Augusztusi tengeri 1903.	8.40—8.41
Repce augusztusra 1903.	————

A budapesti értéktőzsde.

A mai üzlet folyamán a hitelrészvény némileg javult, a többi értékben azonban nem volt üzlet. Az irányzat szilárd.

Előződsde. Osztrák Hitelrészvény 666.25—667.25. Magyar Hitelrészvény 733. Államvasuti részvény 625.0—638. Közüti Vaspálya részvény 613.—614.— korona.

A déli tőzsdén a következő értékekben volt forgalom: Koronajárék 99.80—99.45. Fővárosi kölcsön 98.25—99.—. Magyar Hitelbank részvény 731.50—732.10. Jelzálogbank részvény 622.—623.50. Osztrák Hitelrészvény 666.25—666.75. Kőbányai Gőztéglagyár 884.—874.—. Rimamurányi Vasmű részvény 468.50—466.—. Közüti Vaspálya részvény 613.—618.25. Városlátogatás részvény 314.50—315.50. Hírlapvasút részvény 632.50—633.50. Első Magyar Iparbank részvény 325.—. korona.

4 órákor zárult: Osztrák Hitelrészvény 666.50. Magyar hitelrészvény 732.50. Leszámlítóbank részvény —. Rimamurányi vasmű részvény —. Osztrák-magyar Államvasuti részvény 633.25. Közüti vasút részvény —. Városlátogatás vasút részvény —. korona.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonserű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a termény-üzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő ár-folyamokat állapította meg:

Jegyzések: Heremag: Incerna magyar 42.—52.— korona, vörös aprószemű 42.—50.— korona, vörös erdélyi —. korona, vörös bánási —. korona, középszemű 50.—54.— korona, nagyszemű 54.—58.—. korona. Dicsőszőlő: budapesti 69.—69.50 korona, vidéki —. korona. Táblaszőlő: légszárazított vidéki —. korona, városi 4 darabos 57.—57.50. korona, 3 darabos 60.—60.50 korona, ültet —. korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 13.—14.—. korona. 120 darabos —. korona. 100 darabos 14.50—15.—. korona, 85 darabos 16.25—16.50 korona, azonnali szállításra. Szerbiai szokás szerinti minőség 13.—13.50 korona, 100 darabos 13.75—14.—. korona, 85 darabos 15.50—16.—. korona. Szilva: elavonási 18.—18.50 korona, szerbiai 16.—16.50 korona, azonnal való szállításra.

A bécsi értéktőzsde.

A mai előződsde a pünkösti ünnepek által félbeszakított forgalmat barátságos irányzattal folytatta és ezt a hangulattal mindvégig megtartotta.

A déli tőzsde nyugodt volt, csak Déli vasuti részvények emelkedtek.

Zárult nyugodt.

Bécs, június 2. (Magyar értékek árszáma.) 4½%-os aranyjárdék 120.35. Tízai és szegedi kölcsön-sorsjegye 155.—. Magyar vasúti kölcsön sorsjegyében —. Magyar keleti vasúti állami kötvény —. Magyar leszámlító- és pénzügybank —. Rimamurányi vasműrészvény 468.—. Magyar koronajárdék 99.35. 4½%-os Magyar földtérkép 98.65. Magyar hitelbank részvény 731.50. Magyar nyeregmű kölcsön sorsjegye 200.—. Kassai-örszéri vasúti részvény —. Magyar cukorbank —. Magyar cukoripar 1500.—.

Bécs, június 2. (Osztrák értékek árszáma.) 4½%-os papírbond 100.40. 4½%-os osztr. aranyjárdék 120.75. 1890-os sorsjegy 152.25. Osztrák hitelrészvény 468.—. Angol-osztrák bank —. Bécsi bankjegyek 482.50. Osztrák-magyar bank 1641. Déli vasút 73.75. Dunagőzhajózási részvény 871.—. Dohányrészvény 343.—. Császári és királyi arany 11.81. Német bankváltók 117.20. 4½%-os osztr. járdék 100.40. Osztrák koronajárdék 100.85. 1894-iki sorsjegy 245.—. Osztrák hitelintézet részvény 667.50. Unionbank 529.—. Osztrák Landerbank 413.50. Osztrák-magyar Államvasút 633.25. Elbavölgyi vasút 431.—. Alpeai bányarészvény 379.25. 30 frank. Arany 1906. Londoni váltók 239.70. Bécsi Irmay Lít B. —. Bécsi Irmay Lít B. —. Lapot köb 302.—. Az irányzat szilárd.

Bécs, június 2. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése.) A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 667.75. Magyar hitelrészvény 732.—. Angol-Osztrák bank 278.—. Bécsi bank egyetért 483.—. Union bank 529.50. Landerbank 412.50. Osztrák-magyar Államvasút részvény 633.75. Déli vasút 79.—. Elbavölgyi vasút 430.60. Eszacknyugati vasút részvény —. Dohányrészvény 343.50. Rimamurányi vasmű 468.—. Alpeai bányarészvény 379.50. Májusi járdék 100.40. Magyar korona járdék 99.40. 100-ik sorsjegyek 119.—. Német birodalmi márs 117.26—117.21. Napelsand'or 19.06.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, június 2. (Vendéki tudósítás.) Az ünnepi csend utóhatása alatt és megfizások hiányában a tőzsde ma kedvetlen volt, aminek a tegnapi gyenge new-yorki zárát is járult. Kanada-Pacific megnyitlaskor gyengék voltak, de később javultak. Bankok és beföldi járdák leggyengébb rész-

ben forgalom nélkül voltak. Szénrészvények tartottak; vas-értékek kezdetben bágyadtak, később magasabbak. A második órában a forgalom csaknem teljesen szünetelt. Az árfolyamok csak névlegesen. Magánkamalban 3/8.

Berlin, június 2. (Zárlati.) 4½%-os papírbond —. 4½%-os osztrák aranyjárdék —. Elbavölgyi vasút —. Magyar koronajárdék 100.—. Osztrák-magyar Államvasút 140.50. Kassai-örszéri vasút —. Bécsi váltók 85.25. Magyar vasúti borzárás kölcsön —. Alpeai bányarészvény —. Disconto-Commandit 185.00. Általános villám-mossági Edison 179.50. Gelsenkircheni 176.40. Laura-kohó 213.10. 4½%-os osztrák járdék 100.50. 4½%-os magyar arany járdék 101.75. Osztrák hitelrészvény 209.50. Déli vasút 13.75. Károly-Lajos vasút —. Orosz bankjegyek 216.25. 4½%-os új orosz kölcsön 88.30. Török dohányrészvény —. Olasz járdék 103.90. Magyar hitelbank —. Dynamit Trusi 153.30. Harpeni 179.10. Az irányzat szilárd.

Berlin, június 2. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Eszt forgalom: 4½%-os magyar aranyjárdék 101.75. Magyar koronajárdék —. Osztrák hitelrészvény 309.75. Osztrák-magyar Államvasút 146.50. Déli vasút 13.50. Eszacknyugati vasút —. Elbavölgyi vasút —. Orosz bank jegy köpenz 216.20. Buschtiehradi —. Orosz bankjegyek —. (Ultimo.) Lombard —.

Páris, június 2. (Zárlati.) Osztrák-magyar Államvasút —. Új török konzol 30.80. Egyiptomi járdék 108.10. Osztrák Landerbank —. Párisi bankrészvény 1105.—. 3½%-os francia járdék 98.20. 4½% spanyol járdék 89.32. 3½% új törleszthető járdék —. Crédit foncier de France 690.—. Alpeai bányarészvény —. 4½% 1890. román kölcsön 89.50. Görög kölcsön 219.—. Váltó Olaszország 9/16 pari. Váltó Amsterdam 205.50. Váltó Brüsszelre 9/16. De Beers 544.—. Chartered 76.25. 5½% bolgár kötelezvény 424.—. Magyar aranyjárdék 104.20. Déli vasút —. Váltó Londonra 251.95. Osztrák aranyjárdék 103.25. Török sorsjegy 127.25. Meridional vasút —. 4½% olasz járdék 104.05. Ottomani bank 601.—. 3½%-os francia járdék —. Osztrák földtérkép-intézet 13.26. Déli vasúti elsőbbségi kötvény 323.—. 4½%-os 1896. román kölcsön 86.50. Dohányrészvény 377.—. Váltó Bécsre 103.93. Váltó német piacokra 121.34. Rio 11.76. East Rand 189.50. Randfontein 74.—. Magyar Jelzálogbank 558.—. Az irányzat javult.

Frankfurt, június 2. (Zárlati.) 4½%-os papírbond 100.65. 4½%-os osztrák aranyjárdék 103.10. 4½%-os magyar aranyjárdék 101.70. Osztrák hitelrészvény 209.20. Osztrák-magyar Államvasút 146.40. Eszacknyugati vasút —. Rustiehradi vasút —. Londoni váltók 204.42. Bécsi bankjegyek 121.80. Villamos részvény 124.—. 3½%-os magyar aranykölcsön —. 4½%-os osztrák járdék 100.50. Osztrák koronajárdék 101.30. Magyar koronajárdék 100.15. Osztrák-magyar bank 118.40. Déli vasút részvény 14.60. Elbavölgyi vasút —. Bécsi váltók 85.20. Párisi váltók 812.—. Unio bankrészvény —. Alpeai bányarészvény 190.—. Az irányzat nyugodt.

Frankfurt, június 2. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Árfolyamok január. Eszt forgalom: Osztrák hitelrészvény 209.60. Német bank 16.75. Disconto 115.90. Berlini kereskedelmi bank —. Gelsenkircheni —. Harpeni 188.25. Laura-kohó —. Olasz járdék —. Az irányzat igen csendes.

Hamburg, június 2. (Zárlati.) 4½%-os osztr. járdék 100.50. 1890. sorsjegy —. Déli vasút 17.80. 4½%-os Osztrák aranyjárdék 103.—. Osztrák hitelrészvény 209.90. Osztrák-magyar Államvasút 146.50. Olasz járdék 103.60. 4½%-os magyar aranyjárdék 102.—. Az irányzat csendes.

Budapest-kőbányai sertés- és csarnok jelentése.

Június 2. A sertésüzlet irányzata: élénk.

A) Hízósertések ára: L A Magyar elsőrendű: Oreg nehéz (páronként 400 kilogramm felüli súlyban) 112—114 fillér. Oreg közep (páronként 300—340 kilogramm terjedő súlyban) — fillér. Fialat nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) 120—122 fillér. Fialat közep (páronként 251—320 kilogramm terjedő súlyban) 120—121 fillér. Fialat könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) — fillér. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kilogramm felüli súlyban) — fillér. Közep (páronként 240—280 kilogramm súlyban) — fillér. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillér. III. Romániai: Nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) — fillér. Közep (páronként 250—320 kilogramm terjedő súlyban) — fillér. Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) — fillér. IV. Romániai eredeti (Stachl): Nehéz (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillér. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillér. V. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogramm felüli súlyban) 118—120 fillér. Közep (páronként 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 116—118 fillér. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 112—114 fillér.

Sertés- és csarnok 1903. május 30. napján volt készlet 46.073 darab. — 1903. június 1. napján lehajtatott 1423 darab. — 1903. június 1. napján elszállított 369 darab. 1903. június hó 2. napjára maradt készletben 46.329 darab.

Vizálas.

		Máj.	Jun.			Máj.	Jun.
		sz.	sz.			sz.	sz.
		m é t e r				m é t e r	
Ima	Schelling	1.90	1.70	Temes	M.-Sziget	0.60	0.60
Duna	Páris	1.74	1.60		Győr	0.70	0.70
"	"	0.91	0.87		V.-Nagyeny	1.18	1.18
"	Bécs	0.23	0.18		Tokaj	1.73	1.73
"	Pozsony	2.12	2.10		Tisza-Féred	1.74	1.74
"	Komárom	2.28	2.08		Szolnok	1.78	1.78
"	Budapest	2.28	2.08		Csongrád	1.71	1.71
"	Pásk	1.19	1.09		Szeged	2.39	2.39
"	Mohács	2.00	2.00		Török-Bocsa	1.70	1.70
"	Gombos	2.03	2.01		Tit	2.82	2.82
"	Ujvidék	2.73	2.70	Göndöva	Ócsa	0.83	0.83
"	Pancsova	0.4	0.36	Topolya	Horod	0.82	0.78
"	Orsova	2.92	2.97	Bodrog	Zemplen	1.85	0.90
Morva	Magyarfalva	0.63	0.62		Sajó	1.57	1.53
Vág	Zachna	0.76	0.72	Hernád	H.-Nómed	0.18	0.18
"	Trenčová	0.68	0.60		Margita	0.68	0.68
"	Szered	0.81	0.80	Bereetty	B.-Ujfalva	0.11	0.28
Kába	Sz.-Góthárd	0.39	0.39	Kőrös	Cecuka	0.24	0.01
"	Sárvár	0.31	0.11		N.-Várad	0.67	0.67
"	Győr	2.57	2.59		Belenyves	0.72	0.72
Dráva	Pettau	1.85	1.80		Tenke	0.22	0.60
"	Zakány	0.34	0.28		Gurahone	0.72	0.72
"	Borsó	0.98	0.98		Borojenő	1.10	1.10
"	Eszek	1.70	1.68		Békecs	1.18	1.18
Mura	M. Szedrah	0.63	0.75		Gyoma	1.12	1.12
Sáva	Zágráb	0.53	0.68	Mecse	Gy.-Fehérvár	1.90	1.90
"	Szendek	2.21	2.24		Branyicska	1.90	1.90
"	Mitrovici	0.35	0.36		Sobresoin	0.01	0.01
Szamos	Deda	0.10	0.10		Arad	0.18	0.18
"	Szamos	0.10	0.10		K.-Kostály	0.40	1.83
Kraszna	N.-Majdány	0.89	0.82	Temes	Kiszéto	1.74	1.74
Latoros	Munkács	0.12	0.16	Béga	Temesvár	0.80	0.80
Laborca	Hemenna	0.38	0.28		Bécskerék	0.51	0.51
Ug	Ugvár	0.12	0.12				

Időjelezés.

— Az Országos Meteorológiai Intézet hivatalos jelentése. — Budapest, június 2.

Hazánkban tegnap mindenfelé voltak zivataros esők, amelyeknek mennyisége általában az északi részen volt a legnagyobb (5–10 mm-en felül). Budaörsön és Szent-László (Töröklétegy) heves zivatar közben dőlt, sőt lyukta ásnagyságot jég esett, nagy károkat okozva. A hőmérsékletet normális értékre emelkedett.

A levegőnyomás Európában északnyugaton meg délkeleten emelkedett, északon pedig süllyedt.

Európában az idő meleg és sokfelütt előfordultak zivataros esők.

Küldés: Változóan felhős s még egyelőre meleg idő várható, helyenkint zivatarokkal, később hűsülés és valószínű.

Napirend.

Naplár. Szerda, június 3. — Római-katolikus: Klot. K. Kán. — Protestáns: Klotild — Görög-ország: (majus) 21. Konstantin. — Zsidó: Sivan 8. — Nap két: 3 óra 50 percek. — Nyugszik: 7 óra 34 percek. — Hold két: 12 óra

1 perckor délután. — Nyugszik: 12 órakor 20 perckor éjjel.

A horvát miniszter fogad délután 4 órakor. A képviselőház elnöke fogad 9–10 óra.

Nemzeti Múzeum. Képtár. Nyitva van délelőtt 9 órától délután 1 óráig.

Közlekedési Múzeum a Városligetben nyitva d. e. 9-től 1 óráig.

Mezőgazdasági Múzeum (Kerepesi-út 72. sz.) nyitva délelőtt 9-től 1 óráig.

Földtani intézet múzeuma nyitva délelőtt 10–11 óráig. Belépődíj 1 korona.

Az Akadémia Goethe-szobája nyitva délelőtt 10–12 óráig.

Múzeumi könyvtár nyitva délelőtt 9 órától 1-ig.

Akadémiai könyvtár nyitva 3–7 óráig.

Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9 órától 12-ig és délután 3 órától este 8 óráig.

Az aquinumi ásatások és múzeum. Megtekinthető egész nap. III. ker. O-Buda, Külső-Szent-Endrei-út. Helyi érdekű vasút a Pálffy-téről.

A fővárosi könyvtár (Károlyi-körút 28.) mindennap nyitva van, köznapokon délelőtt 9–11-ig, vasár- és ünnepnapokon 9–12-ig.

Mentőegyesület helyiségei a Markó- és Selyem-utca sarkán, reggel 8 órától este 6-ig.

Egyetemi füvészkert az Üllői-úton délelőtt 7 órától 12 óráig és d. u. 3 órától 8 óráig.

Országos képtár az Akadémiában délelőtt 9–11 óráig. Állatkert a Városligetben nyitva egész nap. Belépődíj 60 fillér.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság, kereskedelmi szaknyelvi, tudakozó-osztálya és keleti miniatúr: V. kerület Váci-körút 32. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. Hazai termékek kiállítása és kereskedelem-történet-gyűjtemény, továbbá a hazai ipar kiállítása (melyben az üzletvezetés arányai is láthatók) a Városligetben az ünnepnapokon (vasár és ünnepnapokon is) nyitva délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A külföldi kereskedelmek közötti üzletvezetése (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V. kerület Váci-körút 32. szám alatt.

A „Miskolci Hírlap” ár- és terményraktárainak az ezidőre

XI-ik évi GYAPJUVÁSÁR

beraktározással egybekötve

1903. évi június 10-11-ik napján tartatik.

Részletes felvilágosítással szívesen szolgál

A „MISKOLCI HÍRLAP” részvénytársaság igazgatósága.

Értékpapírt nem díjaztatik.

„The Gresham” életbiztosító-társaság Londonban Magyarországi fiók:

Budapest, V. ker. Ferenc József-tér 5-6. társaság házában.

A társaság vagyona 1901. decem-

ber 31-én — kor. 190,871.731. —

Evi bevétel biztosítások és kamat-

ból 1901. évi decem. 31-én — 31,555.392. —

Kifizetések, biztosítási és járadéki

összesen, valamint visszavár-

slások stb. után a társaság

fennállása óta (1843) — 426,999.043. —

Az 1901. évben a társaság 5556

követényt állított ki — 50,727.261.94

összeg értékében. — Prospektusokkal és díjtábla-

zatokkal, melyek alapján a társaság kötvényeket ki-

állít, továbbá ajánlatokat, díjmentesen szolgál a

magyarországi és a kelet-fővárosban, valamint

ennek ügynökei a fiók minden nagyobb váro-

sában.

Biztos gyógyulást keresőknek

nemi betegségben szenvednek

Dr. Garai Antal

v. cs. és kir. orvosi főorvos országos hírű és leg-

regőbb 30 évi fennállású rendelőintézet

Budapest, VI. ker., Andrássy-út 24. sz.,

Rendelés naponta 10–12 óráig és 7–8 óráig este. Idült hűgűs-

és hólyagbetegségek, székrekedések, húgyúti betegségek, szék-

rekedések, székrekedések, húgyúti betegségek, szék-

rekedések, székrekedések, húgyúti betegségek, szék-

rekedések, székrekedések, húgyúti betegségek, szék-

rekedések, székrekedések, húgyúti betegségek, szék-

rekedések, székrekedések, húgyúti betegségek, szék-

rekedések, székrekedések, húgyúti betegségek, szék-

rekedések, székrekedések, húgyúti betegségek, szék-

rekedések, székrekedések, húgyúti betegségek, szék-

rekedések, székrekedések, húgyúti betegségek, szék-

Nyári lakásokban

egy a beteg-olaj, valamint az egészséges fennmar-

adás a Guttman-féle szobabiztosító, legfontosabb az egészséges fennmar-

adás a Guttman-féle szobabiztosító, legfontosabb az egészséges fennmar-

adás a Guttman-féle szobabiztosító, legfontosabb az egészséges fennmar-

adás a Guttman-féle szobabiztosító, legfontosabb az egészséges fennmar-

adás a Guttman-féle szobabiztosító, legfontosabb az egészséges fennmar-

adás a Guttman-féle szobabiztosító, legfontosabb az egészséges fennmar-

adás a Guttman-féle szobabiztosító, legfontosabb az egészséges fennmar-

adás a Guttman-féle szobabiztosító, legfontosabb az egészséges fennmar-

adás a Guttman-féle szobabiztosító, legfontosabb az egészséges fennmar-

adás a Guttman-féle szobabiztosító, legfontosabb az egészséges fennmar-

adás a Guttman-féle szobabiztosító, legfontosabb az egészséges fennmar-

adás a Guttman-féle szobabiztosító, legfontosabb az egészséges fennmar-

adás a Guttman-féle szobabiztosító, legfontosabb az egészséges fennmar-

adás a Guttman-féle szobabiztosító, legfontosabb az egészséges fennmar-

adás a Guttman-féle szobabiztosító, legfontosabb az egészséges fennmar-

adás a Guttman-féle szobabiztosító, legfontosabb az egészséges fennmar-

adás a Guttman-féle szobabiztosító, legfontosabb az egészséges fennmar-

adás a Guttman-féle szobabiztosító, legfontosabb az egészséges fennmar-

adás a Guttman-féle szobabiztosító, legfontosabb az egészséges fennmar-

adás a Guttman-féle szobabiztosító, legfontosabb az egészséges fennmar-

adás a Guttman-féle szobabiztosító, legfontosabb az egészséges fennmar-

adás a Guttman-féle szobabiztosító, legfontosabb az egészséges fennmar-

adás a Guttman-féle szobabiztosító, legfontosabb az egészséges fennmar-

adás a Guttman-féle szobabiztosító, legfontosabb az egészséges fennmar-

adás a Guttman-féle szobabiztosító, legfontosabb az egészséges fennmar-

adás a Guttman-féle szobabiztosító, legfontosabb az egészséges fennmar-

adás a Guttman-féle szobabiztosító, legfontosabb az egészséges fennmar-

APRÓ HIRDETÉSEK.

Felöltő — 3. — frt

Jaquet — 3. — frt

Frakk — 3. — frt

Nadrág — 3. — frt

Mellény — 3. — frt

Rothberger Jakabnál

Kristó-fér 2. l. em.

Feolin-t.

Kérdésekkel kapcsolatban, hogy a „Feolin” nem-e a legjobb

cosmetikum szor a kényes, haj- és fogaknak? A legújabb

találékabok és a legújabbak kerek előlők, ide finomított

a kék nyelvre a „Feolin” használata által a „Feolin” egy 42

legnagyobb és legfrissebb noványi előlőköt szep-

ben. Jóllehet tovább, hogy a „Feolin” használata által a „Feolin” egy 42

legnagyobb és legfrissebb noványi előlőköt szep-

ben. Jóllehet tovább, hogy a „Feolin” használata által a „Feolin” egy 42

legnagyobb és legfrissebb noványi előlőköt szep-

ben. Jóllehet tovább, hogy a „Feolin” használata által a „Feolin” egy 42

legnagyobb és legfrissebb noványi előlőköt szep-

ben. Jóllehet tovább, hogy a „Feolin” használata által a „Feolin” egy 42

legnagyobb és legfrissebb noványi előlőköt szep-

ben. Jóllehet tovább, hogy a „Feolin” használata által a „Feolin” egy 42

legnagyobb és legfrissebb noványi előlőköt szep-

ben. Jóllehet tovább, hogy a „Feolin” használata által a „Feolin” egy 42

legnagyobb és legfrissebb noványi előlőköt szep-

ben. Jóllehet tovább, hogy a „Feolin” használata által a „Feolin” egy 42

legnagyobb és legfrissebb noványi előlőköt szep-

ben. Jóllehet tovább, hogy a „Feolin” használata által a „Feolin” egy 42

legnagyobb és legfrissebb noványi előlőköt szep-

ben. Jóllehet tovább, hogy a „Feolin” használata által a „Feolin” egy 42

Feolin-t.

Kérdésekkel kapcsolatban, hogy a „Feolin” nem-e a legjobb

cosmetikum szor a kényes, haj- és fogaknak? A legújabb

találékabok és a legújabbak kerek előlők, ide finomított

a kék nyelvre a „Feolin” használata által a „Feolin” egy 42

legnagyobb és legfrissebb noványi előlőköt szep-

ben. Jóllehet tovább, hogy a „Feolin” használata által a „Feolin” egy 42

legnagyobb és legfrissebb noványi előlőköt szep-

ben. Jóllehet tovább, hogy a „Feolin” használata által a „Feolin” egy 42

legnagyobb és legfrissebb noványi előlőköt szep-

ben. Jóllehet tovább, hogy a „Feolin” használata által a „Feolin” egy 42

legnagyobb és legfrissebb noványi előlőköt szep-

ben. Jóllehet tovább, hogy a „Feolin” használata által a „Feolin” egy 42

legnagyobb és legfrissebb noványi előlőköt szep-

ben. Jóllehet tovább, hogy a „Feolin” használata által a „Feolin” egy 42

legnagyobb és legfrissebb noványi előlőköt szep-

ben. Jóllehet tovább, hogy a „Feolin” használata által a „Feolin” egy 42

legnagyobb és legfrissebb noványi előlőköt szep-

ben. Jóllehet tovább, hogy a „Feolin” használata által a „Feolin” egy 42

legnagyobb és legfrissebb noványi előlőköt szep-

ben. Jóllehet tovább, hogy a „Feolin” használata által a „Feolin” egy 42

legnagyobb és legfrissebb noványi előlőköt szep-

ben. Jóllehet tovább, hogy a „Feolin” használata által a „Feolin” egy 42

legnagyobb és legfrissebb noványi előlőköt szep-

ben. Jóllehet tovább, hogy a „Feolin” használata által a „Feolin” egy 42

legnagyobb és legfrissebb noványi előlőköt szep-

ben. Jóllehet tovább, hogy a „Feolin” használata által a „Feolin” egy 42

legnagyobb és legfrissebb noványi előlőköt szep-

ben. Jóllehet tovább, hogy a „Feolin” használata által a „Feolin” egy 42

legnagyobb és legfrissebb noványi előlőköt szep-

ben. Jóllehet tovább, hogy a „Feolin” használata által a „Feolin” egy 42

legnagyobb és legfrissebb noványi előlőköt szep-

ben. Jóllehet tovább, hogy a „Feolin” használata által a „Feolin” egy 42

legnagyobb és legfrissebb noványi előlőköt szep-

ben. Jóllehet tovább, hogy a „Feolin” használata által a „Feolin” egy 42

legnagyobb és legfrissebb noványi előlőköt szep-

ben. Jóllehet tovább, hogy a „Feolin” használata által a „Feolin” egy 42

legnagyobb és legfrissebb noványi előlőköt szep-

ben. Jóllehet tovább, hogy a „Feolin” használata által a „Feolin” egy 42

legnagyobb és legfrissebb noványi előlőköt szep-

ben. Jóllehet tovább, hogy a „Feolin” használata által a „Feolin” egy 42

legnagyobb és legfrissebb noványi előlőköt szep-

ben. Jóllehet tovább, hogy a „Feolin” használata által a „Feolin” egy 42

legnagyobb és legfrissebb noványi előlőköt szep-

En Csillag Anna

165 cm. órlás hossza

Lorely-hajamat, az al-

lam felületén, 12 havi

használatát után nem 6.

Ezen kényes és egyedi szor

a haj opulenciára, a nővére elő-

mozdítására, a fejbőr erősítésére,

száraz, erős és teljes

száraz, erős és teljes

száraz, erős és teljes

száraz, erős és teljes

száraz, erős és teljes

száraz, erős és teljes

száraz, erős és teljes

száraz, erős és teljes

száraz, erős és teljes

száraz, erős és teljes

száraz, erős és teljes

száraz, erős és teljes

száraz, erős és teljes

száraz, erős és teljes

száraz, erős és teljes

száraz, erős és teljes

száraz, erős és teljes

száraz, erős és teljes

száraz, erős és teljes

száraz, erős és teljes

száraz, erős és teljes

száraz, erős és teljes

száraz, erős és teljes

száraz, erős és teljes

száraz, erős és teljes

száraz, erős és teljes

száraz, erős és teljes

száraz, erős és teljes

száraz, erős és teljes

száraz, erős és teljes

száraz, erős és teljes

száraz, erős és teljes

száraz, erős és teljes

száraz, erős és teljes

száraz, erős és teljes

száraz, erős és teljes

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Szerda, 1903. június hó 3-án.

Zárva.

MEMZETI SZÍNHÁZ.

Szerda, 1903. június hó 3-án.

A titok.

Vígjáték 3 felvonásban. Irta Wolf Pierre. Fordította: Fái J. Béla.

Személyek:

Jauvenel Ujházi Trévoux Nádai
Jauvenel-né Rákosi Langleacné Helvey
Henry Dezső Genczei Paulay
Santenayné Lányos Marie Ligeti

Kezdet 7 1/2 órákor.

VIGSZÍNHÁZ.

Szerda, 1903. június hó 3-án.

Dupont.

Böhöm 3 felvonásban. Irta Gavault és Berr. Fordította: Góth Sándor.

Személyek:

Lopin Vendrei Florence Varsányi
Lucy Kertész Galipard Góth
Maurice Tanay Horcogné Rostagni
Dupont Hegedűs Larrettené Varga
Evariste Tapolczai Karmester Szerényi
Edgard Fenyesi Maître d'hôtel Győző

Kezdet 7 1/2 órákor.

NÉPSZÍNHÁZ.

Szerda, 1903. június hó 3-án.

Rip van Winkle.

Regényes nagy operetta 4 felvonásban. Irta Mailhac Gillo és Parnie. Fordította: Evva Lajos és Falk Rikárd. Zenéjét szerelte Planquette Róbert.

Személyek:

Derrick Solymosi Lisbeth Singhoffer
Adrien Magda Pékly Szerdahelyi
Van der Bilt Kovács M. Jacinthe Harmath
Noik Ujvári Hudson Rózsa
Kátrina Kápolnai Szellem Kenedich
Rip van Winkle Raskó Turpe Dezsőfi

Kezdet 7 1/2 órákor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Szerda, 1903. június hó 3-án.

A drótostót.

Nagy operetta előjátékkal, 2 felvonásban. Irta Leon Viktor. Fordította: Ruttkai György és Mérei Adolf. Zenéjét szerelte Lehár Ferenc.

Személyek:

Günther Boross Pfefferkorn Sziklai
Mici Kornai Zenszka Szentgyörgyi
Jankó Rubos Milos Ráthonyi

Kezdet 7 1/2 órákor.

URANIA SZÍNHÁZ.

Szerda, 1903. június hó 3-án.

Frizzo

Átváltó művész vendégfellépte.

Kezdet 7 1/2 órákor.

FŐVÁROSI NYÁRI SZÍNHÁZ.

Szerda, 1903. június hó 3-án.

Erdőn.

Opera 4 felvonásban. Zenéjét szerzte Verdi.

Kezdet 7 1/2 órákor.

VÁROSLIGETI NYÁRI SZÍNHÁZ.

Szerda, 1903. június hó 3-án.

Három kívánság.

Operett 3 felvonásban.

Kezdet 7 órákor.

UJSZÍNHÁZ.

Szerda, 1903. június hó 3-án.

A váróteremben.

Utána:

Varsó gyöngye.

Keleti operett 4 felvonásban.

Kezdet 8 órákor.

Csoda a fényképészetben!!

1 db „Helios”, nagyobb mint a Nigron . . . L. kor. 80 kr.
3 db „Helios”, kisebb mint a Nigron . . . L. kor. 80 kr.
3 db „Helios”, kisebb mint a Nigron . . . L. kor. 80 kr.
1 db nagy Helios (fél csomagban) . . . 4.50 ft

Mind azazalt legújabbakban: véső- és tüntető- és nap nyitja és este zárolja, az órák közötti felvételek a

= „HELIOS” =

fényképészeti műteremben Budapest, VI., Király-u. 52. Nagymező-n. sarok.

Színházak heti műsora.

	M. kir. Operaház	Nemzeti színház	Vigszínház	Népszínház	Magyar színház
Csütörtök	A Walkür	A vörös talár	Dupont	Bob herceg	A drótostót
Péntek	Nincs előadás	Stuart Mária	Dupont	Bob herceg	A drótostót
Szombat	Sigfried	Nero anyja	Dupont	Rip-Rip	A drótostót
d. u. Vasárnap este		Vasgyáros	Dupont		
	A denovót	A titok	Dupont	Bob herceg	A drótostót

Ős-Budavára

Nyitva a n. a. 6 óráig reggeltől 4 óráig

Tündéri kivilágítás.

Nagyszerű új variété-műsor

Hasson és Jenny Rosa Rendel

Litke Carlsen The Saphos

Syria de Lamonte

Ara, Zebra és Vora stb. stb.

Folies Comiques.

Steinhardt

Az aranyhajú lány jön

A m. k. honvédeknek hangversenye.

Belépődíj 60 fillér. Gyermekdíj 30 fillér.

Kedvezményes jegyek minden főtáblán.

Dr. RENNER

vizgyógyintézet

bejáró betegek részére.

Budapest, VII., Valero-utca 4. (Telefon 555.)

Az intézetben gyógykezelés alá vételnek: Almatizság, szédülés, fejfájás, valamint minden ideg- és gerincbaj, gyanús állapothoz, ideges zavartartalmak, a gyomor és belek rendhagyása stb. — Gyógykezelés: A vizgyógyító-modorban eljárásnál, szénasavas fürdők (szivabójak, székrekedés, fénypürdök (elhízásoknál és csúszós bántalmaknál), az elektromozgás minden faja, masszázs stb.

Kiváratna prospektus. — Árak mérsékeltok.

3.95

3.95

3.95

3.95

3.95

3.95

3.95

3.95

3.95

3.95

3.95

3.95

3.95

3.95

3.95

3.95

3.95

3.95

3.95

3.95

3.95

3.95

3.95

3.95

3.95

3.95

3.95

3.95

3.95

3.95

3.95

3.95

3.95

3.95

3.95

3.95

3.95

3.95

3.95

3.95

3.95

3.95

3.95

3.95

3.95

3.95

3.95

3.95

3.95

3.95

3.95

3.95

3.95

3.95

3.95

3.95

3.95

3.95

3.95

3.95

3.95

3.95

3.95

3.95

Virágnyelv.

Minden ismert virág jelentése meg van írva ebben a könyvben, melyet szerkesztette a legjobbjok közt forrásból állított össze. Ára ezekben kötetben 90 fill. Az egész kötetben bekezdésekben és képekkel kiegészítve meg. Megrendelendő Lampel Róbert (Wodlaner F. és Fiai, 68. k. k. údv. könyvkereskedésben, Andrássy-út 21. sz.)

Újdonságok!

feliratos órák
árakal tar-
tolmaz az
1903-as és
különféle
praktikus
luxus és stí-
lusos órák-
katalo-
gus, díj-
mentes szel-
vényekkel
küldés kérésre
Bécs IX/1.

Az ATHENAEUM r. t.

kiadásában megjelent:

HÁZASSÁGI PEREK

ÉS ELJÁRÁS

HÁZASSÁGI PEREKBEN.

Irta: KNORR LAJOS

ügyvéd, ny. táblai bíró, stb.

E könyv egybefoglalja a házassági perekre vonatkozó összes jogszabályokat úgy, hogy annak nemcsak a szakember, hanem a perlekedő házasfelek is használni lehetik.

Ára angol vászonkötésben 2 korona.

Kapható az ATHENAEUM r. társulatnál (Bpest, VII. ker., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

Kapható az ATHENAEUM r. társulatnál (Bpest, VII. ker., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

Kapható az ATHENAEUM r. társulatnál (Bpest, VII. ker., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

Kapható az ATHENAEUM r. társulatnál (Bpest, VII. ker., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

Kapható az ATHENAEUM r. társulatnál (Bpest, VII. ker., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

Kapható az ATHENAEUM r. társulatnál (Bpest, VII. ker., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

Kapható az ATHENAEUM r. társulatnál (Bpest, VII. ker., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

Kapható az ATHENAEUM r. társulatnál (Bpest, VII. ker., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

Kapható az ATHENAEUM r. társulatnál (Bpest, VII. ker., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

Kapható az ATHENAEUM r. társulatnál (Bpest, VII. ker., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

Kapható az ATHENAEUM r. társulatnál (Bpest, VII. ker., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

Kapható az ATHENAEUM r. társulatnál (Bpest, VII. ker., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

Kapható az ATHENAEUM r. társulatnál (Bpest, VII. ker., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

Kapható az ATHENAEUM r. társulatnál (Bpest, VII. ker., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

Kapható az ATHENAEUM r. társulatnál (Bpest, VII. ker., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

Kapható az ATHENAEUM r. társulatnál (Bpest, VII. ker., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

Kapható az ATHENAEUM r. társulatnál (Bpest, VII. ker., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

Kapható az ATHENAEUM r. társulatnál (Bpest, VII. ker., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

Kapható az ATHENAEUM r. társulatnál (Bpest, VII. ker., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

Kapható az ATHENAEUM r. társulatnál (Bpest, VII. ker., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

Kapható az ATHENAEUM r. társulatnál (Bpest, VII. ker., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

Kapható az ATHENAEUM r. társulatnál (Bpest, VII. ker., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

Kapható az ATHENAEUM r. társulatnál (Bpest, VII. ker., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

Kapható az ATHENAEUM r. társulatnál (Bpest, VII. ker., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

Kapható az ATHENAEUM r. társulatnál (Bpest, VII. ker., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

Kapható az ATHENAEUM r. társulatnál (Bpest, VII. ker., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

Kapható az ATHENAEUM r. társulatnál (Bpest, VII. ker., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

Kapható az ATHENAEUM r. társulatnál (Bpest, VII. ker., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

Kapható az ATHENAEUM r. társulatnál (Bpest, VII. ker., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

Kapható az ATHENAEUM r. társulatnál (Bpest, VII. ker., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

Kapható az ATHENAEUM r. társulatnál (Bpest, VII. ker., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

Kapható az ATHENAEUM r. társulatnál (Bpest, VII. ker., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

Kapható az ATHENAEUM r. társulatnál (Bpest, VII. ker., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

Kapható az ATHENAEUM r. társulatnál (Bpest, VII. ker., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

Kapható az ATHENAEUM r. társulatnál (Bpest, VII. ker., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

Kapható az ATHENAEUM r. társulatnál (Bpest, VII. ker., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

Kapható az ATHENAEUM r. társulatnál (Bpest, VII. ker., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

Kapható az ATHENAEUM r. társulatnál (Bpest, VII. ker., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

Kapható az ATHENAEUM r. társulatnál (Bpest, VII. ker., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

Kapható az ATHENAEUM r. társulatnál (Bpest, VII. ker., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

Kapható az ATHENAEUM r. társulatnál (Bpest, VII. ker., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

Kapható az ATHENAEUM r. társulatnál (Bpest, VII. ker., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

Kapható az ATHENAEUM r. társulatnál (Bpest, VII. ker., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

Kapható az ATHENAEUM r. társulatnál (Bpest, VII. ker., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

Kapható az ATHENAEUM r. társulatnál (Bpest, VII. ker., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

Kapható az ATHENAEUM r. társulatnál (Bpest, VII. ker., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

Kapható az ATHENAEUM r. társulatnál (Bpest, VII. ker., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

Kapható az ATHENAEUM r. társulatnál (Bpest, VII. ker., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

Kapható az ATHENAEUM r. társulatnál (Bpest, VII. ker., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

Kapható az ATHENAEUM r. társulatnál (Bpest, VII. ker., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

Kapható az ATHENAEUM r. társulatnál (Bpest, VII. ker., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

Kapható az ATHENAEUM r. társulatnál (Bpest, VII. ker., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

Kapható az ATHENAEUM r. társulatnál (Bpest, VII. ker., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

Kapható az ATHENAEUM r. társulatnál (Bpest, VII. ker., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

Kapható az ATHENAEUM r. társulatnál (Bpest, VII. ker., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

Kapható az ATHENAEUM r. társulatnál (Bpest, VII. ker., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

Kapható az ATHENAEUM r. társulatnál (Bpest, VII. ker., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

Kapható az ATHENAEUM r. társulatnál (Bpest, VII. ker., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

Kapható az ATHENAEUM r. társulatnál (Bpest, VII. ker., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

Kapható az ATHENAEUM r. társulatnál (Bpest, VII. ker., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

Kapható az ATHENAEUM r. társulatnál (Bpest, VII. ker., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

Kapható az ATHENAEUM r. társulatnál (Bpest, VII. ker., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

Kapható az ATHENAEUM r. társulatnál (Bpest, VII. ker., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

Kapható az ATHENAEUM r. társulatnál (Bpest, VII. ker., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

Kapható az ATHENAEUM r. társulatnál (Bpest, VII. ker., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

Kapható az ATHENAEUM r. társulatnál (Bpest, VII. ker., Kerepesi-út 54.) és minden hazai

VIII., Kerepesi-ut 25. sz

a kiadóhivatallal mindig közölni

— **Alfred**

Almádin,
 aton legszébb helyén: ki

ri időnyre 120 koronáért

Adam, Henner	Ferenc
Antal, Korn	Mátyás
Erdős, Béla	Mihály

நாள் 156

...sey Viktornál lehet, Ba
Almádin

Idénre Torok-Balinton
 etes felvilágosítást adnak

o, Bunth Andras, Schleg

18. Szax Ferenc, Herman
19. Wolf János, Kries

Jakab, Jung Pál, Fűh
Jakab, Holl József, Prot

balinton.

Hrabovszky Józsefné
ca. 1 korha butor nélkül

1 konyha butorozott haco

k Törökbalinton 100 ko
rt 1 szoba s konyhábd

6, Léber Mártonné, Per
7, ifj. Izeli Antal, Jeschit

n, ifj. Nothnagel István
nits András, Fallenbuche

e, Gigler József, Troth

211-223-234-245-256-267-278-289-290-291-292-293-294-295-296-297-298-299-300-301-302-303-304-305-306-307-308-309-310-311-312-313-314-315-316-317-318-319-320-321-322-323-324-325-326-327-328-329-330-331-332-333-334-335-336-337-338-339-340-341-342-343-344-345-346-347-348-349-350-351-352-353-354-355-356-357-358-359-360-361-362-363-364-365-366-367-368-369-370-371-372-373-374-375-376-377-378-379-380-381-382-383-384-385-386-387-388-389-390-391-392-393-394-395-396-397-398-399-400-401-402-403-404-405-406-407-408-409-410-411-412-413-414-415-416-417-418-419-420-421-422-423-424-425-426-427-428-429-430-431-432-433-434-435-436-437-438-439-440-441-442-443-444-445-446-447-448-449-450-451-452-453-454-455-456-457-458-459-460-461-462-463-464-465-466-467-468-469-470-471-472-473-474-475-476-477-478-479-480-481-482-483-484-485-486-487-488-489-490-491-492-493-494-495-496-497-498-499-500-501-502-503-504-505-506-507-508-509-510-511-512-513-514-515-516-517-518-519-520-521-522-523-524-525-526-527-528-529-530-531-532-533-534-535-536-537-538-539-540-541-542-543-544-545-546-547-548-549-550-551-552-553-554-555-556-557-558-559-560-561-562-563-564-565-566-567-568-569-570-571-572-573-574-575-576-577-578-579-580-581-582-583-584-585-586-587-588-589-590-591-592-593-594-595-596-597-598-599-600-601-602-603-604-605-606-607-608-609-610-611-612-613-614-615-616-617-618-619-620-621-622-623-624-625-626-627-628-629-630-631-632-633-634-635-636-637-638-639-640-641-642-643-644-645-646-647-648-649-650-651-652-653-654-655-656-657-658-659-660-661-662-663-664-665-666-667-668-669-670-671-672-673-674-675-676-677-678-679-680-681-682-683-684-685-686-687-688-689-690-691-692-693-694-695-696-697-698-699-700-701-702-703-704-705-706-707-708-709-710-711-712-713-714-715-716-717-718-719-720-721-722-723-724-725-726-727-728-729-730-731-732-733-734-735-736-737-738-739-740-741-742-743-744-745-746-747-748-749-750-751-752-753-754-755-756-757-758-759-760-761-762-763-764-765-766-767-768-769-770-771-772-773-774-775-776-777-778-779-780-781-782-783-784-785-786-787-788-789-790-791-792-793-794-795-796-797-798-799-800-801-802-803-804-805-806-807-808-809-810-811-812-813-814-815-816-817-818-819-820-821-822-823-824-825-826-827-828-829-830-831-832-833-834-835-836-837-838-839-840-841-842-843-844-845-846-847-848-849-850-851-852-853-854-855-856-857-858-859-860-861-862-863-864-865-866-867-868-869-870-871-872-873-874-875-876-877-878-879-880-881-882-883-884-885-886-887-888-889-890-891-892-893-894-895-896-897-898-899-900-901-902-903-904-905-906-907-908-909-910-911-912-913-914-915-916-917-918-919-920-921-922-923-924-925-926-927-928-929-930-931-932-933-934-935-936-937-938-939-940-941-942-943-944-945-946-947-948-949-950-951-952-953-954-955-956-957-958-959-960-961-962-963-964-965-966-967-968-969-970-971-972-973-974-975-976-977-978-979-980-981-982-983-984-985-986-987-988-989-990-991-992-993-994-995-996-997-998-999-1000-1001-1002-1003-1004-1005-1006-1007-1008-1009-1010-1011-1012-1013-1014-1015-1016-1017-1018-1019-1020-1021-1022-1023-1024-1025-1026-1027-1028-1029-1030-1031-1032-1033-1034-1035-1036-1037-1038-1039-1040-1041-1042-1043-1044-1045-1046-1047-1048-1049-1050-1051-1052-1053-1054-1055-1056-1057-1058-1059-1060-1061-1062-1063-1064-1065-1066-1067-1068-1069-1070-1071-1072-1073-1074-1075-1076-1077-1078-1079-1080-1081-1082-1083-1084-1085-1086-1087-1088-1089-1090-1091-1092-1093-1094-1095-1096-1097-1098-1099-1100-1101-1102-1103-1104-1105-1106-1107-1108-1109-1110-1111-1112-1113-1114-1115-1116-1117-1118-1119-1120-1121-1122-1123-1124-1125-1126-1127-1128-1129-1130-1131-1132-1133-1134-1135-1136-1137-1138-1139-1140-1141-1142-1143-1144-1145-1146-1147-1148-1149-1150-1151-1152-1153-1154-1155-1156-1157-1158-1159-1160-1161-1162-1163-1164-1165-1166-1167-1168-1169-1170-1171-1172-1173-1174-1175-1176-1177-1178-1179-1180-1181-1182-1183-1184-1185-1186-1187-1188-1189-1190-1191-1192-1193-1194-1195-1196-1197-1198-1199-1200-1201-1202-1203-1204-1205-1206-1207-1208-1209-1210-1211-1212-1213-1214-1215-1216-1217-1218-1219-1220-1221-1222-1223-1224-1225-1226-1227-1228-1229-1230-1231-1232-1233-1234-1235-1236-1237-1238-1239-1240-1241-1242-1243-12

Krizeanovits András, Gin

Example 1

ankovics György, Schnell
Hollóházi Mária, Esz

óriási mennyiség vételére
míg a készlet tart. mód

**Ípó! Mind a 4 pár, igen
ti és elegánsan kiállítva**

üzletei
Kra-kó 608. sz.

nyomatott a „Pátria” irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaság körtorgógépén, Budapest, IX., Ullői-ut 25.